

JUDEȚUL BACĂU

CONSILIUL LOCAL AL ORAȘULUI COMĂNEȘTI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea amenajamentului pastoral al
Unității Administrativ Teritoriale – Orașul Comănești

Consiliul Local al orașului Comănești, jud. Bacău, întrunit în ședința ordinară din data de 21.12.2023.

Având în vedere: Referatul de aprobare al Primarului orașului Comănești, nr. 48362 din 07.12.2023;

- Raportul de specialitate nr. 48362/b din 07.12.2023, formulat de Serviciul Urbanism din cadrul aparatului de specialitate al Primarului orașului Comănești, prin care propune *aprobarea amenajamentului pastoral al Unității Administrativ Teritoriale – Orașul Comănești*, conform anexei;

- Avizele comisiilor de specialitate ale Consiliului Local.

În conformitate cu:

- Art. 6 și art. 9, alin. (9) din OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;

- Art. 8 și art. 9 din HGR nr. 1064/2013 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013;

În temeiul art. 129, alin. 2, lit. c, art. 139, alin. 1, art. 196, alin. 1, lit. a, art. 197, art. 354 și art. 355 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, adoptă următoarea

HOTĂRÂRE :

Art.1 Consiliul Local al orașului Comănești aprobă amenajamentul pastoral al Unității Administrativ Teritoriale – Orașul Comănești, conform anexei.

Art.2 Actualizarea proiectului de amenajament pastoral se va realiza la o perioadă de 10 ani.

Art.3 Prezenta hotărâre se va comunica Instituției Prefectului județului Bacău, Primarului orașului Comănești, precum și tuturor Direcțiilor, Serviciilor, Compartimentelor interesate din cadrul U.A.T. Orașul Comănești, pentru ducere la îndeplinire și poate fi contestată în termen de 30 de zile de la comunicare la Tribunalul Bacău.

**Președinte de ședință,
Consilier local
Irinel Darie**

**Contrasemnează,
Secretar general
jurist Daniela Chirilă**

Nr. 219
Din 21.12.2023

AMENAJAMENT PASTORAL PENTRU PAJIȘTILE DIN ORAȘUL COMĂNEȘTI, JUD. BACĂU

BACĂU

ELABORATOR:

**GRUPUL DE LUCRU CONSTITUIT LA NIVELUL U.A.T. COMĂNEȘTI,
CONFORM ART.9, ALIN (10) DIN OUG 34/2013, MODIFICATĂ
Ordinul Prefectului nr.85/10 aprilie 2018, Anexa 5**

**Consilier superior,
Gică Pîslaru
Direcția pentru Agricultură Județeană Bacău**

**Director OSPA Bacău,
Ionuț Claudiu Saulea
Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice**

**Consilier superior,
Mihaela Trandabăț
Direcția pentru Agricultură Județeană Bacău**

**Reprezentantul primarului,
Ciobanu Adrian
Primăria oraș Comănești**

**Reprezentantul primarului,
Iftimoaie Silvia
Primăria oraș Comănești**

**Reprezentantul primarului,
Șova Gabriela
Primăria oraș Comănești**

BENEFICIAR:

**UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALĂ
COMĂNEȘTI**

CUPRINS

INTRODUCERE		3
CAPITOLUL 1	SITUATIA TERITORIAL-ADMINISTRATIVA	
	1.1 Amplasarea teritoriala a localitatii	8
	1.2 Denumirea deținătorului legal	10
	1.3 Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legala. Istoricul proprietății	10
	1.4 Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament	11
CAPITOLUL 2	ORGANIZAREA TERITORIULUI	
	2.1 Denumirea trupurilor de pajiști care fac obiectul acestui studiu	12
	2.2 Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște. Vecinii și hotarele pajiștii	13
	2.3 Constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului descriptiv	14
	2.4 Baza cartografică utilizată	14
	2.5 Suprafața pajiștilor. Determinarea suprafețelor	16
	2.6. Enclave	16
CAPITOLUL 3	CARACTERISTICI GEOGRAFICE ȘI CLIMATICE	
	3.1 Indicarea zonei geografice și caracteristicile reliefului	18
	3.2 Altitudine, expoziție, pantă	20
	3.3 Caracteristici geologice și pedologice	21
	3.4 Rețeaua hidrografică	27
	3.5 Date climatice	28
CAPITOLUL 4	VEGETAȚIA	
	4.1 Date fitoclimatice	30
	4.2 Descrierea tipurilor de stațiune	30
	4.3 Principalele specii de plante din vegetația pajiștilor studiate	33
	4.4 Principalele tipuri de pajiști și răspândirea lor	35
	4.5 Habitatele de pajiști	35
	4.6 Descrierea vegetației lemnoase	36
CAPITOLUL 5	CADRUL DE AMENAJARE	
	5.1 Procedee de culegere a datelor din teren	37
	5.2 Obiective social – economice și ecologice	37
	5.3 Stabilirea modului de folosință a pajiștilor	38
	5.4 Fundamentarea amenajamentului pastoral	38
CAPITOLUL 6	ORGANIZAREA, ÎMBUNĂȚIREA, DOTAREA ȘI FOLOSIREA PAJIȘTILOR	
	6.1 Aspecte generale privind stabilirea metodelor de îmbunătățire a covorului ierbos	49
	6.2 Lucrări preliminare de punere în valoare a pajiștilor	49
	6.3 Metode de îmbunătățire a covorului ierbos prin fertilizare	52
	6.4 Metode de îmbunătățire prin supraînsămânțare și reînsămânțare a pajiștilor	60
	6.5 Folosirea pajiștilor	62
	6.6 Construcții și dotări zoopastorale	65
CAPITOLUL 7	DESCRIERE PARCELARĂ	70
CAPITOLUL 8	DIVERSE	
	8.1 Data intrării în vigoare a amenajamentului. Durata acestuia.	124
	8.2 Colectivul de elaborare a prezentei lucrări	124
	8.3 Hărțile ce se atașează amenajamentului	125
	8.4 Evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă	125
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ		126

INTRODUCERE

Pajiștile reprezintă suprafețe de terenuri acoperite cu vegetație ierboasă. În ele se întâlnește un complex mare de specii de plante aparținând diferitelor familii: dintre acestea, gramineele perene se instalează, de regulă, ca dominante. Dacă la vegetația constituită din speciile de plante superioare se adaugă plantele inferioare, microorganismele și fauna, atunci se poate face o imagine despre formațiunea complexă de viață reprezentată de o pajiște.

Populațiile diverselor specii de plante superioare, plante inferioare, animale, microorganismele care se întâlnesc într-o pajiște nu reprezintă o simplă alăturare spațială întâmplătoare. Între indivizii aceleiași specii, între populațiile diverselor specii (plante, animale, microorganismele), între biocenoză în totalitate și factorii fizico-chimici ai mediului se creează interrelații specifice de mare complexitate, reprezentând în ansamblu o unitate funcțională, un ecosistem caracteristic.

Pajiștile reprezintă:

- Sursă de hrană pentru animalele domestice. O mare parte din furajele suculente și fibroase necesare pentru creșterea animalelor sunt obținute de pe pajiștile naturale.
- Habitat și sursă de hrană pentru animalele sălbatice. Majoritatea speciilor de animale sălbatice își au sursa primară de hrană în iarba pajiștilor.
- Mijloc de prevenire și combatere a eroziunii solului. Ierburile au o capacitate înaltă de absorbție a apei, de reținere și de ridicare a capacității solului pentru apă. Pajiștile folosite rațional reprezintă un excelent mijloc de prevenire și combatere a eroziunii solului.
- Mijloc de îmbunătățire a structurii și fertilității solului.

Pajiștile permanente, de regulă amplasate în extravilanul localităților, sunt terenuri agricole consacrate producției de iarbă (masă verde ori fân) recoltată prin pășunat sau cosire, care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatare timp de cel puțin 5 ani sau mai mult, așa cum este prevăzut la art.4 alin.(1) lit.(h) din Regulamentul (UE) nr.1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013, de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune.

Prezentul Amenajament pastoral este conform cu Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale, realizat de către Institutul de Cercetare Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, Editura Capolavora Brașov, 2014.

Reglementarea organizării, administrării și exploatării pajiștilor permanente

Modalitatea de administrare a pajiștilor aparținătoare unei localități, reprezintă felul în care se asigură managementul unei pajiști, respectiv organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente (conform Ordonanței de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013, cu modificările ulterioare).

Toate problemele și rezolvările acestora vor trebui să fie introduse în „**planurile de amenajamente pastorale**” ale pajiștilor permanente, precum și prin respectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute de lege în acest domeniu.

Legislația în domeniu face referire la:

- Ordonanța de urgență a Guvernului - OUG nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.86 din 27.06.2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991;
- Ordin nr. 544 din 21 iunie 2013, privind metodologia de calcul a încărcăturii optime de animale pe hectar de pajiște;
- Hotărârea nr. 1.064 din 11 decembrie 2013, privind Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991;
- Hotărârea nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013.
- Hotărârea nr.214 din 12 aprilie 2017 pentru aprobarea procedurii privind asigurarea fondurilor necesare pentru realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente, precum și pentru modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013
- Hotărârea nr.643 din 7 septembrie 2017 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 , aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013
- Lege nr. 44 din 19 ianuarie 2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991
- Lege 268 din 26 iunie 2022 pentru modificarea și completarea OUG nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991

În vederea asigurării unui management corespunzător a trupurilor de pajiști permanente, trebuie să fie utilizate atât instrumente tehnice și juridice de specialitate,

cât și instrumente de ordin financiar fără de care nu ar fi posibilă materializarea măsurilor tehnice și juridice.

Conform **HG 1064 din 11/12/2013**, Art. 4, administrarea pajiștilor aflate în domeniul public și/sau privat al comunelor, orașelor, municipiilor și al municipiului București se face de către consiliile locale, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

În administrarea pajiștilor unui U.A.T. sau localități, principalul instrument utilizat este planul de management, respectiv modul de gestionare a pajiștilor ce se stabilește prin **amenajament pastoral**, ce îndeplinește un dublu rol, fiind atât un instrument juridic (solicitat și prevăzut de lege), cât și un instrument tehnic (necesită implicarea specialiștilor în cercetare din diferite domenii și elaborarea unor seturi de măsuri tehnice care să conducă la păstrarea compoziției floristice, a ratei de creștere a plantelor și de randament al pajiștilor, pentru a asigura cerințele nutriționale ale animalelor (**OUG nr. 34/2013, ORD. nr.544 din 21/06/2013, HG 1064 din 11/12/2013**).

Modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin **amenajamente pastorale**, în condițiile legii.

„**Amenajamentul pastoral**” reprezintă „documentația care cuprinde măsurile tehnice, organizatorice și economice necesare ameliorării și exploatării pajiștilor”, în conformitate cu obiectivele de management al pajiștilor prevăzute în „Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991”, (art.1, lit. a. din **HG nr.1064 din 11/12/2013**).

Conform HG nr.1064 din 11/12/2013, amenajamentul pastoral cuprinde:

- actele care stau la baza dreptului de proprietate, inclusiv schița pajiștii sau planul cadastral;
- determinarea suprafeței pajiștii sau a porțiunilor din care se compune pajiștea, cu prezentarea denumirii, suprafeței, vecinătăților și a hotarelor;
- descrierea situației geografice și topografice a pajiștii sau a diferitelor unități în cazul în care pajiștea se compune din mai multe porțiuni;
- descrierea solului pajiștii;
- descrierea florei pajiștii;
- calitatea pajiștii;
- determinarea părților de pajiște care sunt oprite de la pășunat;
- perioada de pășunat;
- capacitatea de pășunat și încărcătura optimă;
- stabilirea căilor de acces;
- stabilirea surselor și a locurilor de adăpat;
- locurile de adăpost pentru animale și oameni;
- împărțirea pajiștii pe unități de exploatare și tarlale pentru diferite specii;
- lucrările care se execută în fiecare an pentru întreținerea și creșterea fertilității solului;
- lucrările de îmbunătățire anuală și pe termen lung;
- lucrările tehnice și instalațiile care se utilizează, cu indicarea locului de amplasare.

În condițiile art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, modificată, în vederea întreținerii și utilizării suprafețelor de pajiști, precum și pentru conservarea, ameliorarea și păstrarea biodiversității acestora, utilizatorii pajiștilor au obligația să aplice pe fiecare parcelă acțiunile tehnice cuprinse în proiectul de amenajament pastoral, precum și planul de fertilizare.

Întocmirea planului de fertilizare și stabilirea măsurilor agropedoameliorative se fac de către oficiile de studii pedologice și agrochimice județene.

Consiliile locale au obligația să elaboreze amenajamentul pastoral, valabil pentru toate pajiștile aflate pe unitatea administrativ-teritorială în cauză, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență 34/2013, modificată.

Potrivit **HG nr.214 din 12/04/2017** la proiectul de amenajament se atașează planul cu amplasamentul pajiștilor permanente aflate pe teritoriul U.A.T., care va cuprinde reprezentarea grafică a suprafețelor de pajiști permanente, indiferent de forma de proprietate, însoțit de un tabel nominal în care sunt prevăzuți proprietarii și utilizatorii de pajiști, persoane fizice sau juridice.

Utilizatorul pajiștii - „crescător de animale persoană fizică având animale înscrise în Registrul național al exploatațiilor (RNE) și/sau în SIE/crescător de animale, persoană juridică de drept public sau de drept privat, constituită conform prevederilor Legii 287/2009 privind Codului civil, republicată, cu modificările ulterioare, având animale proprii sau ale fermierilor membri înscrise în RNE și/sau în SIE, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pășuni și fânețe, conform clasificării statistice a activităților economice în Uniunea Europeană pentru producția vegetală și animală, care deține legal dreptul de folosință asupra suprafeței agricole și care volorifică pășunea prin pășunare cu efective de animale sau prin cosire cel puțin o data pe an” (art. 2 litera d, punctul (i) din **Legea 268/2022**).

Regulamentul de utilizare și gestionare al pajiștilor, este inclus în „amenajamentul pastoral”, iar „autoritatea contractantă are obligația de a include în cadrul documentației de concesiune sau închiriere a pajiștilor amenajamentele pastorale și condiții speciale de îndeplinire a contractului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare” (art.6 alin.(2) din HG nr. 1064 din 11/12/2013).

Regulamentele de utilizare și gestionare a pajiștilor, trebuie să fie clare, concise și să folosească un limbaj accesibil. În elaborarea rapoartelor de monitorizare a pajiștilor se va ține cont de faptul că acestea vor reprezenta argumentele științifice pe baza cărora factorii de decizie, vor lua deciziile adecvate privind măsurile de management necesare pentru gestionarea pajiștilor.

Conform O.U.G 34/2013, modificată, schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor permanente, astfel cum a fost înregistrată la data de 1 ianuarie 2007, în alte categorii de folosință este interzisă !!!!!!!!!!!!!!!

Primarii, în conformitate cu hotărârile consiliilor locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice având animale înscrise în RNE și/sau SIE, încheie contracte de concesiune/inchiriere, în condițiile legii, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatație, pe o perioadă cuprinsă între 7 și 10 ani. Pentru deținătorii de animale, membrii ai colectivității locale respective sau care au sediul social pe teritoriul localității respective, se încheie contracte prin atribuire directă, în condițiile prevederilor Legii 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare (art.9, alin (1) și (2) din OUG 34/2013 modificată prin **Legea 268/2022.**

Asociațiile crescătorilor locali, cooperativele agricole locale, grupurile de producători locali, persoanele juridice cu sediul social pe teritoriul localității respective cu care se încheie contracte de închiriere prin atribuire directă trebuie să fie legal constituite înainte de data depunerii cererii pentru atribuirea directă a contractului. Entitățile înființate cu cel puțin un an înainte de data depunerii cererii au drept de

preempțiune, cu condiția de a face dovada desfășurării de activitate economică specifică domeniului respectiv.

Asociațiile crescătorilor locali, persoanele juridice cu sediul social pe teritoriul localității respective care solicită încheierea de contracte de închiriere pentru pajiștile aflate în domeniul privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor depun un tabel cu membrii asociației, crescătorii locali de animale având un număr de animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor care asigură încărcătura minimă.

Pretul concesiunii/inchirierii se stabilește ținând cont de echilibrul financiar dintre valoarea producției de iarbă disponibilă și obligațiile care îi sunt impuse utilizatorului pajiștii permanente prin cheltuielile cu implementarea amenajamentului pastoral.(art.9, alin (7¹), din OUG 34/2013, modificata).

(**Anexa 6**, la prezentul amenajament, prezintă un deviz de lucrări, **orientativ**, în funcție de lucrările executate și modul de realizare a lor (manual și/sau mecanic), pentru calculul cheltuielilor cu implementarea amenajamentului pastoral.- lucrările și prețurile vor fi actualizate în funcție de evoluția pieței și de condițiile specifice la nivelul UAT.)

De asemenea, la art. 9, alin(9) se specifică: consiliile locale au obligația să aprobe amenajamentele pastorale, valabile pentru toate pajiștile permanente aflate pe unitatea administrativ-teritorială în cauză.

CAPITOLUL 1

SITUAȚIA TERITORIAL – ADMINISTRATIVĂ

1.1 Amplasarea teritorială a localității

Orașul Comănești este situat pe valea mijlocie a Trotușului, la poalele munților Goșmanu din Carpații Orientali, la capătul de vest al Depresiunii Dărmănești-Comănești. Orașul este înconjurat la nord de Munții Goșmanu, la est de Munții Berzunți, la sud de Munții Nemira și la sud-vest de Munții Ciucului.

Așezarea administrativă a orașului Comănești se întinde pe circa 10 km în lungul văii râului Trotuș, pe segmentul mijlociu al acestuia. Dintre afluenții Trotușului, cel mai important, cu un bazin hidrografic de 24 kmp în arealul teritoriului administrativ, este Șupanul.

Poziția geografică a orașului Comănești, traversat de DN 12 A și calea ferată construită de peste 100 de ani, îl include în circuitul de tranzit, prin pasul Ghimeș-Făget, făcându-se legătura Moldovei cu Transilvania.

Coordonatele geografice ale localității sunt: 46°25'N 26°27'E

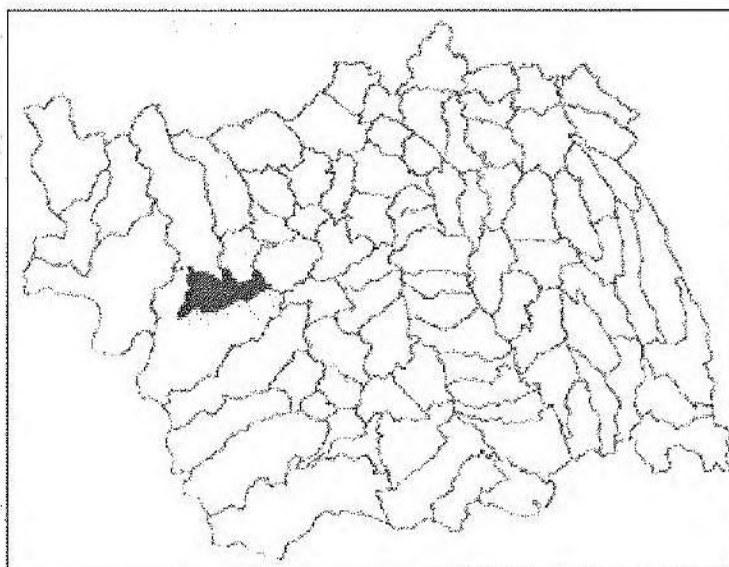
Localitatea se află la o depărtare de 55 km față de orașul reședință de județ, municipiul Bacău și la 37 km. față de municipiul Onești.

Localitatea se compune din orașul Comănești și localitățile componente Podei și Vermești.

La nord, UAT Comănești, se învecinează cu comuna Asău și orașul Moinești, la est cu comuna Poduri și oraș Dărmănești, la sud cu orașul Dărmănești iar la vest cu comuna Asău și oraș Dărmănești.

Terenul agricol aferent UAT Comănești este de 3372 ha.

Amplasarea orașului Comănești în cadrul județului Bacău

Teritoriul administrativ Comănești este situat în partea sud-vestică a județului Bacău, în unitatea fizico-geografică a Carpaților Orientali, în bazinul mijlociu al râului Trotuș. În est teritoriul se extinde din lunca râului Trotuș până pe Culmea Berzunți și spre vest se extinde, în lungul râului Trotușului, până pe Obcina Lapoș.

Așezările sunt frecvente în lungul văilor principale, pe poduri de terase fluviatile sau versanți, fiind reprezentate de Comănești, Leorda și Vermești la nord de albia Trotușului și Lăloaia, Șupan și Podei, la sud de albia Trotușului.

Suprafața cu pajiști pe UAT Comănești este de 2492.4129 ha, din care 1571,09 ha izlaz comunal și 921,3229 ha aparțin persoanelor fizice și juridice.

Prezentul Amenajament pastoral pentru pajiștile din UAT Comănești, județul Bacău este realizat pentru suprafața de 2492,4129 ha, defalcată pe 19 trupuri (Tabel 1.1).

Tabel 1.1

Nr. trup	Ha trup	Denumire trup pășune	Bazin hidro-grafic	Izlaz UAT		Pajiști particulare	
				ha	Nr. tarla Nr. parcela	ha	Tarlale cu pajiști
1	77,70	Podina UAT	Trotuș	77,70	1A, 1B, 1C, 2A, 2B, 2C, 2C.	-	-
2	21,90	Șipoteni UAT	Trotuș	21,90	3	-	-
3	80,00	Fața lui Barbu UAT	Trotuș	80,00	3, 5, 6.	-	-
4	204,20	Țigla Mare UAT	Trotuș	204,20	7, 8A, 8B, 8C, 9A, 9B, 9C, 10A, 10B, 11, 12C, 13.	-	-
5	54,10	Țigla Mică UAT	Trotuș	54,10	20A, 20b, 20C.	-	-
6	291,21	Lapoș UAT	Trotuș	291,21	14A, 14B, 14C, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 16A, 16B, 16C, 16D, 17A, 17B, 18.	-	-
7	528,60	Lăloaia UAT	Trotuș	528,60	19A, 19B, 19C, 21A, 21B, 22A, 22B, 22C, 23, 24, 25A, 25B, 25C, 25D, 26, 27, 28A, 28B, 28C.	-	-
8	7,00	Lăloaia UAT	Trotuș	7,00	29A, 29B.	-	-
9	14,50	Dealul Viilor UAT	Trotuș	14,50	30	-	-
10	170,2	Nogea-Curpășel UAT	Trotuș	170,2	31A, 31B, 32, 33A, 33.	-	-
11	121,68	Vermești UAT	Trotuș	121,68	34, 35, 35B, 35C, 35C, 35D, 35E, 36.	-	-
12	14,0352	Centru-Zăvoi PAJIȘTI	Trotuș	-	-	14,0352	-
13	143,222	Leorda PAJIȘTI	Trotuș	-	-	143,222	-
14	72,5145	Vermești PAJIȘTI	Trotuș	-	-	72,5145	-
15	129,008	Lăloaia PAJIȘTI	Trotuș	-	-	129,008	-
16	377,47	Șupan PAJIȘTI	Trotuș	-	-	377,47	-
17	143,285	Podei PAJIȘTI	Trotuș	-	-	143,285	-
18	25,7815	Sublăloaia Lunca de Jos PAJIȘTI	Trotuș	-	-	25,7815	-
19	16,0067	Șipoteni PAJIȘTI	Trotuș	-	-	16,0067	-
TOTAL	2492,4129			1571,09		921,3229	

1.2.Denumirea deținătorului legal al pajiștilor

Pajiștile situate pe teritoriul administrativ al UAT Comănești și care fac obiectul prezentului studiu, în suprafața de 2492,4129 hectare, se află în proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice (921,3229 ha) și în proprietatea U.A.T. Comănești (1571,09), respectiv în administrarea Consiliului local, cu sediul în localitatea Comănești, Tel.: 0234374272, 0234374273, 0234374274, 0234372372 , fax: 0234374278

Email – contact@primariacomanesti.ro

Suprafața de pajiști permanente, pe categorii de folosință, pentru care se întocmește amenajamentul pastoral este redată în **tabelul 1.2**

Tabel 1.2

Nr. crt.	Proprietarul	Categoria de folosință	Suprafața extravilan (ha)	Suprafața intravilan (ha)	Total suprafață (ha)
1	UAT Comănești- izlaz	Pășune	1400,89	0	1400,89
2	UAT Comănești- izlaz	Neproductiv	0	0	0
3	UAT Comănești- izlaz situat în afara orașului Comănești	Pășune	170,20	0	170,20
4	Persoane juridice	Pășune	0	0	0
5	Persoane juridice	Fânețe	0	0,6355	0,6335
6	Persoane fizice	Pășune	50,6620	2,400	53,0620
7	Persoane fizice	Fânețe	689,3630	178,2979	867,6254
	TOTAL		2311,115	181,2979	2492,4129

Suprafața de 170,20 ha izlaz (trupul 10-Nogea-Curpășel) se află în afara limitelor administrative ale orașului Comănești: 75,0244 ha în comuna Asău și 95,18 ha în municipiul Moinești.

1.3.Documente care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală.

Istoricul proprietății

Documentul care atestă dreptul de proprietate sau deținere legală asupra pajiștilor este reprezentat de Ordinul Prefectului nr.224 din 1 septembrie 2009 (**Anexa 1 la amenajament**), prin care se modifică Ordinul Prefectului județului Bacău nr.235/24.06.2003, în sensul că se diminuează suprafața de izlaz a orașului Comănești cu 50 ha, de la 1621,80 ha initial la 1571,80 ha.

În Anexa 5 la Legea165/2013 (**Anexa 1 la amenajament**), suprafața totală a izlazului este de 1400,89 ha, suprafață aflată în limitele administrative ale orașului Comănești și împărțită pe 10 trupuri (de la 1-9 și trupul 11). Diferența de 170,20 ha- trupul 10 Nogea-Curpășel este amplasată, parțial, în comuna Asău (75,0244 ha) și municipiul Moinești (95,18 ha), situație recunoscută de părți în cadrul ședinței de mediere de la Prefectura Bacău, cu reprezentanții OCPI Bacău, comuna Asău, municipiul Moinești și orașul Comănești, din data de 19.01.2015.

Delimitarea parcelelor care alcătuiesc trupurile de pășune a fost făcută pe granițe naturale, drumuri de exploatare etc.

Suprafața totală a pajiștilor de pe teritoriul UAT Comănești, la data realizării prezentului amenajament este de 2492,4129 ha (proprietate persoane fizice, juridice și Consiliul local), din care 1624,1520 ha pășune și 868,2609 ha fânețe.

De asemenea în Studiul Pedologic și Agrochimic, întocmit de OSPA Bacău, izlazul comunal, aparținând UAT Comănești, este constituit din 11 trupuri de pajiști: Podina UAT, Șipoteni UAT, Fața lui Barbu UAT, Țigla Mare UAT, Țigla Mică UAT, Lapoș UAT, Lăloaia UAT, Lăloiața UAT, Dealu Viilor UAT, Nogea Curpășel UAT, Vermești UAT.

Suprafața totală de pajiște a persoanelor fizice și juridice, conform tabelului centralizator (Anexa 3 la prezentul amenajament) este de 921,3229 ha și este grupată în 8 trupuri de pajiște: Centru-Zăvoi PAJIȘTI, Leorda PAJIȘTI, Vermești PAJIȘTI, Lăloaia PAJIȘTI, Șupan PAJIȘTI, Podei PAJIȘTI, Sublăloaia Lunca de Jos PAJIȘTI, Șipoteni PAJIȘTI.

1.4. Gospodărirea anterioară a pajiștilor din amenajament

Pajiștile aparținătoare localității Comănești, sunt folosite în regim de pășune, atât cu oile, caprele, cât și cu vacile din localitate dar și ca fânețe.

Starea generală, actuală, a pajiștilor este una mediocră, factorii limitativi fiind reprezentați de suprapășunat (acest fenomen întâlnindu-se și în lunile în care este interzisă scoaterea animalelor pe pășune), prezența speciilor dăunătoare, prezența pâlcurilor cu specii de arbori și arbuști.

Pășunile sunt accesibile prin drumuri comunale, în cea mai mare parte din pământ. Aceste drumuri sunt folosite și la transportul masei lemnoase în perioadele uscate ori când pământul este înghețat

Nu s-a realizat o delimitare a zonelor pășunabile fără restricții și a celor cu restricții. De asemenea nu s-a realizat, decât în mica măsură, o evaluare a capacității de pășunat și o încărcare corespunzătoare cu animale a acestor suprafețe.

În anii anteriori s-au realizat lucrări de curățare de pietre, cioate, resturi vegetale uscate, distrugerea de mușuroaie, combaterea buruienilor, curățat izvoare.

Pajiștile aparținând UAT Comănești au fost, în trecut, exploatate în regim de pășune de către bovine, ovine și caprine.

Efectivul de animale din UAT Comănești este de 2908 cap (bovine, ovine, caprine, cabaline).

Repartizarea trupurilor de izlaz :

- Toate trupurile de pășune aparținând izlazului comunal sunt folosite de toate categoriile de animale- bovine, ovine, caprine.

Pășunile (1571,09 ha) aparținând UAT Comănești, în prezent, sunt închiriate pe o perioadă de 7 ani către 26 persoane fizice și juridice, proporțional cu numărul de animale deținute în fiecare exploatație.

CAPITOLUL 2

ORGANIZAREA TERITORIULUI

2.1. Denumirea trupurilor de pajiște care fac obiectul acestui studiu

Suprafața totală, ce reprezintă suprafața de izlaz, proprietate privată a orașului Comănești, (**Tabel 1.1**) este de 1571,09 ha pășune.

Suprafața totală de pajiște a cetățenilor (conform tabelului centralizator, **Anexa 3** la prezentul amenajament) este de 921,3229 ha (din care pășune 53,0620 ha și fâneață 868,2609 ha).

Împărțirea pe cele 19 trupuri s-a făcut conform "Studiului pedologic și agrochimic" realizat de OSPA Bacău și în acest amenajament pastoral, ne vom referi la număr trup pajiște și denumire, conform OSPA Bacău.

Tabel 2.3

Nr. trup pășune	Denumire trup pășune	Bazin hidrografic	Suprafață trup - ha -	din care:	
				Consiliul local	Persoane fizice și juridice
1	Podina UAT	Trotuș	77,70	77,70	-
2	Șipoteni UAT	Trotuș	21,90	21,90	-
3	Fața lui Barbu UAT	Trotuș	80,00	80,00	-
4	Țigla Mare UAT	Trotuș	204,20	204,20	-
5	Țigla Mică UAT	Trotuș	54,10	54,10	-
6	Lapoș UAT	Trotuș	291,21	291,21	-
7	Lăloaia UAT	Trotuș	528,60	528,60	-
8	Lăloia UAT	Trotuș	7,00	7,00	-
9	Dealul Viilor UAT	Trotuș	14,50	14,50	-
10	Nogea-Curpășel UAT	Trotuș	170,2	170,2	-
11	Vermești UAT		121,68	121,68	-
12	Centru-Zăvoi PAIȘTI	Trotuș	14,0352	-	14,0352
13	Leorda PAIȘTI	Trotuș	143,222	-	143,222
14	Vermești PAIȘTI	Trotuș	72,5145	-	72,5145
15	Lăloaia PAIȘTI	Trotuș	129,008	-	129,008
16	Șupan PAIȘTI	Trotuș	377,47	-	377,47
17	Podci PAIȘTI	Trotuș	143,285	-	143,285
18	Sublăloaia Lunca de Jos PAIȘTI	Trotuș	25,7815	-	25,7815
19	Șipoteni PAIȘTI	Trotuș	16,0067	-	16,0067
TOTAL SUPRAFAȚĂ			2492,4129	1571,09	921,3229

2.2. Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște. Vecinii și hotarele pajiștii

Amplasarea teritorială a trupurilor de pajiște, reprezentând izlaz, este redată în tabelul următor.

Amplasarea teritorială și vecinătățile pajiștilor - izlaz din localitatea Comănești

Nr. crt	Denumire trup pășune	Suprafața -ha-	Vecinătăți la:			
			N	S	E	V
1	Podina UAT	77,70	Cartier Șipoteni, oraș Comănești	Grădini proprietăți private	Sat Lapoș, oraș Dărmănești	Grădini proprietăți private
2	Șipoteni UAT	21,90	DN 12A	Grădini proprietăți private	Grădini proprietăți private	Răul Trotuș
3	Fața lui Barbu UAT	80,00	Grădini proprietăți private	Hotar oraș Dărmănești	Hotar oraș Dărmănești	Grădini proprietăți private
4	Țigla Mare UAT	204,20	Oraș Comănești	Grădini proprietăți private	Grădini proprietăți private	Pârâul Șupănel
5	Țigla Mică UAT	54,10	Grădini proprietăți private	Grădini proprietăți private	Pârâul Șupănel	Grădini proprietăți private
6	Lapoș UAT	291,21	Grădini proprietăți private	Hotar oraș Dărmănești	Grădini proprietăți private	Ocolul Silvic Ciobănuș
7	Lăloaia UAT	528,60	Cartier Lăloaia, oraș Comănești	Pârâul Agachi	Cartier Lăloaia, oraș Comănești	Grădini proprietăți private
8	Lăloiața UAT	7,00	Cartier Sublăloaia, oraș Comănești	Pârâul Lăloaia	Pârâul Lăloaia	Grădini proprietăți private
9	Dealul Viilor UAT	14,50	Grădini proprietăți private	Cartier Leorda, oraș Comănești	Grădini proprietăți private	Cartier Leorda, oraș Comănești
10	Nogea-Curpășel UAT	170,2	Ocolul Silvic Comănești	Comuna Asău Izlaz	Izlaz oraș Moinești	Grădini proprietăți private
11	Vermești UAT	121,68	Grădini proprietăți private	Grădini proprietăți private	Ocolul Silvic Dărmănești	Izlaz oraș Moinești

Suprafața totală de pajiște a persoanelor fizice și juridice (conform tabelului centralizator, Anexa 3 la prezentul amenajament) este de 921,3229 ha, din care pășune 53,0620 ha și fânează 868,2609 ha.

Din această suprafață 181,2979 ha sunt în intravilan și 740,0250 ha sunt în extravilan. Aceste suprafețe sunt trasate pe hartă în trupurile 12-19 și sunt amplasate în mai multe puncte și ca urmare au fost grupate pe sate pentru a forma trupurile de pajiște.

2.3. Constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului descriptiv

Limitele parcelelor au suferit modificări în funcție de transferul terenurilor, o parte dintre acestea însă și-au păstrat limitele vechi.

Limitele parcelare au fost materializate de către administrația locală.

2.4. Baza cartografică utilizată

Planurile ce au stat la baza lucrărilor de identificare și determinare din punct de vedere topografic a pajiștilor sunt planuri și hărți topografice și cadastrale la scara 1:10.000, foi volante și alte documente existente la Primăria localității Comănești.

Dintre factorii topografici, în studiul de monitorizare a unităților amenajistice de pajiști vor fi înregistrate următoarele componente:

- **coordonatele geografice** (Latitudine/Longitudine)
- **forma de relief** - componentă a factorilor topografici, pe baza următoarei scări:
  - vale; - versant; - creastă; - platou.
- **poziția pe pantă a pajiștilor**, utilizând următoarea scară:
  - baza pantei; - treimea inferioară a pantei; - treimea mijlocie a pantei;

- treimea superioară a pantei; - vârful pantei.
- **forma pantei** influențează regimul climatic, în principal prin modificarea regimului termic și hidric. Pentru cuantificarea acesteia s-au utilizat scări pe cinci forme de relief și anume:
  - concavă; - concav-dreaptă; - dreaptă;
  - convexă; - convex-dreaptă
- **panta sau înclinarea** au fost determinate satelitar cât și pe baza planurilor, prin programe specifice de determinare a înclinațiilor.
- **altitudinea** a fost determinată cu ajutorul coordonatelor rectangulare transpuse pe ortofotoplan și prelucrate altimetric pe **planuri topografice**, cota 0 fiind stabilită prin proiecția Stereografică 1970 Marea Neagră.
- **expoziția** a fost determinată pe planuri prelucrate și este exprimată în grade prin punctele cardinale și puncte cardinale intermediare cu plajă de 45°.

2.5. Suprafața pajiștilor. Determinarea suprafețelor

În cadrul UAT Comănești, suprafața totală de pajiști care face obiectul acestui studiu este de 2492,4129 ha.

2.5.1 Suprafața pajiștii pe categorii de folosință

Structura pajiștilor din UAT Comănești, pe categorii de folosință, este prezentată în tabelul următor:

Structura pajiștilor aparținând UAT Comănești, pe categorii de folosință **Tabel 2.4**

Pășuni (ha)	Fânețe (ha)	Fără scopuri productive (ha)		Total suprafață (ha)	Din care :	
		TF	NR		Consiliul local	Persoane fizice, juridice
1624,1520	868,2609	-	-	2492,4129	1571,09	921,3229

2.5.2. Organizarea administrativă

Până în prezent administrarea pajiștilor s-a realizat prin contracte de închiriere/concesiune către utilizatori persoane fizice sau juridice înscrise în Registrul național al exploatațiilor, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pajiști.

2.6. Enclave

Pe pajiștile aparținătoare de UAT Comănești nu sunt prezente enclave.

CAPITOLUL 3

CARACTERISTICI GEOGRAFICE ȘI CLIMATICE

3.1 Indicarea zonei geografice și caracteristicile reliefului

Teritoriul U.A.T. Comănești este situat în sens larg în zonă montană (estul Carpaților Orientali). Cea mai mare parte a trupurilor de pășune studiate sunt situate în depresiunea intramontană Dărmănești, doar trupul nr. 6 este amplasat în „zona” montană propriu-zisă.

Relieful

Aspectul și configurația generală a reliefului sunt de: 1) dealuri moderat accidentate și un peisaj geomorfologic ondulat în aria depresionară; 2) muntos puternic accidentat în aria muntoasă (trupul 6). Morfografic, cele 19 trupuri de pășune studiate se prezintă astfel:

- culmi largi, platouri sau terase pe trupurile 1, 3 și 9, 17;
- terenuri accidentate (pante > 14°) asociate cu culmi principale din care se desprind culmi secundare pe trupurile 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 și 18;
- terenuri accidentate (predomină pante > 14°) cu versanți prelungi și culmi montane pe trupul 6;
- terenuri de șes „aluvial” pe trupurile 2, 12 și 19.

Adâncimea fragmentării reliefului are valori de 100-200 m în aria depresionară și 300-500 m în spațiul montan. Pe trupurile de șes aluvial, fragmentarea este minimă. Densitatea fragmentării este de circa 1-2 km/km² în aria depresionară și 3-4 km/km² în aria montană.

Formele de relief prezente pe trupurile de pășune studiate sunt: versanți, platouri (suprafețe slab înclinate), culmi de deal, culmi de munte, șesuri aluviale, glacisuri piemontane, glacisuri aluvo-coluviale, glacisuri deluvo-coluviale, mameloane și funduri de văi înguste (enumerare în ordinea ponderii). Menționăm caracterul de „culmi de versant” al glacisurilor piemontane (prezente pe trupurile 3, 7, 15 și 16).

Racordul culmilor și platourilor cu fundurile de văi se realizează prin versanți divers înclinați, drenaj de văile și viroagele care fragmentează relieful.

Microrelieful prezent pe formele menționate mai sus este reprezentat prin: rigole, ogașe, alunecări sub formă de valuri-trepte-brazde-movile și cărări de vite; pe șesurile aluviale sunt prezente ostroave, arii microdepresionare largi și gropi de împrumut.

Versanții predomină net, pe un total de 2186,7139 ha adică 87,73 % din suprafața studiată sunt pante mai mari de 5°.

Procese de degradare geomorfologică pe trupurile de pășune studiate, sunt determinate de:

- scurgerea laminară a apelor pluviale pe pante, determinând eroziunea în suprafață;
- scurgerea concentrată a apelor pluviale pe anumite trasee de pe direcția de pantă, care determină eroziunea de adâncime și
- deplasări de mase de sol și roci pe pante, prin procese de alunecare, ca urmare a supraîncărcării acestora cu ape predominant pluviale.

a) Eroziunea

Eroziunea în suprafață se manifestă pe 1284,1377 ha (51,52 % din suprafața studiată).

Clasele de eroziune, care evidențiază intensitatea acestui proces sunt:

- slabă pe 921,7778 ha (71,78 %);
- moderată pe 264,7290 ha (20,62 %);
- puternică pe 57,7140 ha (4,49 %) și
- excesivă pe 39,9169 ha (3,11 % din total suprafață erodată).

Eroziunea slabă este în mare măsură geologică, care nu influențează procesul de pedogeneză dar determină micșorarea grosimii orizonturilor de sol de la suprafață. Acțiunea concomitantă, intensă a proceselor fluvio-denudaționale, produse majoritar pe depozite de dezagregare-alterare necarbonatice, induce în soluri o evoluție intensă prin procese de percolare, prin formarea orizontului B argic, rezultând un pedopeisaj dominat de luvisoluri.

Eroziunea în adâncime se manifestă prin crearea de ogașe, fiind mai activă, prin efectele imediate, decât eroziunea în suprafață. Tabelul 3.2 b anexat, redă prezența și frecvența formațiunilor de eroziune în adâncime pe fiecare unitate de sol.

Pe ansamblu, trupurile de pășune studiate sunt afectate pe 197,9602 ha (7,94 % din suprafața studiată), de rigole rare pe suprafața de 14,622 ha și de ogașe mici (cu 0,5 – 1,5 m adâncime) cu densitate mică pe 183,3382 ha, din suprafața afectată de ogașe.

Prezența eroziunii în adâncime precizează o stare de calitate precară a acestor terenuri. Majoritatea ogașelor prezente sunt în curs de stabilizare. Ameliorarea capacității productive a acestor terenuri necesită stabilizarea terenurilor active geomorfologic și identificarea și eradicarea cauzelor care determină declanșarea proceselor de eroziune de adâncime.

b) Alunecările de teren afectează 1403,4681 ha, ceea ce reprezintă 56,31 % din suprafața studiată. Sunt stabilizate pe 1270,6391 ha (90,54 %) sau semistabilizate pe 132,8290 ha (9,46 % din total suprafață alunecată). Stabilizarea alunecărilor de teren reprezintă și un proces de ameliorare a pajiștilor (cu o anumită durată), dar potențialul productiv al acestora poate să se diminueze brusc la reactivarea acestor procese.

După forma și stabilitatea alunecărilor în teritoriu sunt prezente următoarele situații:

- brazde semistabilizate pe 4,742 ha, adică 0,33 %;
- valuri stabilizate pe 1109,3331 ha (79,04 %);
- valuri semistabilizate pe 128,0870 ha (9,13 %);
- trepte stabilizate pe 130,6960 ha (9,31 %) și
- movile stabilizate pe 30,6100 ha, reprezentând 2,18 % din total terenuri alunecate.

c. Microrelieful biotic prezent pe pășunile studiate este reprezentat prin:

- cărări de vite (expresie a unui pășunat nerațional și a unei supraîncărcări cu animale), prezente cu precădere pe terenurile cu pante > 11° (grade sexagesimale); prezența și ponderea lor pe terenurile fiecărui trup de pășune este redată în Tabelul 3.2 b, anexat. Sunt prezente pe 303,5661 ha (12,18 % din teritoriu) și au o frecvență slabă (o pondere de 11-25 % din suprafață), extinsă pe 290,4621 ha, o frecvență mijlocie (o pondere de 26-50 % din suprafață) pe 10,8410 ha și o frecvență puternică (o pondere de 51-75 % din suprafață) pe suprafața de 2,263 ha;
- mușuroaie (furnici, cârțițe, popândăi) sunt întâlnite pe 1038,6635 ha adică 41,67 % din pajiștile orașului, iar acoperirea variază între 3-10% pe 758,8155 ha și între 11 și 25 % pe 279,848; distribuția lor, pe trupuri de pășune și parcele descriptive, este prezentată în Tabelul 3.2 b din Studiul OSPA.

3.2 Altitudine, expoziție, pantă

Altitudinea (absolută) minimă pentru pajiștile studiate este de circa 300 m, fiind întâlnită la nivelul luncii Trotușului, de pe trupul Bogata pajiști. Altitudinea maximă este de peste 1450 m și este întâlnită pe trupul Lapoș UAT. Tabelul 3.1. anexat, redă pe trupurile de pășune, altitudinile medii predominante. Se constată că altitudinile cele mai frecvente sunt la 450-650 m pe trupurile de pe versanții din depresiune și de circa 900-1200 m pe culmea Lapoș.

Panta terenurilor studiate, de pe terenurile din zona deluroasă, are valori cuprinse între 1° și 45°, cu intervale dominante între valorile de: 11-14° și 8 - 11° (grade sexagesimale), cu o pondere de 34,39 și 17,02 %. Repartizarea suprafețelor de pajiști pe clase de înclinare și pe trupuri este prezentată în Tabelul nr. 1 – Clase de pantă.

În detaliu, pe trupuri, variația de pante și panta predominantă, este redată în Tabelul 3.5. Se constată o diversitate de pante pe fiecare trup de pășune. Local, mai ales pe arealele de sol cu înclinări de 19-26° (sexagesimale), există areale de mică extensie, cu pante mai mari de 26°, care sunt ocupate de tufărișuri și care trebuie să fie folosite în continuare ca pădure (folosință cu rol de protecție).

Clase de pante – UAT Comănești

Tabel 3.5

Nr. trup	Denumire trup	Clasa de pante:								
		<1°	1-2°	2-5°	5-8°	8-11°	11-14°	14-19°	19-26°	26-45°
1	Podina UAT	4,82	3,8	5,92	19,63	15,47	28,06	-	-	-
2	Șipoteni UAT	21,9	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Fata lui Barbu UAT	-	-	-	8,57	-	71,43	-	-	-
4	Țigla Mare UAT	-	-	11,55	48,3	44,07	68,32	31,96	-	-
5	Țigla Mică UAT	-	-	-	-	14,75	-	-	39,35	-
6	Lapoș UAT	-	-	-	-	114,16	-	106,62	70,43	-
7	Lăloaia UAT	6,92	4,62	19,86	75,04	115,32	226,27	53,56	27,01	-
8	Lăloiața UAT	-	-	-	7	-	-	-	-	-
9	Dealul Viilor UAT	-	-	-	14,5	-	-	-	-	-
10	Nogea-Curpășel UAT	-	-	-	6,681	10,884	65,338	80,292	4,742	2,263
11	Vermești UAT	-	2,64	-	70,91	2,2	40,79	5,14	-	-
12	Centru-Zăvoi PAJIȘTI	14,0352	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Leorda PAJIȘTI	-	1,103	15,876	36,826	-	66,043	14,995	8,379	-
14	Vermești PAJIȘTI	3,4015	7,1123	-	22,9603	6,8031	20,5639	6,3392	5,3342	-
15	Lăloaia PAJIȘTI	-	-	11,48	7,192	50,155	34,079	11,117	14,985	-
16	Șupan PAJIȘTI	3,08	0,32	43,28	63,37	53,8	198,94	2,77	-	11,91
17	Podei PAJIȘTI	61,708	26,565	4,183	10,877	-	39,952	-	-	-
18	Sublăloaia Lunca de Jos PAJIȘTI	1,6827	-	18,6901	4,327	1,0817	-	-	-	-
19	Șipoteni PAJIȘTI	8,2002	2,952	-	0,3936	-	-	4,4609	-	-
TOTAL 2492,4129 ha		125,7476	49,1123	130,8391	396,5769	428,6938	859,7859	317,2541	170,2302	14,1730
%		5,05	1,97	5,25	15,91	17,2	34,49	12,73	6,83	0,57

În detaliu, pe trupuri, expozițiile și pantele dominante, sunt redate în **tabelele 3.1. și 3.2.b.**, anexate la studiul OSPA. Se constată o diversitate de pante pe fiecare trup de pășune. Local, mai ales pe arealele de sol cu înclinări de 19-26° (sexagesimale), există areale de mică extensie, cu pante de peste 26°, ocupate de tufărișuri, care trebuie să fie folosite în continuare ca pădure (cu rol de protecție).

Expoziția generală a terenurilor este predominant estică, cu o pondere de 34,32 %, urmată de expoziția sudică, prezentă pe 29,94% și de cea vestică, cu 15,54 % din total pajiști. Pe trupuri de pajiști, expoziția terenurilor este prezentată în Tabelul nr. 3.6 – Clase de expoziții.

Fragmentarea reliefului (sub forma de văi, dealuri și culmi, cu versanții adiacenți acestora) este prezentă pe trupurile situate pe versanți și determină existența expozițiilor existente. Se remarcă prezența mai redusă a expozițiilor vestice, urmare a poziției și orientării culmilor și văilor adiacente.

Clase de expoziție – UAT Comănești

Tabel 3.6

Nr. trup	Denumire trup	Expoziția -ha-					
		fără expoziție	nordică	estică	sudică	vestică	mixtă
1	Podina UAT	8,62	-	47,97	21,11	-	-
2	Șipoteni UAT	21,9	-	-	-	-	-
3	Fața lui Barbu UAT	-	-	56,29	19,69	4,02	-
4	Țigla Mare UAT	-	-	50,56	51,25	102,39	-
5	Țigla Mică UAT	-	-	-	54,1	-	-
6	Lapoș UAT	-	-	220,78	-	70,43	-
7	Lăloaia UAT	11,54	142,91	224,89	149,26	-	-
8	Lăloia UAT	-	7	-	-	-	-
9	Dealul Viilor UAT	-	-	-	14,5	-	-
10	Nogea-Curpășel UAT	-	14,009	60,758	50,291	24,677	20,465
11	Vermești UAT	2,64	3,52	-	10,87	104,65	-
12	Centru-Zăvoi PAJIȘTI	14,0352	-	-	-	-	-
13	Leorda PAJIȘTI	1,103	8,931	100,221	32,967	-	-
14	Vermești PAJIȘTI	10,5138	-	-	17,1622	44,8385	-
15	Lăloaia PAJIȘTI	-	17,161	63,202	48,645	-	-
16	Șupan PAJIȘTI	3,4	79,64	8,72	249,88	35,83	-
17	Podci PAJIȘTI	88,273	17,57	10,877	26,565	-	-
18	Sublăoia Lunca de Jos PAJIȘTI	1,6827	17,4881	6,6107	-	-	-
19	Șipoteni PAJIȘTI	11,1522	-	4,4609	-	0,3936	-
TOTAL 2492,4129 ha		174,8599	308,2291	855,3396	746,2902	387,2291	20,465
%		7,01	12,37	34,32	29,94	15,54	0,82

3.3 Caracteristici geologice și pedologice

Teritoriul orașului Comănești se poziționează în zona de orogen paleogen a Carpaților Orientali. În teritoriu se întâlnesc trei secvențe geologice, suprapuse unităților de relief specificate mai sus. În aria muntoasă Lapoș sunt prezente depozite sarmațiene reprezentate de gresia de Tarcău și de argile. Pe aceste roci s-au format cele mai evaluate soluri din teritoriu și anume podzolul feriluvic și luvisolul albic. În aria bazinului Comănești depozitele sunt de vârstă miocenă, pe seama cărora s-au format cambisoluri și luvisoluri. Cele mai recente soluri au fost identificate pe lunca și terasele Troțușului, unde sunt aluviosoluri și faeoziomuri, frecvent litice.

Din punct de vedere litologic, cele mai frecvent întâlnite sunt luturile, gresiile, depozite și pietrișuri fluviatile și argile, uneori contractile.

Pleistocenul mediu și superior, este prezent în lungul Troțușului prin depozite de terase, situate la altitudini relative cuprinse între 5-7 m și 170 - 180 m.

Holocenul este întâlnit în aluviul luncii Tazlăului, ca depozite coluviale sau coluvio-proluviale ale glacisurilor de vale și ca mantii discontinui pe versanții deluviali.

Materialele de suprafață, pe seama cărora s-au format solurile din teritoriu, sunt rezultate din dezagregarea și alterarea rocilor primare menționate mai sus și sunt reprezentate prin:

- materiale de dezagregare-alterare mijlocii in situ, (eluvii), care ocupă 1,1596 ha;
- materiale de dezagregare-alterare mijlociu-fine in situ, (eluvii), care ocupă 12,6347 ha;
- materiale de dezagregare-alterare fine in situ, (eluvii), care ocupă 6,2321 ha;
- materiale de dezagregare-alterare grosiere de pantă, (deluvii), extinse pe 251,2560 ha;
- materiale de dezagregare-alterare mijlocii de pantă, (deluvii), care ocupă 475,4739 ha;
- materiale de dezagregare-alterare mijlociu-fine de pantă, (deluvii), care ocupă 696,5842 ha;
- materiale de dezagregare-alterare fine de pantă, (deluvii), care ocupă 309,7265 ha;
- materiale de dezagregare-alterare grosiere cu schelet de pantă, (deluvii), extinse 361,6593 ha;
- materiale de dezagregare-alterare mijlocii cu schelet de pantă, (deluvii), care ocupă 206,5326 ha;
- materiale de dezagregare-alterare mijlociu-fine cu schelet de pantă, (deluvii), care ocupă 44,8634 ha;
- materiale de transport eolian (loessoide) mijlocii, care se extind pe 49,3817 ha;
- materiale de transport fluviatil grosiere, extinse pe 37,3380 ha și
- materiale de transport fluviatil mijlocii, care ocupă 39,5709 ha.

Pe pășunile din perimetrul cercetat sunt semnalati bolovani pe o suprafață de 512,3080 ha, iar acoperirea cu bolovani este slabă (1,2-3%) pe 130,549 ha, este mijlocie (3,1-15 %) pe 379,496 ha și este puternică (16-90 %) pe 2,2630 ha.

În teritoriu sunt prezente areale cu soluri care conțin de la suprafață fragmente de pietriș rulat, cu o pondere variabilă în masa orizonturilor de sol între 20 și 95% pe unitățile de sol 1, 3, 4, 14, 15, 19, 20, 24, 26, 34, 40, 42, 45, 51 și 58. Solurile formate pe depozite cu schelet se extind pe 613,0553 ha.

Solurile

Cunoașterea învelișului de soluri pe trupurile de pășune studiate se bazează pe executarea a 47 profile de sol din care au fost recoltate probe pentru analize pedologice, probe care au permis identificarea și precizarea însușirilor specifice orizonturilor de sol și care au stat la baza listei solurilor de pe pășiștile comunei. Aprofundarea și completarea caracteristicilor pedologice s-a efectuat și prin preluarea și integrarea de date din arhiva O.S.P.A Bacău (la scara 1: 10.000).

În cadrul celor 19 trupuri de pășune cercetate s-au identificat 58 unități de sol la nivel de detaliu (varietate de sol, specie texturală și familie de material parental); unitățile de sol sunt prezentate în Tabelul 3.2 b anexat. În tabel, unitățile de sol sunt denumite descriptiv, nu prin simboluri sau formule. Spre exemplu, unitatea de sol nr. 24 are următoarea denumire:

„eutricambosol molic-stagnic, stagnogleizat slab, moderat decarbonat, luto-argilos slab scheletic pe lutos slab scheletic, pe materiale de dezagregare-alterare de pantă mijlocii cu schelet, provenite din luturi carbonatice, erodat slab,,

termeni care au următoarea semnificație:

- tipul de sol este precizat de cuvântul Eutricambosol;
- subtipul de sol este precizat de termenii molic-stagnic;
- varietatea de sol este precizată de:
  - intensitatea procesului de stagnogleizare;
  - adâncimea la care se găsesc carbonații;

- specia texturală nominalizează textura solului la suprafață și pe secțiunea de control;
- familia de sol este precizată de natura litologică și chimică a materialului parental și
- varianta de sol evidențiază modificările rezultate ca urmare a activităților naturale sau antropice, respectiv clasa de eroziune de suprafață.

Tabelul 3.2 b din studiul OSPA, prezintă caracteristici de teren (de geosistem) care sunt relativ omogene pe arealele unităților de sol, care sunt denumite și parcele descriptive (p.d.).

Tipurile de sol identificate în perimetrele studiate sunt:

- **Regosolul**, cu dezvoltare pe trupurile din zona de versanți montani, ocupă unitățile de sol de la 1 la 3, care totalizează 53,9892 ha, adică 2,17 %;
- **Aluviosolul**, cu extindere la nivelul luncii Trotușului și insular pe văi afluate, grupează unitățile de sol de la 4 la 7, cu suprafața totală de 76,9089 ha, adică 3,09 %;
- **Faeziomul**, prezent pe terase joase ale Trotușului, de la intrarea în Depresiunea Dărmănești, este reprezentat de unitățile de sol de la 8 la 15, cu o suprafață totală de 55,80 ha, adică 2,23 %;
- **Eutricombosolul**, este un sol de versant, cu evoluția pedogenetică încetinită de amploarea proceselor denudaționale, grupează unitățile de sol de la 16 la 24 și este prezent pe 289,3203 ha, adică 11,61 %;
- **Districombosolul**, este un sol de culmi montane, cu evoluția pedogenetică intensă prin percolări și debazificări intense, înglobează unitățile de sol de la 25 la 27 și este prezent pe 165,9550 ha, adică 6,66 %;
- **Preluvosolul**, este prezent pe versanți inferiori uniformi și grupează unitățile de sol de la 28 la 30; este întâlnit pe 43,042 ha, adică 1,73 %;
- **Luvosolul**, prezent pe culmi și versanți, relativ stabili geomorfologic, pe unitățile de sol de la 31 la 50 și are o extindere pe 1034,3557 ha, reprezentând 41,50 %;
- **Prepodzolul**, este întâlnit pe unitatea de sol nr.51, doar pe trupul nr. 6 Lapoș UAT și ocupă 114,16 ha, adică 4,58 %;
- **Stagnosolul**, se extinde pe 7,7642 ha, incluzând unitățile de sol de la 52 la 54;
- **Rocă la zi**, de pe versanți unde a fost depus sterilul de mină, este prezent pe unitatea de sol 55, extinsă pe 29,2549 ha, adică 1,17 % din teritoriul cercetat și
- **Complex de sol**, grupează unitățile de sol de la 56 la 58, de pe suprafața de 621,8627 ha, adică 24,95 % din pajiștile comunei.

Structura pedogeografică specifică zonei de dealuri, este strâns legată de condițiile fitoclimatice și de relieful relativ accidentat pentru majoritatea trupurilor existente, unde evoluția terenurilor se realizează prin procese de denudare și percolare. Printre subtipurile de sol prezente se regăsesc:

- subtipul albic este asociat cu alte subtipuri, prezente la tipul luvosol, se remarcă prin acidifiere, existența unui orizont Bt impermeabil din cauza unei argiloiluvieri intense, o rezervă de elemente nutritivă redusă, susceptibilitate la eroziune dacă dispare orizontul A₁, etc; acest subtip de sol este extins pe 730,6899 ha. Existența unor situații mai favorabile (de aciditate, porozitate și aprovizionare cu elemente nutritive) sunt provocate de alunecări, scurgeri laterale sau amplasări de stâne;
- subtipul argic este întâlnit asociat, la faeoziomuri evolute prin procese de argiloiluvieri, care au determinat un indice de diferențiere texturală variabil de la 1,44 la 1,57 . Este prezent la unitățile de sol 11,12,13 și 14 pe 33,1041 ha;
- subtipul calcaric, prezent singular sau asociat, la regosoluri și aluviosoluri, oferă condiții mijlocii pentru dezvoltarea plantelor și se extinde pe 225,573 ha;
- subtipul calcic, este asociat și întâlnit la unele preluvosoluri la care orizontul C_{ca} este mai sus de 125 cm, fiind prezent pe 7,277 ha;
- subtipul cambic, este singular sau asociat, prezent la unele faeoziomuri, pe o suprafață de 13,19 ha;
- subtipul clinic, este singular, la unele faeoziomuri, pe o suprafață de 9,5059 ha;
- subtipul distric, este singular și prezent la unele unități de complexe de sol, pe o suprafață de 53,31 ha;
- subtipul entic, este asociat la unele aluviosoluri, unde orizontul A ocric este mai subțire de 25 cm și se întinde pe 37,338 ha;
- subtipul greic, este asociat și prezent la unele faeoziomuri, care sunt adesea favorabile dezvoltării unui covor vegetal valoros și ocupă 32,4857 ha;

- subtipul litic, singular sau asociat, este întâlnit pe majoritatea tipurilor de sol din teritoriul cercetat și ocupă suprafața de 348,711 ha; este defavorabil dezvoltării unui covor vegetal valoros;
- subtipul luvic, este singular sau asociat, dezvoltat doar la stagnogleiuri și se extinde pe 7,7642 ha;
- subtipul molic, este asociat, dezvoltat doar la stagnogleiuri și se extinde pe 52,4968 ha;
- subtipul scheletic este singular de pe versanți montani și ocupă 75,172 ha;
- subtipul stagnic (cu un suborizont unde periodic stagnează apa pluvială), care are o pseudogleizare de la slabă sau puternică divers favorabilă pajiștilor. Este prezent la tipurile de sol eutricambosol, preluvosol și luvosol, unde se extinde pe 1520,883 ha. De remarcat, mai ales la nivel de familie de sol, existența substratelor sărace sau lipsite de carbonați (determinate în principal de prezența unei îndelungate evoluției geomorfologice și pedogenetice); această caracteristică este defavorabilă extinderii în pajiști a leguminoaselor.
- subtipul tipic, care se suprapune obișnuit cu conceptul tipului de sol, este prezent la eutricambosol, preluvosol și luvosol și se extinde pe 281,4611 ha;
- subtipul vertic, este asociat și are extensie pe 6,2321 ha, la care materialele parentale sunt reprezentate de argile contractile;

Cele mai importante procese pedogenetice prin care s-au format solurile din perimetru sunt argiloiluvierea, levigarea, stagnogleizarea și eroziunea.

Argiloiluvierea, caracteristică luvisolurilor este procesul prin care, odată cu apa pluvială care percolează solul, se transferă argila din orizonturile de suprafață, care se acumulează la nivelul orizontului intermediar B, pe care î-l transformă în orizont B argic, la care raportul dintre argila din Bt și argila din Ao este mai mare de 1,2 (proces denumit diferențiere texturală). Solurile studiate au o diferențiere texturală slabă la puternică, ceea ce evidențiază o evoluție pedogenetică variată. Sunt soluri cu un potențial bun pentru pajiști, care necesită adesea măsuri de ameliorare a drenajului intern și de amendare calcică. Acest proces se produce la faeoziomuri, preluvosol, luvosol, luvosol și stagnosol și se extinde pe 1435,3569 ha, adică 57,59 %.

În funcție de adâncimea la care au fost spălați carbonații, aceste terenuri se împart în:

- soluri slab decarbonatate, la care carbonații sunt între 51 și 100 cm, ocupă suprafața de 62,3720 ha (4,35 %);
- soluri moderat decarbonatate, la care carbonații sunt între 101 și 150 cm, ocupă suprafața de 308,8052 ha (21,51 %);
- soluri puternic decarbonatate, la care carbonații sunt între 151 și 200 cm, ocupă suprafața de 748,3514 ha (52,14 %) și
- soluri necarbonatice, cu carbonați la peste 200 cm, care se extind pe 315,8283 ha, care reprezintă 22,00 % din total soluri argiloiluviale.

Levigarea, este caracteristică la unele regosoluri, aluviosoluri, faeoziomuri și la eutricambosoluri, la care transferul mineralelor argiloase din orizonturile superioare spre orizontul B intermediar este încetinit de ritmul alert al proceselor geomorfologice. Se extind pe 702,011 ha, adică 28,17 % din suprafața cercetată. Sunt soluri cu un potențial bun pentru dezvoltarea unui covor ierbos valoros.

În funcție de adâncimea la care au fost spălați carbonații, aceste terenuri se împart în:

- soluri incipient decarbonatate, la care carbonații sunt între 25 și 50 cm, ocupă suprafața de 83,8488 ha (11,94 %);
- soluri slab decarbonatate, la care carbonații sunt între 51 și 100 cm, ocupă suprafața de 108,2510 ha (15,42 %);

- soluri moderat decarbonatate, la care carbonații sunt între 101 și 150 cm, ocupă suprafața de 84,2063 ha (12,00 %);
- soluri puternic decarbonatate, la care carbonații sunt între 151 și 200 cm, ocupă suprafața de 190,8509 ha (27,19 %) și
- soluri necarbonatice, cu carbonați la peste 200 cm, care se extind pe 234,8540 ha, care reprezintă 33,45 % din total soluri formate prin procese de spălare.

Pseudogleizarea solurilor este un proces de oxido-reducere, datorat bălțirii apelor pluviale în orizonturi de sol. Este întâlnit pe suprafața de 1538,1526 ha adică 61,71 % din terenurile cercetate. Intensitatea acesteia este:

- slabă, pe 297,2558 ha, cu o pondere de 19,33 %;
- moderată, pe 997,9519 ha adică 64,93 %;
- puternică, pe 235,1807 ha, care reprezintă 15,29 %;
- foare puternică, prezentă pe 7,7642 ha, cu o pondere de 0,50 % din total terenuri stagnogleizate.

Procesul de eroziune în suprafață afectează învelișul de soluri pe trupurile de pășune studiate. Intensitatea acestuia a fost prezentată în subcapitolul 3.2.

Eroziune în suprafață se produce, pe toate trupurile studiate, chiar dacă majoritatea terenurilor cercetate au funcționat ca pășune în ultimele decenii.

Textura solurilor (în orizontul de suprafață) este o caracteristică de bază a solurilor (vezi Tabelul 3.2 b, anexat la studiul OSPA). În perimetrele studiate, textura de suprafață se distribuie pe clase texturale, astfel:

- nisipoasă pe 10,662 ha (0,43 %);
- nisipo-lutoasă, pe 318,6043 ha (12,48 %);
- luto-nisipoasă, pe 1201,6020 ha (48,21 %);
- lutoasă, pe 528,7127 ha (21,21 %);
- luto-argiloasă pe 426,6002 ha, adică 17,12 % și
- argiloasă pe 6,2321 ha, adică 0,25 % din total pajiști.

Textura mijlocie (lutonisipoasă și lutoasă) este dominantă în teritoriu și se extinde pe 1730,3147 ha, ceea ce reprezintă 69,42 % din pajiști. Solurile cu textura fină (lutoargiloasă sau argiloasă) urmează ca pondere, fiind prezente pe 432,8323 ha, ponderea în perimetru fiind de 17,37 %. Solurile cu textura grosieră sunt întâlnite pe 329,2663 ha.

Însușirile solurilor cu influență negativă asupra favorabilității terenurilor pentru pășune sunt în perimetrele studiate, reprezentate de: rezerva de humus mică pe primii 50 cm ai solului, porozitatea totală foarte mică (pe unele subtipuri stagnice), panta și expoziția terenurilor. Pentru aprecierea capacității productive a pășunilor din terenurile cercetate și a clasei de calitate a terenurilor, au fost preluate notele de bonitare pentru pășune din studiul pedologic existent în arhiva OSPA Bacău, pentru fiecare unitate de sol existentă pe trupurile nominalizate.

Sintetizând aceste date, care precizează clasa de calitate a pășunilor, după nota de bonitare pentru pășune, a fost obținută încadrarea fiecărei unități de sol la o clasă de calitate, suprafața fiecărei clase de calitate și valoarea notei medii de calitate pe trupuri și pe total teritoriu pentru pășuni, conform tabelului prezentat în continuare.

Clase de calitate pentru pajiștile UAT Comănești

Tabel 3.7

Denumire trup	Clase de calitate					Suprafață trup	NB/trup
	I 81-100	II 61-80	III 41-60	IV 21-40	V 1-20		
1.Podina UAT	4,82	0	3,8	69,08	0	77,70	33
2.Șipoteni UAT	5,25	13,08	0	3,57	0	21,90	64
3.Fața lui Barbu 4.UAT	0	0	5,08	63,26	11,66	80,00	27
4.Țigla Mare UAT	0	0	11,83	155,19	37,18	204,20	28
5.Țigla Mică UAT	0	0	0	14,75	39,35	54,10	28
6.Lapoș UAT				184,59	106,62	291,21	23
7.Lăloaia UAT	5,54	1,38	56,46	417,43	47,79	528,60	28
8.Lăloaia UAT				7		7,00	23
9.Dealul Viilor UAT			14,5			14,50	47
10.Nogea-Curpășel UAT			21,652	148,548		170,2	30
11.Vermești UAT		2,64	18,94	100,1		121,68	36
12.Centru-Zăvoi PAJIȘTI		14,0352				14,0352	73
13. Leorda PAJIȘTI			39,582	101,545	2,095	143,222	36
14.Vermești PAJIȘTI	1,9327	8,5811	5,2569	56,7438	0	72,5145	38
15.Lăloaia PAJIȘTI			11,48	98,314	19,214	129,008	26
16.Șupan PAJIȘTI		0,32	30,52	334,72	11,91	377,47	27
17.Podei PAJIȘTI		16,839	42,462	83,984		143,285	40
18.Sublăloaia Lunca de Jos PAJIȘTI		1,6827	6,6107	17,4881		25,7815	37
19.Șipoteni PAJIȘTI	0,8528	10,2994	0,3936	4,4609		16,0067	53
parcele descriptive	6,8,9,21.	6,7,10,11,12, 14,16,46.	13,14,15,19,24,26, 28,29,30,31,32,33, 35,37,38,39,43,47, 49,54.	1,2,3,4,5,17,18, 20,22,23,24,25, 26,27,32,34,35, 36,37,39,40,41, 42,43,44,45,46, 47,48,49,50,51, 52,53,56,57.	19,25,27, 40,46, 55,58.	-	-
ha	18,3955	68,8574	268,5672	1860,774	275,819	2492,4129	-
%	0,74	2,76	10,78	74,66	11,06	100,00	
Nota medie de bonitare	30						

Pentru determinarea încărcăturii de animale, pe fiecare trup de pășune s-au amenajat piețe de probă. Prin cosire și cântărirea cantității de masă verde rezultată, s-a determinat cantitatea de masă verde pe hectar, pe ultimii 5 ani.

3.4 Rețeaua hidrografică

Toate trupurile de pășune se drenează spre bazinul râului Trotuș, apele pluviale fiind preluate fie direct de râul Trotuș (pentru trupurile Podina UAT, Șipoteni UAT, Lăloaia UAT, Lăloaia UAT, Dealul Viilor UAT, Vermești UAT, Centru-Zăvoi pajiști, Leorda pajiști, Vermești pajiști, Lăloaia pajiști, Podei pajiști, Sublăloaie-Lunca de Jos pajiști, Șipoteni pajiști), fie prin intermediul pâraului Șupan (Fața lui Barbu UAT, Țigla Mare UAT, Țigla Mică UAT, Șupan pajiști) sau prin intermediul pâraului Asău pentru trupul Nogea-Curpășel.

Adâncimea apei freactice este întâlnită, pe trupurile situate pe versanți și culmi carpatice, la cel puțin 6 m adâncime, fără a avea influențe asupra morfologiei orizonturilor de sol. Nivelul freatic, pe lunca Trotușului și pe funduri de văi, este la 2-3 m adâncime și provoacă doar local manifestări ale procesului de gleizare.

Izvoarele de coastă sunt întâlnite mai cu seamă pe versanții cu alunecări de teren și, unde a fost posibil, s-au făcut amenajări pentru adăparea animalelor. Aceste captări cresc stabilitatea versanților pe de o parte, iar pe de alta, ameliorează compoziția pajiștii (prin dispariția speciilor hidrofile, în general cu valoare furajeră redusă).

Excese de umiditate pot fi doar din izvoare de coastă și în microdepresiunile create în spatele valurilor de alunecare, unde uneori se formează și lacuri temporare, care reprezintă un real pericol pentru stabilitatea versanților.

3.5 Date climatice

Terenurile cercetate sunt situate în provincia climatică (Köppen) – Dfbk, indicele de ariditate (De Martonne) este 35 iar bilanțul hidroclimatic este echilibrat.

3.5.1 Regimul termic

Comuna Comănești primește anual o radiație solară globală de 116 Kcal/ cm². Cea mai mare parte a acesteia este primită ca radiație globală directă în cele trei luni de vară (mai puțin de 70 Kcal/cm²), în timp ce lunile de iarnă primesc doar 10% din cantitatea anuală. Anotimpurile intermediare au aproximativ 18 % fiecare. Aceste valori caracterizează terenurile de pe valea Trotușului și diminuează la creșterea altitudinilor.

Circulația generală a atmosferei este orientată dominant din direcția vest, dar poziția Depresiunii Dărmănești influențează amploarea proceselor atmosferice ca urmare a barării și devierii maselor de aer și a deformării fronturilor, din cauza poziției obstacolelor naturale. În anotimpul rece uneori circulația maselor de aer este influențată de câmpul anticiclonic din estul Europei, dar viscole și scăderi accentuate de temperatură se produc din cauza adăpostirii de care beneficiază depresiunea intramontană. În timpul anului se produc și invazii de aer din nord (rece) sau sud (cald) care provoacă modificări temporare de vreme.

Sistemele barice care generează vremea în spațiul depresiunii sunt anticiclonul ruso - siberian și ciclonii mediteraneeni care acționează în sezonul rece și anticiclonul azoric și ciclonul islandez din timpul sezonului cald.

Suprafața subiacentă activă este determinată în principal de altitudinea formelor de relief și de înclinarea și expoziția versanților.

Diferențele altimetrice provoacă variații ale temperaturii medii anuale de cel mult 4-5°C între valea Trotușului și Obcina Lapoș și de 1-2° între văile secundare și culmile interfluviale învecinate. Aceste diferențe se transmit și asupra precipitațiilor, care, pe culmile interfluviale, sunt sensibil mai mari față de valea Trotușului.

Temperatura medie anuală este de circa 9° C și scade la 2-4° pe Obcina Lapoș; temperatura medie a lunii iulie este 20,3 °C (cea mai caldă lună a anului) și scade la 10° pe Lapoș; temperatura medie a lunii ianuarie este -3,0 ° C (cea mai rece lună) la nivelul văii Trotușului și scade la -7 la -8° pe lapoș. Durata sezonului cald (cu temperaturi medii pozitive) este de aproximativ 275 zile/an (în medie) pe lunca Trotușului și diminuează drastic spre culmile vestice.

Geruri târzii se produc în luna martie (cu o frecvență medie de 1-2 zile/ an); geruri timpurii se produc în luna noiembrie (cu o frecvență de sub 1 zi/ an); se consideră ger, zilele cu temperatura maximă < 0 °C.

3.5.2 Regimul pluviometric

Precipitațiile medii anuale sunt de cca 656,4 mm/ m² pe lunca Trotușului și depășesc 900 mm pe Obcina Lapoș. Pe perioada de vegetație (1 aprilie-31 octombrie) cad în medie 519,7 mm și depășesc 730 mm pe Lapoș. Anotimpul cel mai ploios este vara (40,9% din cantitatea anuală); primăvara, în medie, luna cea mai ploioasă este mai (105,4 mm/ m²). Iarna cad cele mai puține precipitații (12,4% din cantitatea anuală). Erozivitatea pluvială este mare.

Precipitațiile medii se eșalonează lunar (în mm), astfel:

Precipitațiile medii lunare - UAT Comănești

Tabel 3.8

Poziție	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	media
Lunca Trotuș	25,9	42,7	31,9	65,2	105,4	95,1	98,9	74,8	47,8	32,5	35,0	31,2	656,4
Culme Lapoș	42,3	42,5	38,0	61,4	128,1	146,8	150,8	117,8	80,4	45,3	45,3	45,0	943,7

Perioadele de secetă sunt rare în lunile august-septembrie. Un aspect foarte important este seceta din timpul iernilor, care afectează mult rezerva de apă a solurilor. Maximum de precipitații cade la începutul verii și iarna cad cele mai puține ploi. Ploile torențiale sunt relativ frecvente. În privința intensității lor, subliniem că la stația meteorologică Tg. Ocna au căzut în 24 ore, 110 mm/m² (acest eveniment s-a produs în cadrul lunii iulie). În general în zonă, agresivitatea ploilor este mare și datorită acoperirii discontinue a terenurilor cu vegetație ierboasă. La nivelul luncii Trotușului ultimele brume cad spre sfârșitul lunii aprilie iar primele brume sunt în octombrie, după data de 10 octombrie.

Umiditatea relativă a atmosferei este 80% (media anuală); în luna iulie este cea mai redusă, cu 73%. Nebulozitatea medie anuală este 5,9 (cea mai redusă valoare medie anuală a fost înregistrată în 1983, de 5,3). În lunca Trotușului anual se produc inversiuni termice, prin cantonarea aerului mai rece.

3.5.3 Regimul eolian

Vânturile dominante sunt din nord (nord-vest, nord-est) și sud (sud-est, sud-vest); acestea bat > 66% din timpul de observație. Viteza vânturilor este mai mare pe direcția vânturilor dominante.

Topoclimate și microclimate. Unitățile fizico-geografice menționate determină existența a cel puțin trei etaje climatice:

- nivelul culmilor montane, cu cel mai mic nivel de temperaturi și cele mai multe precipitații, care favorizează dezvoltarea solurilor intens debazificate și adesea cu caractere spodice;
- nivelul dealurilor, poziționat pe glacisurile submontane și caracterizat în general prin temperaturi, care descresc la creșterea altitudinii și variază în funcție de expoziție și cu precipitații infiltrate în soluri, care diminuează la creșterea pantelor; este aria de dezvoltare a luvisolurilor și cambisolurilor;
- nivelul văii Trotușului cu valori climatice care asigură temperaturi de circa 9°C și precipitații de aproximativ 650 mm, unde se dezvoltă faeoziomuri și aluviosoluri.

Expoziția terenurilor a fost preluată din studiul pedologic din arhiva OSPA Bacău unde este prezentată pentru fiecare teritoriu ecologic delimitat. Este relevant că 45,48 % din terenuri beneficiază de valori termice mai mari pe expoziții însorite.

Date centralizate pentru expoziție – UAT Comănești

Tabel 3.9

Număr trup	Suprafețe pentru expoziția terenului, în ha					
	absentă	nordică	estică	sudică	vestică	mixtă
TOTAL	174,8599	308,2291	855,3396	746,2902	387,2291	20,465
%	7,01	12,37	34,32	29,94	15,54	0,82

CAPITOLUL 4.

VEGETAȚIA

4.1 Date fitoclimatice

Teritoriul orașului Comănești se situează în etajul boreal în zona înaltă a Obcinei Lapoș, în etajul nemoral pe versanți și culmi montane din Depresiunea Dărmănești, sau în etajul pajiștilor din lunci, pe valea Troțușului.

4.2 Descrierea tipurilor de stațiune

Ecosistemele forestiere din teritoriu se încadrează la unitatea bioclimatică a pădurilor de molid, de amestec brad-fag, făgete și goruneto-făgete;

Ecosistemele de pajiști (tipuri de stațiuni) prezente în spațiul studiat sunt următoarele (vezi și Tabelul 3.2 a):

3.1. – Tip Festuca rubra din biotopuri montane mezofile, boreale, prezentă pe trupurile 4, 5, 6 și 10;

3.1.1. – Tip Festuca rubra asociată cu Agrostis capillaris, pe soluri mezotrofe, de pe trupurile 6 și 10;

3.1.4. – Tip Festuca rubra asociată cu Juncus effusus, de pe terenuri depresionare, întâlnită pe trupul nr. 14;

3.1.5. – Festuca rubra cu Nardus stricta pe cambisoluri de pe trupurile 4 și 5;

3.4.1. – Festuca nigrescens-Nardus stricta, în asociere cu Vaccinium myrtillus, dezvoltate pe soluri puternic acide pe trupul nr. 6;

3.4.2. – Festuca nigrescens-Nardus stricta, în asociere cu Juniperus communis, pe soluri scheletice de pe trupurile 4, 5, 6, 10, 11, 13;

3.5. – Tip Nardus stricta, de pe soluri oligotrofe, de pe trupul 6;

3.5.3. – Tip Nardus stricta asociată cu Deschampsia caespitosa, de pe trupul 6;

4.1.1. – Agrostis capillaris (tenuis) și Festuca rupicola, de pe trupurile 1, 3, 4, 7, 11, 13, 14, 15, 16 și 17;

4.1.6. – Tip Botriochloa ischaemum de pe soluri degradate, prezente pe trupurile 1, 3, 4, 7, 11, 13, 14, 15, 16 și 17;

4.2.1. Tip Agrostis capillaris (tenuis) și Festuca rubra, care este prezentă pe biotopuri însoțite de pe trupurile 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 și 19;

4.2.1.1. – Tip Agrostis capillaris (tenuis) și Festuca rubra, asociată cu Lolium perenne, de pe soluri eutrofe, de pe trupurile 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 și 19;

4.2.1.6. – Tip Agrostis capillaris (tenuis)-Festuca rubra asociate cu Juncus effusus, întâlnită pe terenuri depresionare de pe trupurile 16 și 17;

4.2.2. – Tip Cynosurus cristatus pe soluri mezotrofe de pe trupurile 1, 3, 4, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 și 19;

4.2.7. – Tip Nardus stricta, în stațiuni cu soluri oligotrofe, întâlnită pe trupurile 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17 și 18;

4.2.7.3. – Nardus stricta, în stațiuni cu soluri oligotrofe, în asociere cu Juniperus communis, de pe soluri scheletice, întâlnită pe trupurile 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18 și 19;

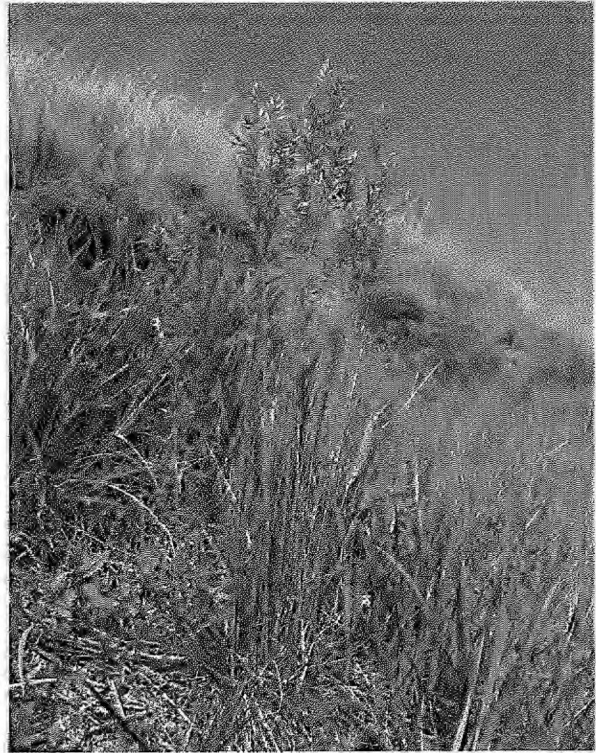
8.1. – Tip *Lolium perenne*-*Trifolium repens*, de pe soluri eutrofe, semnalate pe trupurile 2, 7, 12, 17 și 19;

8.4. – Tip *Agrostis stolonifera*-*Agropyron repens*, de pe terenuri periodic inundabile, de pe trupurile 2, 7, 12, 17 și 19;

8.4.1. Tip *Agrostis stolonifera*-*Agropyron repens* asociate cu *Deschampsia caespitosa* de pe soluri jilav-umede, de pe trupurile 2, 7, 12, 17 și 19.

Agrostis capillaris

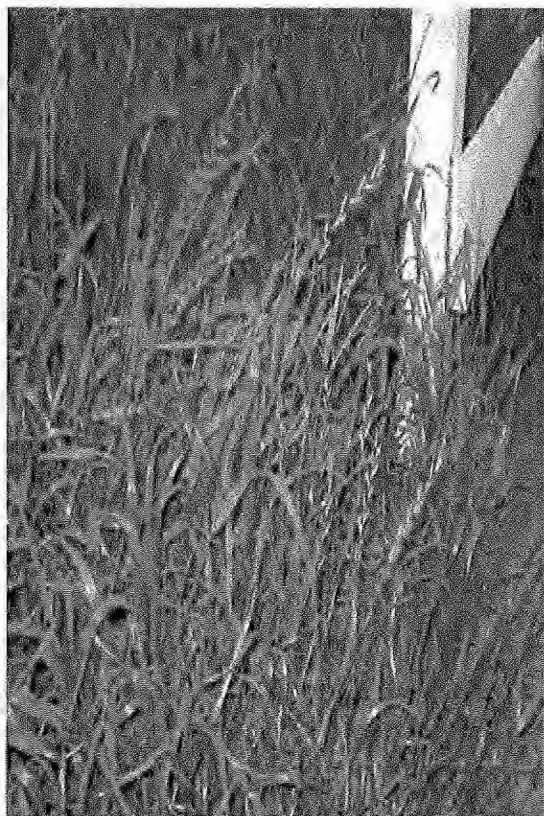

Festuca rupicola

Trifolium repens

Numerotarea tipurilor de ecosistem este conform Anexei III, din Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale.

Lolium perenne

Agrostis stolonifera

Nardus stricta

Agropyron repens

4.3 Principalele specii de plante din vegetația pajiștilor studiate

Speciile dominante sunt din familia graminee, local apar și leguminoase. Se observă o anumită grupare a speciilor pe tipuri-subtipuri de sol. Prezentăm în continuare compoziția pajiștilor de pe trupurile studiate, în funcție de soluri și celelalte condiții staționale: (compoziția va fi prezentată în ordinea graminee-leguminoase-alte familii; fiecare gen-specie enumerată într-o ordine descrescătoare a ponderii în asociație).

- **Pe preluvosolurile:** Festuca sulcata (rupicola), Agrostis tenuis (capillaris), Lolium, Brisa, Dactylis; Trifolium, Lotus; Gallium, Achillea, Plantago media, Hieracium. Pe preluvosoluri apar și genurile: Agropyron, Vicia, Medicago (alba sau falcata), Salvia. Pe preluvosolurile erodate moderat, apare Festuca pseudovina și, local, Botriochloa și Artemisia (austriaca).

- **Luvosolurile** grupează următoarele grupări ierboase (asociații), în funcție de caracteristicile solurilor și de topoclimatele locale:

a) Agrostis tenuis, Festuca sulcata (rupicola); Lotus corniculatus, Trifolium sp.; Hieracium;

b) Agrostis tenuis, Festuca sulcata (rupicola), Lolium perenne; Lotus corniculatus; Gallium verna sau alba, Achillea sp;

c) Agrostis tenuis, Festuca sulcata; Achillea sp., Plantago angustifolia și Hieracium sp, cu strat muscinal discontinuu;

d) Agrostis tenuis, Agrostis alba, Cynosurus cristatus, Lolium perenne, Phleum sp., Festuca sulcata; Lotus corniculatus, Trifolium sp.; Achillea sp., Ranunculus sp;

e) Agrostis tenuis, Agrostis alba, Festuca sulcata, Festuca rubra, Cynosurus cristatus, Lolium perenne, Dactylis glomerata; Lotus corniculatus, Trifolium sp.; Ranunculus;

f) Agrostis tenuis, Cynosurus cristatus, Lolium perenne; Lotus corniculatus, Trifolium sp.; Achillea;

g) Agrostis tenuis și Festuca rubra, este întâlnită pe expoziții umbrite;

h) Agrostis tenuis, Festuca rubra, Brisa media, Lotus, Trifolium sp., Hieracium.

Stratul arborescent din păduri este unul bietajat, unul superior, înalt de 25-28 m, format din specii de stejar, fag și frasin și altul inferior format din Carpinus betulus, Acer platanoides, Prunus avium, Acer campestre ș.a.

Pădurile au **stratul arbustiv** alcătuit din Crataegus monogyna, Cornus sanguinea, Cornus mas, Rosa canina, Viburnum lantana, Staphylea pinnata, etc.

Covorul ierbaceu din păduri este bogat în specii, reprezentate de Stellaria holostea, Carex pilosa, Poa nemoralis, Sanicula europaea, Carex brevicolis, Asarum europaeum ș.a.

Plante nevalorose din pășuni: Salvia sp., Botriochloa ischaemum, Artemisia austriaca, Origanum vulgare, Centaurea sp., Daucus carota, Carex sp., Juncus sp., Ranunculus sp., Eryngium sp., Carduus, Calamagrostis epigeios (vetre dispersate mai ales pe luvisoluri). Ciulinii (Eryngium, Carduus , etc.) apar adesea invaziv,

acoperind cel mult 15 % din suprafața pășunii.

Pe pajiști, procentul plantelor nefolositoare și cu consumabilitate redusă, este sub15%.

Plante toxice și dăunătoare pe pășuni: în afara genurilor Carduus, Eryngium, Artemisia menționate mai sus cu prezență pe toate trupurile studiate, se pot adăuga brusturul (Arctium lappa) cu o frecvență rară pe majoritatea trupurilor și cu frecvență

ridicată pe trupurile din lunca Troțușului și Eupatoria (turița) frecventă pe trupurile cu alunecări stabilizate. Bozul (Sambucus ebulus) este întâlnit pe trupul 1. Alte plante toxice întâlnite sunt pojarnița (Hypericum) pe trupurile din dealurile subcarpatice, Equisethum (cu prezență frecventă pe terenurile alunecate), Rumex, Euphorbia (pe majoritatea trupurilor), lumânărica (Verbascum officinale), frecventă pe lunca Troțușului și Pteridium(feriga) prezent pe trupurile 4,5, 6, 10 și 16.

Eryngium sp

Carduus sp

Arctium lappa

4.4 Principalele tipuri de pajiști și răspândirea lor

Tipurile principale de pajiști din trupurile studiate le prezentăm în Tabelul următor:

Tipuri de pajiști- Uat Comănești

Tabel 4.10

Nr. crt.	Parcela descriptivă	Tipul de pajiște (și tipurile de stațiuni încadrate /din Tabelul 3.2a/)	Suprafața	
			ha	%
1	1,2,3,8,9,10,11,12,13,14,15, 16,17,18,20,21,22,23,24,28, 29,30,31,32,33,34,35,36,37, 38,39,53,54.	4.4.2.1 – Pajiști zonale premontane de Agrostis capillaris (tenuis): stațiunile 4.2.1;4.2.1.1.;4.2.1.6; 4.2.1.8;4.2.2.	866,1964	34,75
2	19,20,25,26,27,51,52.	4.4.2.2. – Pajiști montane de Festuca rubra cu stațiunile 3.1.;3.1.1.;3.1.4.; 3.4.1.;3.4.2.; 3.5.3.	224,7090	9,02
3	19,25,27,40,41,42,43,44,45, 46,47,48,49,50,55,58.	4.4.2.3. – Pajiști degradate de Nardus stricta, cu stațiunile 3.1.5.;3.5.;4.2.7.;4.2.7.3.	794,4109	31,87
4	1,2,3,56,57.	4.4.3.4. – Pajiști degradate cu Botriochloa ischaemum cu stațiunea 4.1.1.;4.1.6.	530,1877	21,27
5	4,5,6,7.	4.4.4.1. – Pajiști de lunci și depresiuni cu stațiunile 8.1.;8.4.;8.4.1.	76,9089	3,09
x	x	TOTAL	2492,4129	100

4.5 Habitatele de pajiști

- Pe teritoriul studiat se pot distinge următoarele habitate de pajiști:
- R 3414 - Pajiști ponto-panonice de Festuca valesiaca, care pot întreține 0,3 UVM/ha;
  - R 3415 - Pajiști ponto-balcanice de Botriochloa ischaemum și Festuca valesiaca, care pot întreține 0,2 UVM/ha;
  - R 3704 - pajiști sud-est carpatice de buruienișuri înalte de Senecio subalpinus și Rumex alpinus(ștevia stânelor, care susțin 0,1 UVM/ha;
  - R 3705 - pajiști sud-est carpatice de buruienișuri înalte de Rumex obtusifolia și Urtica dioica care susțin 0,1 UVM/ha;
  - R 3706 - pajiști sud-est carpatice de buruienișuri înalte de Petasites kablikianus, care susțin 0,1 UVM/ha;
  - R 3707 - pajiști sud-est carpatice de buruienișuri înalte de Telekia speciosa și Petasites hybridus, care susțin 0,1 UVM/ha;
  - R 3710 - Pajiști dacice de Molinia coerulea, care susțin 0,1 UVM/ha;
  - R 3711 - Pajiști dacice de Nardus stricta și Molinia coerulea care pot întreține 0,2 UVM/ha;
  - R 3715 - Pajiști danubiano-pontice de Agrostis stolonifera, care pot întreține 0,9 UVM/ha;

- R 3803 – Pajiști sud-est carpatice cu *Agrostis capillaris* și *Festuca rubra* care pot întreține 1,0 UMV/ha;
Extinderea acestor habitate nu este tipică în teritoriu. Unele se întrepătrund iar altele au dezvoltare redusă.

4.6 Descrierea vegetației lemnoase

Tabelul 3.2 b (din Studiul OSPA) prezintă acoperirea terenului cercetat, cu vegetație lemnoasă (arbuști și arbori subțiri < 10 cm diametru sau arbori cu > 10 cm diametru).

Pe trupurile din dealurile montane joase, pădurea este de amestec de foioase și rășinoase iar arbuștii sunt reprezentați de păducel (*Crataegus*), măceș (*Rosa*), cătina albă (*Hippophae ramnoides*), cornul (*Cornus mas*) pe versanții depresionari și de brădet, *Juniperus* și *Vaccinium* la altitudini de peste 1000 m.

Gradul de acoperire pentru arbori groși este foarte slab (1-20 %) pe suprafața de 1211,36 ha iar pe restul de pajiști arborii lipsesc.

Gradul de acoperire pentru arbori subțiri este variabil, foarte slab (1-20 % pe suprafața de 1318,7220 ha) sau slab (21-40 % pe suprafața de 261,4101 ha) iar pe restul de pajiști (912,2811 ha) arbuștii lipsesc.

CAPITOLUL 5.

CADRUL DE AMENAJARE

5.1 Procedee de culegere a datelor din teren

Culegerea datelor din teren s-a făcut prin metode directe.

Pentru determinarea compoziției floristice au fost efectuate relevee floristice după metoda geobotanică. Prin această metodă, compoziția floristică se studiază într-o suprafață de probă pătrată. Numărul suprafețelor de probă este de 3 pentru suprafețe de până la 100 ha de pajiște și de 3-5 pentru cele de peste 100 ha.

Pentru determinarea cantității de masă verde de pe fiecare pășune au fost făcute piețe de probă. După cosire și cântărirea cantității de masa verde rezultată din aceste piețe, Primăria Comănești a emis adresa nr.23201/16.02.2023, în care se specifică, pe fiecare trup de pajiște, cantitatea de masă verde realizată pe hectar de pășune – **Anexa 2 la prezentul amenajament.**

5.2. Obiective social-economice și ecologice

Prezentul amenajament pastoral are ca obiectiv aplicarea unei gestiuni corecte a pajiștilor aparținând UAT Comănești. Acesta este un obiectiv multifuncțional prin care se asigură următoarele elemente:

- aplicarea unei practici de gestiune corectă, eliminarea sub și suprapășunatului
- eliminarea pășunatului continuu care antrenează procese erozionale, bătătorirea solului, deprecierea producției de masă verde și scăderea calității acestia
- stoparea proliferării speciilor fără valoare furajeră, a buruienilor, a speciilor invazive
- stoparea extinderii vegeteției arbustive și lemnoase
- stoparea proceselor erozionale
- creșterea valorii pastorale a pajiștilor, creșterea producției și a încărcăturii cu UVM/ha
- creșterea bunăstării comunității din zonă, la care principala sursă de venit este cea agro-zootehnică.

Iarba de pe pășune este furajul principal în timpul perioadei de vegetație, când se realizează și cea mai mare parte a producției animale.

Din punct de vedere economic, iarba de pe pășune reprezintă nutrețul cel mai ieftin față de celelalte categorii de furaje, ceea ce are repercursiuni directe asupra reducerii costului produselor de origine animală.

Un alt aspect se referă la influența pe care o exercită iarba și întreținerea pe pășune asupra sănătății și producției animalelor. Hrănirea animalelor cu iarba de pe pășune, care este un furaj echilibrat și complet, precum și mișcarea în aer curat, sub acțiunea razelor solare, favorizează formarea unui organism robust și sănătos.

Din punct de vedere ecologic, o exploatare rațională și controlată a acestor pajiști, duce la o creștere a biodiversității covorului vegetal și la protejarea solului.

5.3. Stabilirea modului de folosință a pajiștilor

Suprafețele de pajiști pot fi exploatate prin pășunat cu următoarele categorii de animale: ovine, caprine, bovine și cabaline iar fânețele pentru obținerea de fân.

Factorii limitativi pe aceste pajiști sunt de natură abiotică: panta, înclinarea și orografia foarte fragmentată, dar, mai ales de natură biotică, cauzați de lipsa lucrărilor de îngrijire: prezență de arbori și arbuști invazivi, prezență de specii fără valoare furajeră, lipsa însămânțărilor și supraînsămânțărilor, etc.

Efectivul de animale din UAT Comănești este de 2908 cap (bovine, ovine, caprine, cabaline).

Repartizarea trupurilor de izlaz :

- Toate trupurile de pășune aparținând izlazului comunal sunt folosite de toate categoriile de animale- bovine, ovine, caprine.

5.4. Fundamentarea amenajamentului pastoral

Fundamentarea amenajamentului pastoral constă în **soluțiile tehnologice și tehnice care asigură realizarea obiectivelor privind gospodărirea rațională a suprafețelor de pajiști din cadrul proiectului.**

Pe pășunile aparținând UAT Comănești se vor executa lucrări de:

- combatere a eroziunii în adâncime
- stabilizarea alunecărilor de teren
- combaterea și înlăturarea vegetației arbustive
- combaterea plantelor dăunătoare și toxice
- nivelarea mușuroaielor
- supraînsămânțarea, autoînsămânțarea și reînsămânțarea
- fertilizare
- crearea de suprafețe de protecție, prin împădurire

Amenajamentul pastoral trebuie să respecte codul de bune practici agricole, angajamentele de agro-mediu și să fie în concordanță cu condițiile pedoclimatice ale arealului unde se află amplasată pajiștea (conform Ghidului de întocmire a amenajamentelor pastorale, 2014).

5.4.1. Durata sezonului de pășunat pentru pajiștile UAT Comănești

Conform legislației României (Ordin nr. 544 din 21 iunie 2013, Art. 6), se prevăd următoarele:

- începerea pășunatului se face în funcție de condițiile pedoclimatice și de gradul de dezvoltare a covorului ierbos;

În acest sens, sugerăm că păpădia (înflorirea acesteia în masă) este un "fitotermometru", care ne poate orienta bine în declanșarea pășunatului; !!!!!!!

- se evită începerea pășunatului prea devreme, care poate afecta perioada de regenerare, sănătatea și supraviețuirea plantelor;

- perioada de pășunat se va încheia la începutul lunii octombrie, la o data stabilită în funcție de evoluția temperaturilor și regimul precipitațiilor;

- data începerii și încheierii pășunatului, precum și modul de organizare a pășunatului, continuu sau pe tarlale, se stabilesc prin HCL a U.A.T, respectiv prin amenajamentul pastoral.

Ținând cont de toate caracteristicile climei zonale – durata recomandată a sezonului de pășunat, pe pășunile aparținând UAT Comănești, este, în medie, de cca 184 zile, de la 1 mai la 31 octombrie, conform adresei nr.23201 din 16.02.2023, emisă de primăria comunei Comănești. (Anexa 2 la amenajament).

Conform Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, art Art. 10- introducerea animalelor pe pajiști este permisă doar în perioada de pășunat prevăzută în amenajamentul pastoral !!!!!!!

În faza tânără de vegetație, plantele de pe pășuni au însușiri organoleptice deosebite (gust, miros) care măresc apetitul animalelor și ca urmare crește gradul de consumabilitate a ierbii, care poate ajunge la 85-95%.

Dacă pășunatul se începe prea devreme, când plantele sunt prea tinere și solul prea umed, asupra vegetației efectele negative sunt următoarele:

- se distruge stratul de țelină, se bătătorește solul și se înrăutățește regimul de aer din sol. Se formează gropi și mușuroaie;

- pe terenurile în pantă se declanșează eroziunea;

- se modifică compoziția floristică dispărând plantele valoroase mai pretențioase din punct de vedere al apei, aerului și hranei din sol;

- plantele fiind tinere au suprafața foliară redusă și vor folosi pentru refacerea lor substanțe de rezervă acumulate în organele din sol ce are ca efect epuizarea lor.

Efectele negative asupra animalelor sunt:

- iarba prea tânără conține multă apă și ca atare are un efect laxativ epuizant, ceea ce duce la eliminarea excesivă a sărurilor minerale de Cu, Mg, Na;

- conținând prea puțină celuloză nu se pretează la salivație și rumegare, animalele fiind predispușe la intoxicații și meteorizații;

- conținutul mare de azot al ierbii tinere determină acumularea în stomac a amoniacului și ca atare declanșarea unor fermentații periculoase.

În aceeași măsură nu recomandăm nici folosirea pajiștilor prin pășunat mai târziu de 1 noiembrie. Ultimul pășunat trebuie să se realizeze cel mai târziu cu 20-30 zile înainte de instalarea înghețurilor permanente. Astfel plantele au posibilitatea să acumuleze glucide, să-și refacă masa vegetativă, ceea ce determină o mai bună suportare a înghețurilor pe de o parte, iar pe de altă parte pornirea timpurie în vegetație.

Întârzierea toamna a pășunatului, până la venirea înghețurilor, face ca iarba să nu se poată reface corespunzător primăvara, constituind una din cauzele dispariției speciilor valoroase din pajiști.

Pășunatul peste iarnă, mai ales cu oile, este un obicei foarte dăunător pentru covorul ierbos al pajiștilor, cu repercusiuni negative în anul și anii ce urmează.

Pe o pajiște pășunată toată iarna, în sezonul de vegetație următor, producția scade cu cel puțin 20 – 40 %, ceea ce este foarte mult. Dacă pajiștea este în pantă și solul se erodează, pierderile sunt și mai mari, până la scoaterea ei din circuitul productiv.

5.4.2. Numărul ciclurilor de pășunat

Ciclul de pășunat este intervalul de timp în care iarba de pe aceeași parcelă de exploatare, odată pășunată, se regenerează și devine din nou bună pentru pășunat.

Numărul ciclurilor de pășunat este în funcție de condițiile climatice și staționale, de sol, de compoziția floristică și de capacitatea de regenerare a pajiștilor.

Pe suprafața de pajiști a UAT Comănești se practică pășunatul continuu și de tip extensiv liber .

Pășunatul continuu (liber) - conform acestui sistem, animalele sunt lăsate să pască pe pășune de primăvara devreme și până toamna târziu.

Practicarea acestui sistem este asociată cu suprafețe unde producția de masă verde este mică, neuniform repartizată pe cicluri de pășunat; perioada de secetă din vară duce la diminuarea producției în ciclurile trei și patru.

În condițiile actuale, din studiul vegetației pajiștilor, nu recomandăm tarlalizarea datorită fragmentării terenului și producției pajiștilor care este prea mică pentru a se justifica economic.

În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare a pajiștilor, unele pajiști pot fi tarlalizate și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

Recomandări:

- Practicarea unui pășunat rațional fără tarlalizare, utilizând delimitările naturale (lizieră de pădure, canal, drumuri de acces, etc) ca limită de parcelă.

- Revenirea pe aceleași suprafețe după o perioadă de 25-30 zile.

- Pășunatul cu animalele în front de către un cioban ce le permite înaintarea numai pe măsura consumării suficiente a plantelor

- Conducerea turmelor pe un anumit traseu, care din când în când este modificat, astfel animalele nu stau în același loc, ci pășunează pe locuri diferite și în aceeași zi și în zile diferite.

- De asemenea, pe parcelele unde se constată o înrăutățire a compoziției floristice, datorită dispariției unor plante valoroase, care prin pășunat continuu nu se mai pot înmulți prin semințe, se recomandă o rotație a pășunilor, metodă care constă în schimbarea periodică a pășunatului cu cositul. Prin această metodă iarba este folosită ca masă verde la iesle sau transformată în fân. Cositul se execută la epoci diferite, pentru a avea loc procesul de autoînsămânțare.

Avantajele acestui sistem de exploatare sunt:

- se limitează timpul petrecut de animale pe un anumit teritoriu;

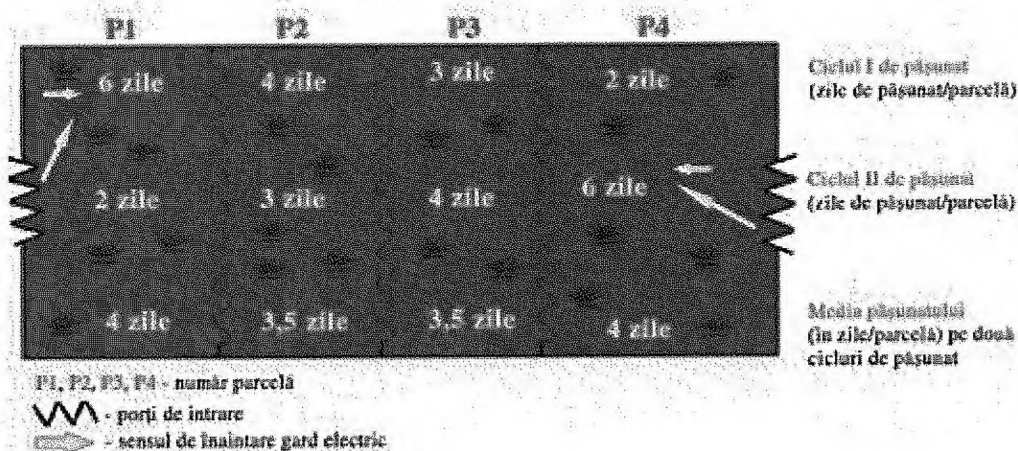
- sporește producția pășunilor ca urmare a faptului că plantele după folosire au timp pentru refacere;

- ciclurile de pășunat determină o mai bună uniformizare a producțiilor în decursul perioadei de vegetație;

- înlăturarea pășunatului selectiv prin faptul că animalele sunt obligate să consume toate speciile, adică atât cele valoroase cât și cele nevaloroase, ceea ce face ca

procentul de buruieni să se reducă și deci să se îmbunătățească compoziția floristică a pajiștii;

- folosirea uniformă a întregii suprafețe de pășunat, nemaexistând suprafețe subpășunate (cu plante nevaloroase) sau suprapășunate (cu plante valoroase);
- sporește gradul de consumabilitate al plantelor;
- posibilitatea aplicării lucrărilor de îmbunătățire a pajiștilor, inclusiv fertilizare, irigare etc.;
- animalele nu distrug țelina și în consecință nu se declanșează fenomene erozionale;
- obținerea unor producții mai mari la animale (lapte, carne) prin faptul că au la dispoziție tot timpul furajul în cantitatea și de calitatea corespunzătoare;
- prevenirea îmbolnăvirii animalelor de parazitoze pentru că în intervalul de 25-30 zile cât animalele lipsesc de pe tarla ouăle și larvele paraziților sunt omorâte de acțiunea razelor solare;
- posibilitatea grupării animalelor pe categorii omogene, ceea ce prezintă mari avantaje din punct de vedere tehnic, economic și organizatoric.

Lucrări ce se execută în timpul pășunatului

După trecerea animalelor rămân o serie de dejecții solide care trebuie considerate, în primul rând, ca sursă de elemente nutritive pentru vegetație. Importanța acestora este mare pe pajiștile unde nu se aplică fertilizarea sau pe acelea situate în zone cu regim pluviometric bogat, care face ca o serie de elemente nutritive să fie spălate.

Dacă pe pajiște sunt vaci de lapte, de exemplu, atunci în medie o dejecție solidă de vacă acoperă în întregime o suprafață de 0,09 mp, dar acțiunea ei asupra vegetației se întinde pe o suprafață chiar de 10 ori mai mare. Aceasta cauzează neajunsuri mari, întrucât favorizează dezvoltarea speciilor nitrofile, lipsite de valoare economică, creând astfel mari neuniformități în compoziția floristică. Dacă dejecțiile nu se împrăștie, după 10 zile, dispar toate leguminoasele și 75 % din graminee.

Un alt neajuns este și faptul că dejecțiile sunt focare de infecții.

De aceea impunem ca pe pajiștile folosite de către animale, după fiecare ciclu de pășunat, dejecțiile solide să fie împrăștiate; în mod special în pajiștile unde pășunează vacile.

După ce animalele au fost scoase de pe pășune rămân o serie de plante neconsumate. Aceste plante sunt cele pe care animalele le ocolesc. Rămânând pe pajiște ele pot forma semințe și ca atare proliferază. De aceea ele trebuie îndepărtate prin cosire. Operația este obligatorie, ca și precedenta, după fiecare ciclu de pășunat.

Recomandări:

În timpul pășunatului trebuie să se execute o serie de lucrări pentru a:

- îmbunătăți compoziția floristică, refacerea cât mai rapidă a plantelor, la sporirea producției de masă verde pe unitatea de suprafață, la asigurarea zooigienei.
- cosirea resturilor nepășunate după ce animalele au părăsit tarlaua, ceea ce împiedică fructificarea și deci înmulțirea plantelor slabe din punct de vedere furajer, neconsumate de animale;
- împrăștierea dejectiilor animaliere, care prezintă cel puțin trei avantaje legate de faptul că: se împiedică astfel crearea condițiilor de dezvoltare a buruienilor nitrofile nevaloroase, care s-ar putea dezvolta în jurul acestora; se realizează o anumită fertilizare a pajiștilor; se înlătură focarele de infecție cu viermi paraziți.

Toate aceste măsuri, aplicate în complex, au ca efect creșterea valorii economice a pășunii respective.

5.4.3. Fânețele

În cazul pajiștilor UAT Comănești din total suprafață de 2492,4129 ha, 868,2609 ha, aparținând persoanelor fizice și juridice, sunt folosite ca fâneță.

De asemenea, se folosesc ca fâneță trupurilor care necesită periodic cosirea pentru autoînsămânțare, pentru refacerea pajiștii.

5.4.4. Capacitatea de pășunat

Încărcătura cu animale pe o pajiște sau capacitatea de pășunat, se exprimă în UVM (unitate vită mare)/hectar. Reprezintă un instrument de corelare a producției reale a unei suprafețe cu încărcătura de animale.

Capacitatea de pășunat și încărcătura optimă de animale pe hectar se calculează, pentru fiecare pajiște în parte, conform metodologiei prevăzute în Ordin nr. 544 din 21 iunie 2013 și Ordin 544/2013 - numărul de animale (UVM/ha) trebuie să fie suficient pentru a asigura utilizarea maximă a producției de masă verde, menținând în același timp sustenabilitatea pe termen lung a pajiștii.

Utilizatorii de pajiști au obligația să respecte încărcătura minimă de animale pe hectar de 0,3 UVM !!!!!!!!!!!!!

- La densități sub nivelul minim stabilit, animalele consumă selectiv plantele, promovează performanțe economice individuale, dar acest fapt nu conduce la productivitatea maximă de produse animaliere pe hectar.
- Încărcătura redusă de animale pe pajiște conduce la:
  - a) Potențialul economic al pajiștii nu este pe deplin realizat
  - b) Pajiștilor care nu sunt utilizate li se modifică compoziția floristică și le scade productivitatea prin reducerea plantelor palatabile și cu valoarea nutritivă ridicată
  - c) Unele specii de plante valoroase pot fi înlocuite de altele fără valoare nutritivă
  - d) Biodiversitatea se reduce datorită pășunatului redus
- Depășirea încărcăturii optime de animale pe pajiște conduce la:
  - a) performanțe economice și productive reduce ale animalelor
  - b) furaje de calitate inferioară și cantitate redusă
  - c) înlocuirea plantelor furajere palatabile, cu valoare nutritivă mare, cu specii mai puțin valoroase
  - d) productivitate redusă
  - e) apariția și creșterea golurilor în zonele de pășunat preferate
  - f) creșterea costurilor cu furajarea suplimentară
  - g) îmbogățirea localizată cu fertilizanți prin eliminarea dejectiilor de către animale
  - h) introducerea de alte specii de plante competitive care nu cresc în mod tradițional în zonă, provenite de la furajarea suplimentară
  - i) distrugerea vegetației și a texturii solului prin călcarea de către animale

Capacitatea de pășunat se calculează prin două metode:

- metoda estimativă, bazată pe valoarea pastorală (VP), determinată în funcție de compoziția botanică a pajiștilor;
- metoda precisă sau reală, bazată pe producția efectiv consumabilă a pășunii respective.

Producția totală de iarbă se determină prin cosirea repetată, în decursul perioadei de pășunat a unor suprafețe de probă. Pentru aceasta se alege în funcție de teren și de uniformitatea vegetației mai multe suprafețe reprezentative (de aproximativ 10 m²) ce se îngrădesc. Accesul în interiorul acestor suprafețe este restricționat animalelor și permite creșterea și dezvoltarea nestingherită a ierbii.

Iarba din interiorul „suprafetelor de proba” se cosește la începutul fiecărui ciclu de pășunat (30 – 35 de zile). Prin însumarea coaselor și raportarea la ha se obține producția totală (Pt) de iarbă din pajiște. Cum animalele consumă selectiv iarba, în urma lor, în pajiști rămân plante neconsumate (Rn) după fiecare ciclu de pășunat. De aceea este bine să se determine și coeficientul de folosire al pajiștilor (Cf).

Capacitatea de pășunat (CP) reală, în funcție de producția disponibilă de masă verde, se stabilește conform formulei:

$$CP = (P.d. \times C.f.) / (C.i. \times Z.p. \times 100), \text{ în care:}$$

CP = încărcătura de animale (UVM /ha)

P.d. = producția disponibilă de masă verde (kg/ha)

C.f. = coeficient de folosire a ierbii (%) (vezi Tabelul 5.12)

C.i. = consum zilnic de iarbă

Z.p. = numărul de zile de pășunat pentru un ciclu de pășunat sau pentru un sezon de pășunat.

Se recomandă 65 kg masă verde/zi/cap pentru 1 UVM (din care consumate efectiv 50 kg/cap/zi).

Conversia în UVM a speciilor de animale domestice este redată în tabelul 5.6 conform literaturii de specialitate și a legislației în vigoare.

Tabel 5.11

Coeficientul de transformare a diferitelor specii și categorii de animale în UVM (Marușca și colab., 2014 – Ghidul de întocmire a amenajamentelor pastorale).

Specificare	Coeficient de transformare în UVM	Nr. capete pentru 1 UVM
Tauri și boi de muncă	1,0-1,2	0,8-1,0
Vaci de lapte	1,0	1,0
Bovine de toate varstele (în medie)	0,7-0,8	1,3-1,4
Tineret bovin peste 1 an	0,5-0,7	1,4-2,0
Tineret bovin sub 1 an	0,2-0,3	3,3-5,0
Oi și capre de toate vârstele	0,14	7,1
Oi și capre mature	0,15-0,16	6,3-6,7
Cai de toate vârstele	0,8	1,3
Cai de tracțiune	1,0-1,1	0,9-1,0
Tineret cabalin peste 1 an	0,5-0,7	1,4-2,0
Tineret cabalin sub 1 an	0,2-0,3	3,3-5,0

Tabel 5.12

Valoarea medie a coeficientului de folosire la diferite tipuri de pajiști (C.f. %)

Tipul de pășune	Coeficientul mediu de folosire (%)
Pășuni umede, cu multe rogozuri	25
Pășuni alpine, cu țepoșică	35
Pășuni de șes, uscate, cu graminee mărunte	50
Pășuni montane, cu țepoșică	50
Pășuni inundabile, de pe terenuri revene	75
Pășuni montane, cu graminee valoroase	85
Pășuni neinundabile, de pe terenuri revene, cu graminee valoroase	90
Pășuni semănate	90

În condițiile actuale ale pajiștilor de pe raza localității Comănești au fost obținute următoarele cantități de masă verde, pe trupuri de pășune (conform adresei emisă de Primăria Comănești – **Anexa 2** la amenajament):

1. Podina UAT - 77,70 ha = 6,612 to m.v./ha
2. Șipoteni UAT - 21,90 ha = 3,763 to m.v./ha
3. Fața lui Barbu UAT - 80,00 ha = 5.348 to m.v./ha
4. Țigla Mare UAT - 204,20 ha = 4,628 to m.v./ha
5. Țigla Mică UAT - 54,10 ha = 5,229 to m.v./ha
6. Lapoș UAT - 291,21 ha = 3,870 to m.v./ha
7. Lăloaia UAT - 528,60 ha = 6,988 to m.v./ha
8. Lăloia UAT - 7,00 ha = 6,186 to m.v./ha
9. Dealul Viilor UAT - 14,50 ha = 3,633 to m.v./ha
10. Nogea-Curpășel UAT - 170,20 ha = 5,016 to m.v./ha
11. Vermești UAT - 121,68 ha = 7,335 to m.v./ha

La trupul 11 Vermești UAT pentru aflarea cantitatii de masa verde pe hectar (din a tabelul cu cantitatea de masa verde, din adresa nr.23201/16.02.2023 emisă de Primăria Comănești) s-a calculat media pe hectar de pe cele doua trupuri Vermești I și Vermești II.

Pentru trupurile de pășune aparținând persoanelor fizice și juridice, producția de masă verde a fost estimată prin analogie cu pajiștile aparținând izlazului, ele făcând

parte, în majoritate, din aceleași tarlale cu trupurile aparținând Consiliului local Comănești sau se află în vecinătatea acestora.

Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (aceleași în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare.

Pentru delimitarea suprafețelor de probă se folosesc îngrădituri care să nu permită consumul de către animale a vegetației din interior, amplasate pe suprafețe omogene din punct de vedere al compoziției floristice și al producției. Aceste suprafețe se cosesc la începutul fiecărui ciclu de pășunat, respectând restricția ca pe plante să nu se regăsească apă de adiție (plantele nu sunt umede de la rouă, ploaie etc.).

Pentru determinarea coeficientului de folosire a pajiștii, de pe suprafețele pășunate se va cosi și cântări cantitatea de masă verde neconsumată (tot de pe 10mp)

Capacitatea de pășunat:

S-a luat in calcul un număr de 184 zile pe sezonul de pășunat -conform adresei nr.23201/16.02.2023 emisă de primăria Comănești (vezi **Anexa 2** la amenajament).
Se recomandă 65 kg masă verde/zi/cap pentru 1 UVM .

1. Podina UAT

$$CP = 6612 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,55 \text{ UVM/ha}}$$

2. Șipoteni UAT

$$CP = 3763 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,31 \text{ UVM/ha}}$$

3. Fața lui Barbu UAT

$$CP = 5348 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,45 \text{ UVM/ha}}$$

4. Țigla Mare UAT

$$CP = 4628 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,39 \text{ UVM/ha}}$$

5. Țigla Mică UAT

$$CP = 5229 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,44 \text{ UVM/ha}}$$

6. Lapoș UAT

$$CP = 3870 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,32 \text{ UVM/ha}}$$

7. Lăloaia UAT

$$CP = 6988 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,58 \text{ UVM/ha}}$$

8. Lăloia UAT

$$CP = 6186 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,52 \text{ UVM/ha}}$$

9. Dealul Viilor UAT

$$CP = 3633 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,30 \text{ UVM/ha}}$$

10. Nogea-Curpășel UAT

$$CP = 5016 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,42 \text{ UVM/ha}}$$

11. Vermești UAT

$$CP = 7335 \text{ kg m.v./ha/} (65 \text{ kg m.v./zi/cap UVMx } 184 \text{ zile}) = \mathbf{0,61 \text{ UVM/ha}}$$

Prin lucrări de ameliorare se poate mări producția pajiștilor cu 20 – 30%. În această situație încărcătura de animale pe hectar (CP) poate ajunge la 1 UVM /ha pe unele trupuri de pășune.

Pentru pășunile aparținând persoanelor fizice și juridice, capacitatea de pășunat se asociază cu cea a pășunilor aparținând izlazului comunal, în funcție de amplasarea lor în teren.

Pajiștile aparținând persoanelor fizice au, în cea mai mare parte, categoria de folosință fâneată.

De aceea, pentru cantitatea de masă care se obține pe fiecare trup de pășune este necesar să se facă piețe de probă (pe același amplasament) în fiecare an. Astfel se va determina cu exactitate încărcătura de animale pe hectar.

Utilizatorii de pajiști au obligația să respecte încărcătura minimă de animale pe hectar (0,30 UVM) conform legislației din domeniu în vigoare.

De asemenea pe parcelele aflate sub angajament APIA, Măsura 10 "Agro-mediu și climă", Măsura 11 "Agricultură ecologică", Măsura 13 "Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice" pășunatul se efectuează cu maxim 1 UVM/ha și se respectă toate cerințele specifice fiecărei măsuri !!!!!!!!!!!!!

CAPITOLUL 6.

ORGANIZAREA, ÎMBUNĂȚIREA, DOTAREA ȘI FOLOSIREA PAJIȘTILOR

6.1 Aspecte generale privind stabilirea metodelor de îmbunătățire a covorului ierbos

Pentru sporirea producției și îmbunătățirea calității pășunilor, la nivelul potențialului lor și al necesităților impuse de dezvoltarea creșterii animalelor, ca și pentru valorificarea superioară a multor pășuni degradate, este necesară aplicarea de lucrări tehnico-culturale, care constau în curățirea de pietre, cioate și resturi vegetale, distrugerea mușuroaielor, combaterea buruienilor, îndepărtarea vegetației lemnoase, realizarea perdelelor de protecție, supraînsămânțarea, reînsămânțarea, combaterea eroziunii, fertilizarea și înlăturarea excesului de umiditate.

6.2 Lucrări preliminare de punere în valoare a pajiștilor

Factorii limitativi cu implicații decisive pentru stabilirea productivității și exploatarea pășunilor studiate sunt următorii:

De relief:

- 1) eroziune în suprafață slabă, moderată, puternică și foarte puternică, dezvoltată pe 1284,1377 ha (51,52 % din suprafața studiată);
- 2) eroziune în adâncime este prezentă pe 197,9206 ha (7,94 % din suprafața studiată), toate aceste terenuri fiind afectate de rigole rare sau ogașe mici rare (0,5-2 m adâncime);
- 3) alunecările de teren sunt întâlnite pe 1403,4681 ha (56,31% din perimetru) și sunt sub formă de brazde, valuri, trepte sau movile. Aceste alunecări sunt stabilizate pe 1270,6391 ha sau semistabilizate pe 132,829 ha;
- 4) neuniformitatea terenului (denivelări) este prezentă pe 1477,0061 ha (59,26 % din suprafața studiată), din care neuniformitate slabă pe 578,2671 ha, moderată pe 832,569 ha și puternică pe 66,17 ha;
- 5) cărările de vite acupă 303,5661 ha (12,18 % din suprafața studiată, ponderea cărărilor de vite fiind slabă (11-25 %) pe 290,4621 ha, moderată (26-50) pe 10,8410 ha și puternică (51-75 %) pe 2,263 ha;
- 6) mușuroaie se întâlnesc pe 1038,6635 ha (41,67 % din suprafața studiată), din care o acoperire slabă (3 -10 %) este pe 758,8155 ha și o acoperire mijlocie (11-25 %) pe 279,8480 ha.

Hidrologici (și climatici):

- 1) secetă pedologică (deficit de umiditate în sol) pe 2186,7139 ha (87,73 % din suprafața studiată); aceasta se poate produce pe pante mai mari de $> 5^\circ$, unde se mărește cantitatea de apă pluvială, care se scurge la rețeaua hidrografică.

De sol:

- 1) Din total pajiști pe 1018,07 ha (40,85 % din suprafața studiată) solurile au limitări date de reacția, cu un pH $\leq 5,6$ iar gradul de saturație în baze este sub 70%;
- 2) textura la suprafața solului reprezintă limitări pe suprafața de 1530,8683 ha (61,42 % din suprafața studiată), terenurile se încadrează la o textură nisipoasă pe 10,662 ha, nisipo-lutoasă cu 318,6046 ha sau o textură luto-nisipoasă pe 1201,602 ha.
- 3) carență de elemente nutritive este indusă în soluri de conținuturi mici de humus, fosfor mobil și potasiu mobil; carența în azot este prezentă pe terenurile unde indicele azot (IN) este < 2 și ocupă în perimetru suprafața de 35,3625 ha, respectiv 1,42 %. Carența în fosfor este indusă de conținuturi fosfor mobil mai mici de 18 ppm situație întâlnită pe 2224,2276 ha, adică 89,24 % suprafață studiată. Carența în potasiu este indusă de conținuturi potasiu mobil mai mici de 132 ppm, situație întâlnită pe majoritatea trupurilor, pe suprafața totală de 2015,2026 ha (80,85).

De vegetație:

- 1) gradul de acoperire cu vegetație ierboasă este foarte bun pe suprafața de 1753,7842 ha, cu o acoperire mai mare de 76 %. Diferența de terenuri se încadrează la o acoperire bună pe 672,0967 ha, unde procentul de acoperire este cuprins între 51 și 75 %, și la o acoperire mijlocie pentru 64,269 ha, unde procentul de acoperire este cuprins între 26 și 50 %.
- 2) acoperirea cu vegetație lemnoasă sub formă de arbuști și arbori cu diametrul < 10 cm (tufăriș) este prezentă pe 1580,1321 ha, din care pe 1318,722 ha acoperirea este foarte slabă (1-20% acoperire din pășune) și pe 261,4101 ha este slabă (21-40% acoperire din suprafața pășunii);
- 3) acoperire cu arbori groși se extinde pe 1211,36 ha, pe toată această suprafață gradul de acoperire cu arbori este cuprins între 1 și 20 %, ceea ce impune ca, la amenajare, să fie păstrați acești arbori, importanța acestora fiind atât pentru menținerea stabilității terenurilor cât și pentru asigurarea unor condiții mai bune de odihnă pentru animale pe perioada călduroasă.
- 4) acoperirea terenului cu vegetație dăunătoare și toxică este întâlnită pe 2096,6899 ha suprafață studiată. Sunt prezenți ciulini (*Carduus* și *Eryngium*), turiță (*Eupatoria*) și alior (*Euphorbia*);

Indepărtarea vegetației lemnoase, acolo unde este cazul, se face numai în urma unor studii preliminare, finalizate în proiecte (silvice dacă este cazul), ce vor ține seama de prevenirea eroziunii solului, adăpostirea animalelor împotriva intemperiilor în zone de refugiu, ocrotirea speciilor rare, protecția izvoarelor, raportul favorabil între vegetația ierboasă și lemnoasă, caracteristicile speciilor ce urmează a fi îndepărtate, suprafața, metodele de executare a lucrării, valorificarea materialului rezultat, valorificarea suprafețelor eliberate !!!!!!!!!

Pe terenurile ușor înclinate, vegetația lemnoasă se defrișează în întregime, lăsând pâlcuri de arbori sau arboret pentru refugiul animalelor.

Pe terenurilor din vecinătatea ravenelor și ogașelor, vegetația lemnoasă nu se îndepărtează.

Vegetația lemnoasă se distruge prin tăiere manuală sau mecanică și pe cale chimică. După îndepărtarea vegetației lemnoase (inclusiv cioate) este necesară însămânțarea terenului cu specii valoroase. Înainte se face curățirea de resturi lemnoase, nivelare, lucrarea cu grapa sau chiar cu unelte manuale, aplicarea de amendamente și îngrășăminte.

Pe cale naturală, înierbarea suprafețelor defrișate are loc după o perioadă mare de timp, 5-8 ani, iar atunci, obișnuit, cu specii nevaloroase.

Precizări legate de Tabelul 6.1 a:

Prevenirea și combaterea eroziunii în suprafață este necesară pe terenurile afectate de eroziunea de suprafață, eroziunea de adâncime sau alunecări de teren, care însumează 2061,5008 ha identificată în teren pe unitățile de sol 1, 2, 3, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 56, 57 și 58, la care trebuie refăcut orizontul de acumulare a humusului, decapitat de procesele fluvio-denuțaționale.

Combaterea eroziunii în adâncime este necesară pe suprafața de 197,9602 ha și este impusă de prezența ogașelor rare sau frecvente. Se vor face nivelări cu greder sau buldozer prin executare de cleionaje, fascine, depozite de maroane.

Combaterea alunecărilor de teren este necesară pe 1403,4681 ha și se recomandă un proiect special în acest sens, care presupune:

- combaterea eroziunii în adâncime din cadrul arealului cu alunecări (mai ales pe fundul viroagelor);
- împăduriri liniare (la cornișe și la ravenele de fund) și în pâlcuri;
- nivelări locale;
- desecări;
- captări izvoare de coastă;
- fertilizări, reînsămânțări, supraînsămânțări.

Pe suprafețele alunecate sunt necesare lucrări de drenaj-desecare, în vederea eliminării apelor pluviale care se pot acumula în spatele valurilor de alunecare. Unitățile de sol care necesită astfel de lucrări reprezintă tipurile de sol regosol, eutricambosol, preluvosol și luvosol.

Cărările de vite în procent redus ($\leq 10\%$) sunt binevenite (efect antierozional) și sunt prezente pe unitățile de sol 38 și 48; arealele unde cărările de vite au o pondere de peste 10% (de pe unitățile de sol 1,2,3,19,20,26,27,29,56 și 57) necesită grăpare sau eliminare manuală a acestora. Mușuroaiele se combat prin grăpare sau manual și indirect prin lucrările de la operațiile de supraînsămânțare sau reînsămânțare.

Pe versanții prelungi cu pante $< 18^\circ$ se recomandă valuri de pământ înierbate cu adâncime de 0,5 m, pe curbele de nivel. Astfel de terenuri se întâlnesc pe trupurile Lăloaia și Țigla Mare. Pe versanții cu pante $> 18^\circ$ fără risc de alunecări se pot executa terase (sau agroterase). Un rol foarte important îl au perdelele de protecție (fâșii, pâlcuri, arbori izolați). În acest sens se recomandă pe versanții lungi cu panta $11-14^\circ$, să se lase benzi cu lățimi de 5-10 m. Pe versanții cu panta $> 14^\circ$ se vor lăsa benzi de protecție mai late. Areele cu vegetație lemnoasă cu rol de protecție nu se pășunează, de această cauză este necesară împrejmuirea acestora. Starea actuală a vegetației lemnoase este destul de haotică, aceasta trebuie regrupată (protecție, adăpost-umbrar). Pe terenurile unde acoperirea este mai mică de 5% vegetație lemnoasă arbustivă nu se recomandă

Înlăturarea acesteia. Martoanele trebuie să fie utilizate pe arealele afectate de eroziunea de adâncime.

Măsuri antierozionale preventive:

- respectarea strictă a sezonului de pășunat;
În acest sens, sugerăm că pădăria (înflorirea acesteia în masă) este un " fitotermometru", care ne poate orienta bine în declanșarea pășunatului; !!!!!!!
- nu se va pășuna cu oile pe versanți, iarna și primăvara devreme;
- nu se va pășuna pe versanți, pe sol umed;
- nu se va suprapășuna și nu se va supratârli (se generează focare de eroziune);
- realizarea fertilizărilor prin îngrășăminte organice au rol de îndesire a covorului ierbos și întărire în timp, mai ales pe versanții cu expoziție sudică, mai susceptibili la eroziune;
- supraînsămânțarea golurilor și a arealelor cu covorul ierbos rărit;
- nivelarea și supraînsămânțarea rămăturilor de pe pante;
- se va evita circulația animalelor din deal în vale pe versanți;
- drumurile de exploatare vor avea pante < 8%.

Desecarea și drenajul sunt necesare pe versanți cu alunecări, unde există riscul acumulărilor de ape pluviale în spatele valurilor de alunecare, pentru combaterea excesului de umiditate din padine sau amenajarea lor pentru adăparea animalelor.

În încheiere, referitor la lucrările de îmbunătățire a pajiștilor, subliniem necesitatea integrării vecinătăților.

O bună structurare a parcelelor de pajiști :- parcele de pășunat , perdele de protecție silvică, drumuri, va determina o stabilitate mai mare a terenurilor de versant și de culme și evoluția favorabilă a vegetației ierboase; în perspectivă fiind posibilă și o tendință de nivelare (reducerea neuniformității) a terenurilor.

6.3 Metode de îmbunătățire a covorului ierbos prin fertilizare

Tabelul 6.1 b prezintă suprafețele necesare de fertilizat organic și cantitățile necesare de îngrășământ organic se va obține prin târlire sau administrare de gunoi de grajd fermentat.

Fertilizarea se va opera diferențiat, după executarea lucrărilor de amenajare (ex. combaterea eroziunii, curățiri, eliminarea mușuroaielor sau a cărărilor de vite, etc) pe întreaga suprafață;

Tabelul 6.1 b prezintă suprafețele de fertilizat organic, din care sunt excluse terenurile propuse pentru folosința pădure de protecție. Fertilizarea organică se realizează prin administrarea de gunoi sau prin târlire.

Gunoii de grajd bine fermentat (așa cum se recomandă a se administra pe pășuni) conține în medie: 0,55 % N, 0,55 % K₂O, 0,22 % P₂O₅ și 0,23 % CaO. Aplicarea a 15 tone gunoi de grajd bine fermentat (după aproximativ 5 luni de fermentare) asigură 75 kg / ha azot s.a..

Târlirea va fi prioritară pe pajiștile cu *Nardus stricta*, pe terenurile ocupate de unitățile de sol de la 40 la 54, pe care se dezvoltă cele mai acide soluri din teritoriu. Târlirea pe o pajiște dominată de *Agrostis capillaris* are nevoie de 3 zile cu 2-3 m²/ oaie; o turmă de 2000 oi poate fertiliza prin târlire 10-15 ha de pășune.

Tabelul 6.1 c (Plan de fertilizare) a fost întocmit pentru a se cunoaște valorile indicilor agrochimici la nivelul fiecărui trup delimitat, fără a se preciza și cantitățile de

îngrășăminte chimice necesare întrucât, pe toată zona montană este exclusă fertilizarea chimică, din considerente de protecție a mediului.

Tabelele 6.1b și 6.1c, prezintă suprafețele necesare de fertilizat;

Fertilizarea se va opera diferențiat:

- numai după executarea lucrărilor de amenajare (ex. combaterea eroziunii, desecări, curățiri, etc) ; sunt excluse suprafețele propuse pentru perdele de protecție și cele ocupate efectiv de ogașe și ravene;
- se admit fără executarea prealabilă a celorlalte lucrări de „îmbunătățire” (doar redus, pot fi tufărișuri, mușuroaie, plante nevaloroase-dăunătoare-toxice, cu acoperire cumulată < 25%); principalele lucrări pe aceste terenuri, în afara fertilizării, sunt supraînsămânțarea sau reînsămânțarea; în primă urgență pot fi fertilizate fără lucrările de amenajare. Aici sunt încadrate U.S.T.-uri cu > 50 % grad de acoperire cu vegetație ierboasă. Această excepție de la cerința prealabilă, nu exclude amenajarea ulterioară a pajiștilor.

În general, toate suprafețele de vegetație lemnoasă cu funcție de „perdele de protecție”, vor fi evitate de la fertilizare.

În **tabelul 6.1.b**, fertilizarea organică nu se recomandă pe:

- terenurile puternic înclinate (pantă > 14°); iar pe pante < 19° , nici fertilizarea chimică (deși, orientativ au fost date dozele în tabelul 6.1.c);
- terenurile excesiv gleizate;
- suprafețele recomandate pentru împădurire (perdele de protecție).
- ogașele și ravenele

În exploatare, se vor epuiza întâi resursele organice, după care vor urma îngrășămintele chimice.

Îngrășămintele chimice se aplică numai dacă suprafețele nu sunt sub angajament de agromediu sau în agricultura ecologică la APIA !!!!!!!!

Fertilizarea în general, va ține cont de compoziția pajiștii (ex. nu se vor fertiliza cele dominate de *Botriochloa*, *Sambucus*, *Eryngium*, *Carduus*, *Urtica*, *Artemisia*, *Calamagrostis*, *Xeranthemum*).

În general, nu se vor fertiliza terenurile:

- cu > 20% plante dăunătoare-toxice și cele cu > 20% vegetație lemnoasă, decât după înlăturarea acestora;
- vetrele de *Sambucus*, *Carduus*, *Rumex*(ștevie) și *Urtica* (specii nitrofile);
- cu exces de umiditate puternic și cele degradate prin eroziuni, decât după combaterea acestora;
- cu soluri acide, decât după amendarea acestora; deși, târlirea este o măsură pentru eliminarea acestora;
- pe solurile cu exces de umiditate și inundabile, fertilizarea va fi restrictivă (doze, perioade).

Pajiștile ce se supraînsămânțează se vor fertiliza după 1-2 coase care să elimine „buruienile” (alminteri, stimulăm buruienile).

Pajiștile de *Agrostis capillaris* (tenuis) pot fi ameliorate doar prin fertilizare cu îngrășământ organic (fără supraînsămânțare).

În general, recomandăm ca fertilizarea, să se aplice după executarea lucrărilor de curățire și amenajare a pășunilor, evitându-se astfel „disiparea” fertilizanților; fac excepție terenurile cu pajiști mai bune.

* Alte precizări legat de fertilizare:

- solurile alcalizate vor fi fertilizate cu îngrășăminte acidifiante (ex. sulfat și azotat de amoniu);
- pe pante >11°, doza de azot să nu depășească 75 kg s.a/ha/an (în situația dinnaintea amenajării pajiștii); după aceea dozele necesar mai mari vor fi strict fracționate și corelate cu regimul de umiditate și starea vegetației ierboase;
- Azotul se aplică numai în perioada activă biologic(plantele și microorganismele);
- îngrășămintele cu fosfor și potasiu se aplică înainte de supraînsămânțare sau reînsămânțare;

Structura foarte diversificată a covorului vegetal a pajiștilor permanente, formată din numeroase specii de plante din diverse familii botanice, influențează și o diferențiere puternică a consumului de elemente nutritive al acestor specii de plante. Astfel, speciile cu valoare furajeră ridicată, cum sunt gramineele de pajiști sunt mari consumatoare de azot, iar speciile de leguminoase de pajiști necesită un consum mai mare de fosfor, calciu și potasiu.

În general, pe pajiștile destinate folosirii directe prin pășunat cu animalele, plantele consumă mai mult azot ca urmare a refacerii acestora de mai multe ori în timpul perioadei de vegetație, în funcție de numărul ciclurilor de pășunat.

Vegetația pajiștilor permanente extrage din sol, pentru realizarea unei tone de masă verde, echivalentul a 4-6 kg azot, 1-2 kg fosfor, 4-5 kg potasiu și 2-3 kg calciu. După cum se constată, pajiștile permanente consumă cantități foarte mari de elemente nutritive din sol, pe care acesta nu le poate asigura în fiecare an și în cantități suficiente. Ca urmare, fertilizarea pajiștilor constituie una dintre măsurile cele mai importante pentru aprovizionarea în condiții optime cu elemente nutritive a speciilor cu valoare furajeră ridicată din pajiști, asigurându-se, astfel, menținerea unui raport echilibrat între aceste specii și speciile cu valoare furajeră mai scăzută.

În comparație cu structura de culturi agricole semănate în terenurile arabile, fertilizarea unei pajiști permanente prezintă o serie de particularități, cum sunt:

- structura diversă de specii floristice impune și o diferențiere a tipurilor și a modului de fertilizare ținând seama de cerințele diferite față de elementele nutritive ale acestor specii;
- speciile din pajiști au un consum de substanțe nutritive continuu și cu intensități diferite pe toată perioada de vegetație, ceea ce necesită aplicarea îngrășămintelor în mod repetat pentru a realiza refacerea vegetației pentru următoarele cicluri de pășunat sau de recoltare prin cosire, dar și pentru o repartizare uniformă a producției în cursul perioadei de vegetație;
- aplicarea îngrășămintelor organice sau chimice nu se încorporează în sol, ci la suprafața acestuia, direct pe vegetația existentă, favorizând o creștere mai mare a coeficientului de folosire a elementelor nutritive față de plantele de cultură de pe terenurile arabile;
- în urma aplicării îngrășămintelor pe pajiști coeficientul de folosire al azotului este între 80-100% față de numai 40-60% la speciile cultivate pe terenurile arabile, la fosfor coeficientul de folosire este de 30-40% pe pajiști și numai de 15-25% pe terenurile arabile și la potasiu acest coeficient este de 60-80% pe pajiști și 25-30% pe terenurile arabile;
- în stabilirea sistemului de fertilizare a pajiștilor se ține seama și de cantitatea mai mare de substanță organică și respectiv a conținutului de humus ce se acumulează de-a lungul anilor față de modul de fertilizare al terenurilor arabile;
- aplicarea îngrășămintelor pe pajiști se realizează în mod fracționat, pe cicluri de recoltare sau de pășunat, ca în cazul îngrășămintelor chimice pe bază de azot, sau la intervale mai mari de ani, cum sunt îngrășămintele pe bază de fosfor și potasiu și a celor

organice, având ca scop creșterea și eșalonarea producției și evitarea pierderilor prin levigare (spălarea nutrienților pe adâncimea solului);

- fertilizarea pajiștilor permanente are ca scop nu numai asigurarea unor producții ridicate, constante și de calitate a furajului pentru alimentația animalelor, ci și asigurarea caracterului de multifuncționalitate a covorului ierbos pentru protecția antierozională, a păstrării unui echilibru hidric și termic între componentele ecosistemului, a păstrării diversității speciilor floristice din covorul vegetal ce asigură valoarea peisagistică a mediului și a creșterii unor bioacumulări de substanțe în sol (sechestrarea carbonului și aprovizionarea cu azot fixat pe cale simbiotică).

Planul sau sistemul de fertilizare al pajiștilor permanente se bazează pe cunoașterea următoarelor particularități specifice acestor culturi:

- evidențierea tipurilor de sol și a caracteristicilor agrochimice principale ale acestora: reacția solului (pH), gradul de saturație în baze (V%), conținutul în humus, conținutul în elemente nutritive (P, K, Ca, Al, Na);

- cunoașterea compoziției floristice a covorului ierbos, în special a speciilor cu valoare furajeră ridicată (graminee și leguminoase de pajiști), cât și al celorlalte specii care pot influența vegetația speciilor valoroase, dar și sănătatea și producțiile animalelor;

- gradul de fertilizare al pajiștilor și a modului de aplicare a diferitelor tipuri de îngrășăminte se realizează diferențiat în funcție și de condițiile climatice ale zonei, ecartul altitudinal al fiecărei suprafețe de pajiște, durata sezonului sau perioadei de vegetație și modul de valorificare a producției pajiștilor (prin pășunat sau cosire în regim de fâneață).

Resursa de fertilizanți existentă cu precădere în cadrul fermelor sau gospodăriilor crescătorilor de animale o constituie îngrășămintele organice: gunoiul de grajd, compostul, tubureala, urina animalelor. În anumite situații, târlirea cu animalele în perioada de pășunat devine cea mai ieftină și eficientă metodă de fertilizare. Realizarea însă a unei îmbunătățiri echilibrate cu elemente nutritive a speciilor de pajiști se poate realiza numai în condițiile aplicării și de fertilizanți pe bază de îngrășăminte chimice prin care se realizează sporuri mari de producție față de oricare din culturile agricole semănate în terenurile arabile (70-100 kg masă verde de pajiști la 1 kg îngrășământ substanță activă).

Fertilizarea pajiștilor cu gunoi de grajd

Îngrășămintele organice, și mai ales gunoiul de grajd, prin calitatea lor de îngrășăminte complete, au un efect puternic asupra însușirilor fizico-chimice și biologice ale solului, influențând consumul elementelor nutritive de către plantele de pajiști cu efecte directe asupra producției și calității furajului. Dintre aceste îngrășăminte gunoiul de grajd este cel mai des folosit în agricultură datorită conținutului ridicat de elemente nutritive: 1 tonă de gunoi de grajd conține 4-5 kg N, 2-3 kg P₂O₅, 6-7 kg K₂O, 2-3 kg CaO, 1,3-1,5 kg MgO, 0,3-0,5 kg S. Calitatea gunoiului de grajd depinde de specia de animale de la care provine, cel mai bogat în elemente fertilizante fiind gunoiul de ovine urmat de cel de cabaline și bovine, iar cel mai sărac este cel de porcine. Deoarece fertilizarea se realizează direct pe vegetația pajiștilor permanente, este obligatorie folosirea gunoiului de grajd bine fermentat, aceasta realizându-se în platforme special amenajate pe o durată de 3-5 luni de la depozitare, timp în care se pierde 25-30% din greutatea inițială. În funcție de starea de umiditate a gunoiului de grajd, acesta are următoarele greutăți: proaspăt și afânat are 300-400 kg/m³, 600-700 kg/m³ când este

proaspăt și îndesat, 800-900 kg/m³ când este semifermentat și peste 900 kg/m³ când este fermentat și umed. Dintr-o fermă de taurine, cu un efectiv de 100 UVM, se evacuează anual, în condițiile în care vacile sunt scoase la pășunat, în jur de 700-800 tone de gunoi de grajd cu o umiditate de peste 80%. În general, prin cantitatea de gunoi de grajd produsă într-un an de zile, o UVM realizează în medie următoarele cantități de elemente nutritive: 80 kg N, 40 kg P₂O₅, 100 kg K₂O.

Cantitatea administrată de gunoi de grajd este în funcție de compoziția floristică a pajiștilor, de stadiul de degradare a acestora, de gradul de intensivizare a pajiștilor și de cantitatea de gunoi de grajd disponibilă în fermă sau în gospodăria crescătorilor de animale. Din acest punct de vedere, dozele recomandate variază în limite foarte largi, respectiv între 20-40 t/ha. Astfel, fertilizarea cu 20 t/ha echivalează cu cca 90 kg/ha substanță activă de azotat de amoniu (sau 300 kg/ha substanță brută) și 200 kg/ha superfosfat. Aplicarea unor cantități mai reduse au un efect foarte scăzut, iar la norme mai mari folosirea gunoiului poate deveni neeficientă.

Epoca optimă de administrare are influențe puternice asupra producției pajiștilor. În acest sens administrarea gunoiului de grajd toamna, după încheierea vegetației, este cea mai recomandată, în comparație cu aplicarea în perioada de primăvară. În zonele mai umede, unde se înregistrează cantități mai mari de precipitații, gunoiul de grajd se poate aplica și primăvara, mai ales pe pajiștile folosite ca fânează. De asemenea, gunoiul de grajd este mai bine valorificat când se administrează împreună cu doze mici de îngrășăminte chimice.

Efectul cel mai important al aplicării gunoiului de grajd se constată asupra îmbunătățirii compoziției floristice a covorului ierbos și a calității furajului datorită creșterii proporției speciilor de leguminoase perene, care la rândul lor fixează azotul atmosferic produs prin simbioză aprovizionând cantitatea de nutrienți din sol.

Fertilizarea cu gunoi de grajd se face la 3-4 ani de zile, având următoarea graduare a sporurilor de producție în timpul anilor de vegetație: în primul an 40%, în anul al doilea 30%, în anul al treilea 20%, în anul al patrulea 10%.

Tabelul următor prezintă compoziția chimică a gunoiului de grajd de diferite proveniențe. Pe baza acestor date se poate estima cantitatea de azot conținută la o tonă de gunoi de grajd.

Tipul de gunoi	Compoziția chimică (% din masa proaspătă)			Cantitatea de azot în gunoiul de grajd (kg N/1 tonă)
	Azot (N)	Apă	Materii organice	
Gunoi de cabaline	0,58	71	25	5,8
Gunoi de bovine	0,45	77	20	4,5
Gunoi de ovine	0,83	64	31	8,3
Gunoi fermentat de 3-4 luni	0,55	77	17	5,5
Gunoi fermentat complet(mraniță)	0,98	79	14	9,8

Târlirea

Târlirea reprezintă un mod de fertilizare a pajiștilor care se execută direct cu animalele. Astfel animalele, care sunt ținute închise în perioada de odihnă peste zi dar mai ales în timpul nopții, lasă pe sol însemnate cantități de dejecții lichide și solide.

Astfel de terenuri se întâlnesc des în jurul saivanelor, a stânelor. Se pune deci problema folosirii acestor dejecții în scopul sporirii valorii pajiștilor, a producțiilor, cu atât mai mult cu cât cantitatea acestor dejecții este considerabilă.

Pentru a se realiza fertilizarea prin târlire animalele sunt ținute mai multe nopți pe același teren, în niște locuri îngrădite, numite târle.

Suprafața strungii, târlei, se calculează în raport cu specia sau numărul animalelor.

$$S = N \times s$$

unde: - s este suprafața rezervată unui animal;

- N- numărul de animale din turmă.

Târlirea se execută pe întreg sezonul de pășunat cu o intensitate de maximum 2-3 nopți o oaie/1m² pe pajiști cu covor vegetal valoros, sau 4-6 nopți o oaie /1m² pe pajiști degradate.

Târlirea se execută cu toate speciile de animale, revenind ca echivalent 2-3 nopți 1UVM/6m² pe pajiști valoroase sau 4-6 nopți pe pajiști degradate.

Depășirea pragului de 6-8 nopți o oaie/1m² sau 1UVM/6m² duce la degradarea accentuată a covorului vegetal prin apariția speciilor de buruieni nitrofile (ștevia, urzica, etc.) cât și la poluarea apelor, solului, peisajului, îmbolnăvirea animalelor și alte neajunsuri.

În nopțile în care se realizează târlirea se acumulează cantități suficiente de elemente nutritive, care să determine sporirea procentului de participare în covorul ierbos a unor specii cu valoare foarte mare cum sunt: *Lolium perenne*, *Trifolium repens*, *Trifolium pratense*.

Menținerea animalelor pe târlă se realizează cu ajutorul unor garduri mobile numite porți de târlire (sau țarcuri, oboare, garduri). Acestea au 3-4 m lungime, 1,3 m înălțime fiind prevăzute cu 4-5 bare orizontale și șipci oblice pentru asigurarea rezistenței.

Efectul târlirii se resimte 2-5 ani. Astfel prin mutarea succesivă a târlei, în sezonul de pășunat (în decursul unui an), se poate fertiliza o suprafață destul de mare de pajiște.

Fertilizarea pajiștilor cu îngrășăminte chimice – se aplică numai acolo unde nu există încheiat un angajament de agromediu Măsura 10 “ Agromediu și climă” sau Măsura 11 – Agricultură ecologică !!!!!!!!!!!!!

De asemenea se va respecta perioada de interdicție pentru aplicarea îngrășămintelor pe pajiști (lunile ianuarie, februarie, 1-15 martie, noiembrie și decembrie pentru îngrășămintele organice solide, iar pentru îngrășămintele organice lichide și îngrășăminte chimice se adaugă și luna octombrie) !!!!!!!!!!!!!

În lipsa îngrășămintelor organice, sau a cantităților mai mici realizate din aceste tipuri de îngrășăminte în cadrul fermelor de creștere a animalelor, folosirea și aplicarea îngrășămintelor chimice constituie singura sursă de îmbunătățire a nutriției plantelor de pajiști.

Administrarea în doze moderate și echilibrate a îngrășămintelor chimice, aplicate în funcție de caracteristicile agrochimice ale solului, de nivelul de producție și modul de folosință, se reflectă în creșterea productivității pajiștilor, în calitatea furajului și al sporirii numărului de animale (capacitatea de pășunat sau încărcătura de animale) pe unitatea de suprafață concesionată.

Dintre îngrășămintele chimice folosite, îngrășămintele cu azot sunt cel mai des folosite pe pajiști datorită următoarelor particularități: realizarea unor sporuri mari de producție (50-150 kg masă verde pentru 1 kg substanță activă de îngrășământ cu azot); creșterea conținutului în proteină brută a furajului, sporirea calității produselor animaliere.

Administrarea îngrășămintelor cu azot se realizează în fiecare an de vegetație și fracționat, în funcție de modul de folosință. Astfel, pe pajiștile permanente folosite prin pășunat doza anuală se fracționează în doze de 30-50 kg/ha N (substanță activă), aplicate primăvara devreme și după fiecare ciclu de pășunat.

Fertilizarea cu îngrășăminte pe bază de fosfor pe pajiștile permanente are un rol important în metabolismul plantelor (participă la sinteza proteinelor și facilitează asimilarea altor elemente nutritive), mărește rezistența la îngheț a plantelor și scurtează perioada de vegetație a unor specii de plante. Pentru animale fosforul constituie un element principal al țesuturilor din sistemul osos, duce la creșterea producției de lapte și la menținerea stării de sănătate a animalelor.

Îngrășămintele cu fosfor nu se administrează singure, ci împreună cu cele pe bază de azot și eventual cu potasiu, deoarece eficiența acestora crește pe măsura creșterii conținutului de azot în sol.

Epoca optimă de administrare a îngrășămintelor cu fosfor este toamna, și se aplică o dată la 2-3 ani, în doze recomandate de 50-70 kg/ha (substanță activă).

Îngrășămintele cu potasiu au rol important în creșterea capacității fotosintetice a plantelor (în sinteza clorofilei și a nitraților de carbon) și în sporirea rezistenței plantelor la iernare, iar în cazul animalelor potasiul menține funcțiile vitale ale celulelor la nivel normal. În cazul pajiștilor permanente aplicarea îngrășămintelor cu potasiu se face împreună cu îngrășămintele cu azot și fosfor, iar epoca de administrare este o dată la 2-3 ani. În funcție de condițiile naturale staționale și de starea de vegetație a pajiștilor permanente dozele de îngrășământ cu potasiu recomandate se situează între 40-80 kg/ha (substanță activă).

În lipsa îngrășămintelor chimice cu fosfor sau numai cu potasiu se pot aplica îngrășăminte complexe care, de regulă, au în componența lor cele 3 elemente nutritive (NPK), în diferite proporții. În general, se recomandă îngrășământul complex cu raportul de NPK de 15:15:15, folosit ca fertilizant de bază, aplicat primăvara devreme, urmat de aplicarea fracționată a îngrășămintelor cu azot.

Tabelul 6.1 c (Plan de fertilizare) redă dozele de îngrășăminte necesare pentru o producție de 3500 kg fân / ha (aproximativ 14.000 kg / ha m.v.), pe fiecare unitate de sol – teren (U.S.T.), fără o diferențiere a producției după potențialul U.S.T. –urilor (T.E.O.). Dozele nu sunt mari și nu pun probleme de mediu, dar necesită o administrare rațională pentru o producție mărită.

Se va efectua diferențierea dozelor în funcție de precizările anterioare din acest subcapitol.

În general, recomandăm ca fertilizarea, să se aplice după executarea lucrărilor de curățire și amenajare a pășunilor, evitându-se astfel „disiparea” fertilizanților; fac excepție terenurile cu pajiști mai bune.

Variante de fertilizare **orientative** în funcție de durata de concesiune a pajiștilor și sistemul de fertilizare aplicat, UAT Comănești*

Anii de concesiune	Durata de concesiune: 7 ani			Durata de concesiune: 10 ani		
	Varianta 1 – îngrășăminte chimice	Varianta 2 – îngrășăminte organice (gunoi de grajd, tâlire)	Varianta 3 – fertilizare chimică și organică	Varianta 1 – îngrășăminte chimice	Varianta 2 – îngrășăminte organice (gunoi de grajd, tâlire)	Varianta 3 – fertilizare chimică și organică
I	NPK + N	G (T)	G (T)	NPK + N	G (T)	G (T)
II	N	-	-	N	-	-
III	N	-	-	N	-	-
IV	NPK + N	G (T)	NPK + N	NPK + N	G (T)	NPK + N
V	N	-	N	N	-	-
VI	N	-	N	N	-	-
VII	N	-	N	NPK + N	G (T)	G (T)
VIII	-	-	-	N	-	-
IX	-	-	-	N	-	-
X	-	-	-	N	-	-

* Îngrășămintele chimice se aplică numai acolo unde nu există încheiat un angajament de agromediu - Măsura 10 " Agromediu și climă" sau Măsura 11 – Agricultură ecologică !!!!!!!

Pe parcelele care sunt sub angajament APIA se poate aplica, din tabel, varianta 2 de fertilizare.

6.4 Metode de îmbunătățire prin supraînsămânțare și reînsămânțare a pajiștilor

Operațiile de supraînsămânțare, autoînsămânțare și reînsămânțare necesare pe trupurile studiate sunt redată în **Tabelul 6.1 b**, anexat în studiul OSPA.

Supraînsămânțarea este o necesitate pe versanți (atât din cauza dificultății reînsămânțării, cât și pentru o protecție permanentă). Supraînsămânțarea ierburilor se poate efectua local (manual, pe pante ce depășesc 11°) sau total (frecvent mecanizat). Semănarea ierburilor se va efectua în martie pe toate trupurile.

Majoritatea suprafețelor de supraînsămânțat propuse au ca scop și îmbogățirea covorului ierbos în specii leguminoase. Se recomandă un amestec de Festuca, Lolium, Phleum, Dactylis, Trifolium și Lotus.

Suprafața supraînsămânțată nu se pășunează un an !!!!

Dacă se aplică târlirea ca fertilizare, se va ține cont de conducerea acesteia, ca o supraînsămânțare sau ca o tăvălugire. Unde este posibil, înainte de a supraînsămânța, se va efectua o grăpare, iar după semănat, o tăvălugire.

Suprafețele locale mici neîmierbate, rezultate după îndepărtarea locală a vegetației lemnoase, a plantelor dăunătoare și toxice, a mușuroaielor și bolovanilor, se vor reînsămânța.

Dacă covorul ierbos local, de pe parcela descriptivă este relativ valoros, se poate proceda la autoînsămânțare. În orice caz, autoînsămânțarea va completa supraînsămânțarea.

Reînsămânțarea se va efectua în teritoriul studiat în primul rând, în cazul unor areale deștelenite, determinate de lucrările de îmbunătățire prealabile (nivelări, înlăturarea vegetației lemnoase, înlăturarea vegetației nevaloroase, dăunătoare sau toxice, combaterea excesului de umiditate); suprafețele mai mici, se vor supraînsămânța. Pentru distrugerea unor vetre de plante nevaloroase se pot aplica eventual, erbicidări.

În cazul optării pentru o ameliorare radicală a pajiștilor, se va ține cont că această acțiune este pretabilă doar pe terenuri mecanizabile (panta 2-11°). Pe perimetrele cercetate, astfel de terenuri ocupă 956,1098 ha. Lucrările prealabile de lucrarea solului pentru reînsămânțare pot fi (după caz): grăpare energetică cu grapa cu discuri, frezare sau arat superficial; după semănat, se va tăvălugi.

Toate lucrările (inclusiv semănatul) se vor executa paralel cu curbele de nivel.

În încheiere, precizăm că o compoziție optimă a pajiștilor este: 55 % graminee perene, 38 % leguminoase perene și < 10 % alte specii furajere. De asemenea, precizăm că 1 UVM consumă aproximativ 60 kg masă verde / 8 ore. Capacitatea de pășunat pentru 1 ha de pășune dominată de *Agrostis capillaris* (tenuis) este între 0,6 – 1 UVM.

O măsură generală de protecție și ameliorare a pășunilor este pășunatul rațional (dirijat sau parcelat).

Aceste lucrări se vor executa ținând cont de angajamentele semnate cu APIA pe Masura 10, 11 sau 13 !!!!!!!!!!!

Amestec de graminee și leguminoase perene recomandat (dar se poate folosi orice amestec, având în vedere raportul de graminee/leguminoase precizat mai sus și zona fizico-geografică – zona montană, de care aparține UAT Comănești.):

Nr. crt.	Specificare	Normă kg/ha
Graminee total,		
1	din care	17
2	<i>Bromus inermis (bășiga neagră)</i>	0
3	<i>Dactylis glomerata (gotomai)</i>	0
4	<i>Festuca arundinacea (pâinis toată)</i>	0
5	<i>Festuca pratensis (pâinis de livadă)</i>	0
6	<i>Festuca rubra (pâinis roșu)</i>	10
7	<i>Lolium perenne (congrus)</i>	0
8	<i>Phleum pratense (bunafică)</i>	12
9	<i>Poa pratensis (pșina)</i>	5
Leguminoase total,		
10	din care	3
11	<i>Ononis spinosa (sporcă)</i>	0
12	<i>Lonicera saxatilis (lonizet)</i>	0
13	<i>Trifolium pratense (trifol roșu)</i>	0
14	<i>Trifolium repens (trifol alb)</i>	3
15	<i>Medicago sativa (lucerid)</i>	0
16	TOTAL GENERAL	30

Menționăm că pentru supraînsămânțare, cantitatea de sămânță se reduce la 50% până la 70% din cantitatea prevăzută în tabel.

6.5 Folosirea pajiștilor

După aplicarea metodelor de îmbunătățire a pajiștilor, se va acorda o atenție la fel de mare folosirii producției de iarbă, atât prin pășunat direct cu animalele, cât și prin cosire în vederea conservării ei sub formă de fân sau a utilizării masei verzi pentru furajare la iesle.

6.5.1 Repartizarea pajiștilor pentru pășunat cu animalele

Pășunile aflate în administrarea consiliilor locale sunt folosite de animalele crescătorilor din zonă, pentru care nu se poate asigura pășunatul pe suprafețele proprii.

Repartizarea suprafețelor se face pe specii și categorii de animale, ținând cont de cerințele acestora cu privire la calitatea pajiștii, etajarea altitudinală, posibilitățile de asigurare a apei de băut pentru animale, drumurile de acces, tradiția locală:

- pășunile îmbunătățite, cu forme de relief mai domoale, cu indici de producție superiori, cu surse de apă pentru adăpare și cu drumuri accesibile, să fie rezervate bovinelor, în special vacilor de lapte;
- suprafețele situate pe terenuri cu relief mai frământat, dominate de ierburi mai puțin productive de tipul *Nardus stricta* (țăpoșică), care nu pot fi folosite cu randament la bovine, să fie repartizate pentru pășunatul ovinelor.

Aceste precizări sunt orientative.

Repartizarea trupurilor de izlaz comunal :

- Toate trupurile de pășune aparținând izlazului comunal sunt folosite de toate categoriile de animale- bovine, ovine, caprine.

6.5.2 Dezinfectarea pășunilor și asigurarea apei de băut pentru animale

Dezinfectarea pășunilor este o lucrare indispensabilă, știindu-se că pierderile provocate an de an de către paraziți, mai ales la rumegătoare, sunt destul de mari. O bună parte dintre helmintoze au legătură direct cu pășunile mai umede de pe malurile pâraielor, locul unde gazdele intermediare ale paraziților, care sunt melcișorii de apă (*Limnaea* sp.) își găsesc condiții optime de viață. De aceea, asemenea locuri foarte umede este indicat să fie îngrădite pentru a opri accesul animalelor sau excesul de umiditate să fie eliminat prin desecare.

Distrugerea larvelor de *Fasciola*, *Trichostrongylus* și *Dichtyocaulus* poate fi făcută cu var nestins, preparat ca laptele de var proaspăt, 1000-1500 l/ha precum și cu sulfat de cupru (piatră vântată) în soluție de 1:10.000.

O mare atenție trebuie acordată locurilor de adăpare a animalelor care pot să fie focare de răspândire a helmintozelor (gâlbezi). În acest scop este necesară curățirea și dezinfectarea lunară a adăpătorilor cu lapte de var. Terenul din jurul adăpătorilor se va menține uscat prin pavare și asigurarea scurgerii apelor în surplus.

Asigurarea apei de băut

Pentru bunăstarea animalelor este foarte importantă asigurarea apei pe pășune. Modul de amenajare depinde de sursa de apă. Cel mai indicat este folosirea surselor de apă naturale (râuri, izvoare, fântâni). Se cunoaște că producțiile obținute de la animale sunt mult influențate de calitatea și cantitatea apei.

În general, animalele beau multă apă, cantitățile consumate fiind condiționate de mai mulți factori. Astfel, cu cât animalele sunt mai grele și dau producții mai mari de lapte, vor consuma mai multă apă. De asemenea, consumul de apă este în strânsă legătură cu conținutul de substanță uscată ingerată. În mod obișnuit, pentru 1kg SU ingerată, bovinele au nevoie de 4-5 l apă, iar ovinele și cabalinele de 2-3 l apă.

În general se socotește că 1 UVM, în sezonul de pășunat are nevoie de 30-40 litri apă/zi vara și 15-20 litri în cursul primăverii și al toamnei. Pentru o oaie adultă se socotește 2-4 litri/zi în perioada pășunatului.

Când adăpatul se face în râuri, trebuie amenajată o porțiune de râu unde animalele să aibă acces fără a fi periclitare de accidentări. Porțiunea respectivă trebuie pietruită pentru a preîntâmpina înmlăștinarea.

Dacă se face adăparea în jgheaburi cu apă permanentă de la izvoare, (a căror debit trebuie să fie superior consumului de apă al animalelor), locul trebuie să fie pietruit și prevăzut cu pantă, de asemenea pentru prevenirea înmlăștinării.

Tot adăpători (jgheaburi) se fac și atunci când adăpatul se face din fântâni.

La construirea adăpătorilor trebuie să se țină seama de câteva elemente pentru ca adăpatul să se desfășoare în bune condiții și cât mai repede.

În continuare prezentăm câteva date orientative cu privire la dimensiunile necesare pentru adăpători:

Date necesare pentru calcularea lungimii adăpătorilor

Specia	Necesar zilnic (l apă)	Lățimea de jgheab		Timpul necesar pentru adăparea unui animal (minute)
		Adăpat pe o latură	Adăpat pe ambele laturi	
Cornute mari și cai	40-45	0,5	1,2	7-8
Tineret bovin, cabalin	25-30	0,4	1,0	5-6
Oi și capre	4-5	0,2	0,5	4-5
Tineret ovin	2-3	0,2	0,5	4-5

Date referitoare la cerințele adăpătorilor, în funcție de specie (cm)

Specia	Adâncimea adăpătorii	Lățimea		Înălțimea de la pământ
		sus	jos	
Cornute mari	35	35	25	40-60
Cai	35	40	30	60-70
Oi și capre	20	30	25	25-35

Lungimea adăpătorii (L) este dată de formula:

$$L = N \times t \times s / T$$

unde:

- N – numărul de animale care urmează să se adape;
- t – timpul necesar pentru adăparea unui animal (minute)
- s – frontul de adăpare necesar pentru un animal în metri;
- T – timpul necesar pentru adăparea unei turme, care este de 60 minute

Recomandări:

- organizarea surselor de apă prin captare de izvoare sau forarea unor puțuri pe trupurile de pajiști unde nu există sursă de apă
- verificarea anuală a sursei de apă: fântâni, surse de apă naturale;
- înainte de a intra cu animalele pe pășune trebuie reparate și dezinfectate adăpătorile (jgheaburile);
- verificarea anuală a sursei de apă ce deservește stânil;

6.6 Construcții și dotări zoopastorale

Căi de acces

La fiecare corp de pajiște trebuie să existe un drum de acces pe care să poată circula mijloace auto și mecanizate, ca să efectueze în bune condiții, în sezonul primăvară-vară-toamnă, toate transporturile necesare, inclusiv pentru mersul animalelor la și de la pășune.

De la drumul principal de acces la corpul de pajiști se vor deschide și amenaja drumuri în continuare, pe cât posibil la toate trupurile de pajiști, iar în interiorul fiecărui trup se vor amenaja drumuri sau căi de acces simple, până la adăposturile de animale, la stâne, la adăpători:

- drumul să servească pe cât posibil mai multor scopuri: pastorale, forestiere;
- să ofere posibilități de acces la o cât mai mare suprafață de pajiști;
- să traverseze cât mai puține văi și pâraie, în vederea reducerii volumului lucrărilor de artă, poduri, podețe etc. și să evite complet locurile înmlăștinate;
- să fie pietruit, de la drumul de legătură până la corpul de pajiști;
- să solicite un cost redus pe fiecare kilometru.

Locurile de adăpost pentru animale și oameni

Activitatea pastorală cere încă destul de multe brațe de muncă, atât pentru lucrările de îmbunătățire a pajiștilor, cât mai ales pentru exploatarea lor, inclusiv recoltatul fânului și îngrijirea și deservirea animalelor.

Stânele

Sunt construcții unde se face prepararea laptelui de oaie și a brânzeturilor și unde au ciobanii locuința de vară.

Se amplasează construcția lângă sursa de apă sau se are în vedere posibilitatea de a aduce apa la stâna prin conducte sau forarea de fântâni. Amplasarea stânei este legată și de existența unei căi de acces, drum sau potecă. De la stână trebuie, pe cât posibil, să fie vedere largă spre trupul de pășune. Stâna se așează cu spatele către vântul dominant și cu celarul orientat către nord sau nord-est, nord-vest, pentru că e necesar ca în această încăpere să fie în permanență răcoare, să nu fie în bătaia directă a razelor solare. La stână și în jurul ei este necesară în permanență o mare curățenie.

Activitatea la stânele cu oi mulgătoare este legată de așa numita strungă, amenajare pentru muls și pentru separarea oilor mulse de cele nemulse.

Se consideră că sistemul strungilor fixe nu este bun, pentru că stând prea mult într-un loc, se distruge complet vegetația ierboasă și nu mai cresc decât buruieni nitrofile ca: urzici (*Urtica dioica*), șteviei (*Rumex sp.*), și altele. Strunga trebuie să fie mutată și ea la fiecare 2-4 zile în alt loc, toate porțiunile de pajiște din apropierea stânei putând fi fertilizate prin târlire, prin mutarea strungii.

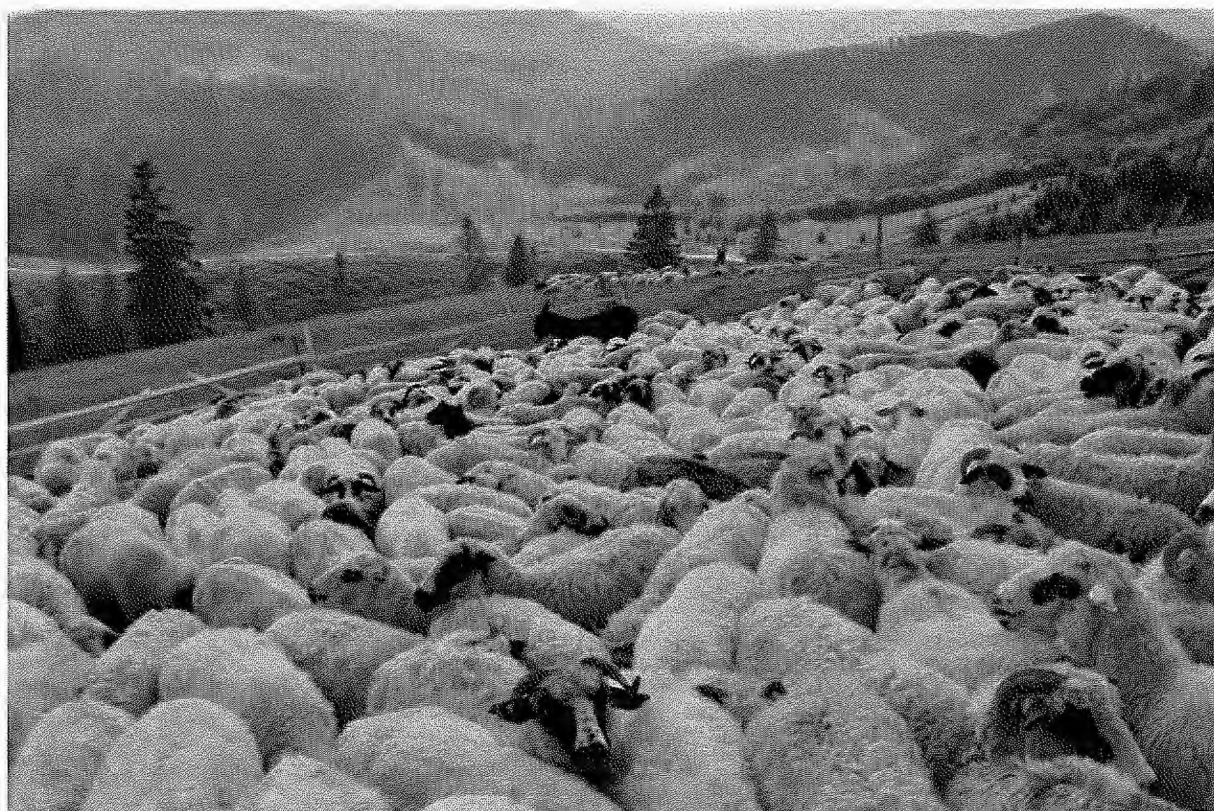
Pentru muncitorii care lucrează la îmbunătățirea pajiștilor se construiesc adăposturi ținând seama de numărul de ani în care se va lucra cu un număr sporit de muncitori și de destinația ce urmează a se da adăpostului (va rămâne ca atare sau se va transforma în magazie, adăpost pentru tineretul taurin, grajd pentru tauri sau pentru vaci înainte de fătare etc).

În general în această zonă, locuințele pentru oameni nu se amenajează în pajiști, muncitorii care lucrează pe pajiște seara se retrag, având case în sat.

Excepție fac ciobanii care rămân și peste noapte lângă oi.

Recomandări

- Reamenajarea stânelor, magaziiilor, locuințelor și sau adăposturilor pentru îngrijitori;
- Reamenajarea și dezinfectarea grajdurilor, tabere de vară;
- Amenajarea strungii (amenajare pentru muls).

Calendarul lucrărilor recomandate pe pajiștile din UAT Comănești

pe parcelele aflate sub angajament, în acord cu condițiile de bază relevante și cerințele specifice Măsurii 10 „ AGRO-MEDIU ȘI CLIMA”!!!!!!!

PE TOT PARCURSUL ANULUI

- Interzicerea utilizării îngrășămintelor chimice și a pesticidelor
- Interzicerea aratului și discuitului pajiștilor din fermă
- Asigurarea unui nivel minim de pășunat de 0,3 UVM/ha și/sau prin cosit cel puțin o dată pe an. Pășunatul se efectuează cu maxim 1 UVM/ha
- Nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări. Se pot face doar în cazul terenurilor degradate și doar cu specii din flora locală.

IANUARIE

- Interzicerea aplicării gunoiului de grajd în formă solidă sau lichidă

FEBRUARIE

- Se începe curățirea pajiștilor, defrișarea vegetației arbustive și lemnoase în "ferestrele" iernii, dacă vremea o permite. Vegetația nedorită trebuie adunată de pe pajiște; Nu este permisă tăierea arborilor solitari sau a grupurilor de arbori de pe terenurile Agricole
- Interzicerea aplicării gunoiului de grajd în formă solidă sau lichidă
- Interzicerea pășunatului, îndeosebi cu oile și caprele, pentru a preveni degradarea solului și rărirea prematură a covorului vegetal.

MARTIE

- Interzicerea aplicării gunoiului de grajd în formă solidă sau lichidă, până la data de 15 martie
- utilizarea tradițională a gunoiului de grajd, după data de 15 martie, este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg azot substanță activă (N s.a.)/hectar, (o tonă gunoi grajd conține în medie 5 kg azot s.a.);
- Niciun tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate. (Ordinul Comun 1182/1270/2005, cerințe pentru zonele vulnerabile la nitrați);
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Se continuă defrișarea vegetației arbustive și lemnoase;
- Se execută lucrări de împrăștierea mușuroaielor și nivelarea terenului;
- Se continuă, unde este cazul, transportul și aplicarea gunoiului de grajd sau îngrășămintele chimice (acolo unde este permis de angajament APIA)
- Se construiesc sau se refac drumurile de acces pe pășune;
- Se verifică sursa de apă, în vederea asigurării apei necesară adăpatului pentru animale, din râuri sau fântâni. Se vor realiza: captări, amenajări specifice, puțuri, jgheaburi etcș
- Se vor realiza (acolo unde este cazul) construcții ușoare pentru adăpostirea animalelor (tabere de vară). În cazul în care ele există, se va trece la dezinfectarea și repararea acestora.

APRILIE

- Încheierea acțiunilor de împrăștiere a mușuroaielor, defrișării vegetației lemnoase dăunătoare și nivelarea terenului;
- Încheierea fertilizării cu gunoi de grajd, dar această acțiune este permisă până în luna septembrie, până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a./ha
- Lucrări de supraînsămânțare a pajiștilor cu covor vegetal degradat (acolo unde este cazul);
- Reparații la alimentările cu apă (puțuri, jgheaburi etc) podețe, drumuri, garduri de împrejmuire, adăposturi pentru animale, stâni și alte dotări pentru sezonul de pășunat;
- amenajarea piețelor de probă, pe fiecare trup de pajiște, pentru determinarea producției de masa verde.
- Începerea sezonului de pășunat pe pășuni după data de 23 aprilie și respectarea pășunatului pe specii și categorii de animale.
- Respectarea încărcăturii optime de animale la hectar.

MAI

- Începerea sezonului de pășunat pe pășuni și respectarea pășunatului pe specii și categorii de animale;
  - Respectarea încărcăturii optime de animale la hectar;
- Utilizatorii de pajiști au și obligația să respecte încărcătura minimă de animale pe hectar (0,3 UVM/ha)
- Trebuie să se asigure o densitate optimă pe întreaga suprafață (CP x suprafața pajiștii), pentru prevenirea pășunatului excesiv, care conduce la reducerea ratei de refacere a pășunii, scăderea producției de iarbă și a cantității de iarbă consumată de animale în ciclurile următoare de pășunat.;
  - Planificarea succesiunii de pășunat a tarlalelor (pășunatul continuu) cu respectarea următoarelor criterii:
    1. conducerea turmelor pe un anumit traseu, care din când în când este modificat. Astfel animalele nu stau în același loc, ci pășunează pe locuri diferite și în aceeași zi și în zile diferite;
    2. pășunatul în front. În acest caz animalele sunt dirijate în deplasarea lor pe pășune de către un cioban ce le permite înaintarea numai pe măsura consumării plantelor;
    3. pășunatul continuu (liber) intensiv simplificat unde parcelarea este redusă în mod substanțial la 1-2 parcele, delimitate prin bariere naturale (albia unui râu, garduri de arbuști), drumuri, semne convenționale sau prin garduri, cu efect direct asupra diminuării cheltuielilor ocazionate de parcelare și alimentare cu apă.
  - Se respectă pășunatul cu speciile de animale (oi, vaci, capre, cai) stabilite anterior, pentru a preveni reducerea potențialului productiv al pajiștii și afectarea calității acesteia

IUNIE

- Începe campania de combatere a principalelor buruieni, specii arbustive și forestiere din pajiști, respectiv plantele neconsumate de animale;
- cositul poate începe după data de 15 iunie (pentru terenurile situate la altitudini medii mai mici de 600 m), acolo unde pajiștea este folosită ca fâneată
- masa vegetală cosită trebuie adunată în maxim două săptămâni de la efectuarea cositului

IULIE

- Cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate la altitudini medii mai mari de 600 m), acolo unde pajiștea este folosită ca fâneată.
- Masa vegetală cosită trebuie adunată în maxim două săptămâni de la efectuarea cositului

AUGUST

- Cositul resturilor neconsumate și împrăștierea dejectiilor solide, după fiecare ciclu de pășunat;
- Agricultorii care utilizează pajiști permanente nu trebuie să ardă vegetația, inclusiv iarba rămasă după cositul pajiștii, obiectivul acestei condiții fiind menținerea unui nivel minim de întreținere a solului prin protejarea pajiștilor permanente

SEPTEMBRIE

- Menținerea pajiștilor permanente, prin asigurarea unui nivel minim de pășunat sau cosirea lor cel puțin odată pe an ;

OCTOMBRIE

- Începând cu data de 1 octombrie este interzisă aplicarea gunoiului de grajd în formă lichidă
- La sfârșitul lunii – animalele se pregătesc să iasă de pe pășune.

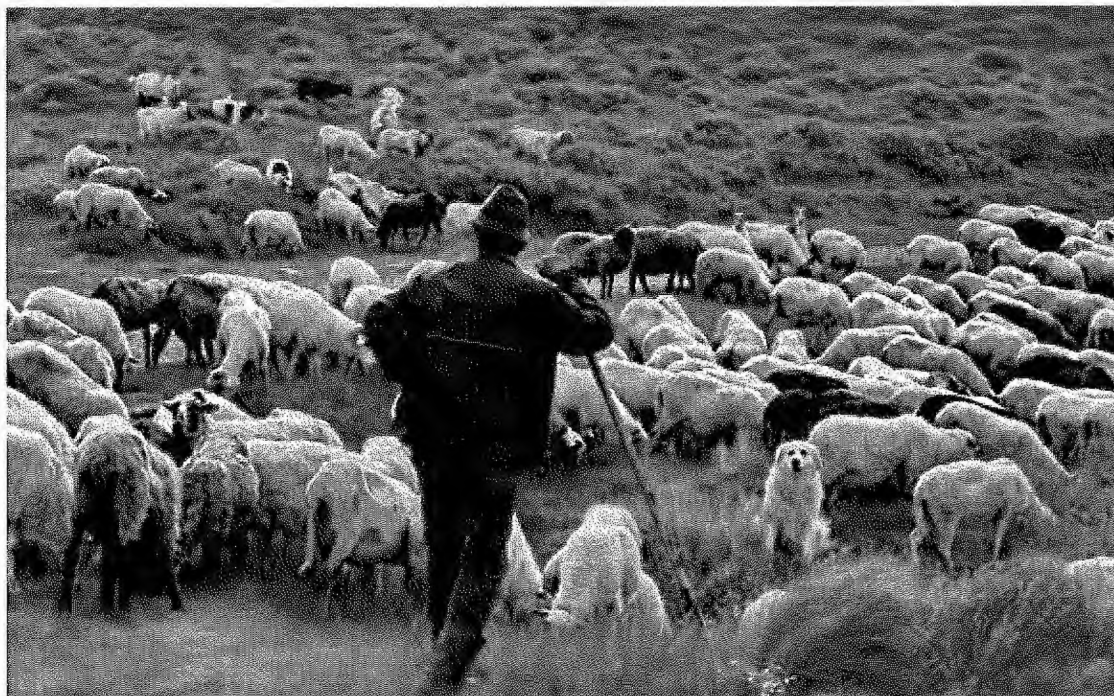
NOIEMBRIE

- Este interzis a se intra cu animalele în pajiște, plantele din covorul vegetal au nevoie de o perioadă de repaus.
- Interzicerea aplicării gunoiului de grajd în formă solidă sau lichidă

DECEMBRIE

- Este interzis a se intra cu animalele în pajiște, plantele din covorul vegetal au nevoie de o perioadă de repaus.
- Interzicerea aplicării gunoiului de grajd în formă solidă sau lichidă

Dacă suprafețele de pajiști se vor afla sub angajament privind Măsura 10, Măsura 11, Măsura 13 sau alte măsuri APIA, cerințele ce trebuiesc respectate pe parcursul duratei de angajament vor fi cele din angajamentul cu APIA, la depunerea cererii unice de plată !!!!!!!!!!!

CAPITOLUL 7. DESCRIERE PARCELARĂ

TRUPUL NR.1 PODINA UAT

Suprafața – 77,70 ha

Parcela descriptivă: 21, 37, 41, 43, 44, 45, 46, 56, 57.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie – 500 - 600 m

Expoziție – Domină terenurile cu expoziția estică (47,97 ha) urmată de expoziția sudică (21,11 ha) și terenurile fără expoziție cu 8,62 ha.

Panta – Domină terenurile cu pante 11-14° (28,06 ha), urmate de pante 5-8° (19,63 ha) și pantele de 8-11° (pe 15,47 ha).

Tip de sol – eutricambosol stagnic în parcela 21, cu textura solului la suprafață lutoasă

- luvosol stagnic în parcela 37, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol albic-litic în parcela 41, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 43, 44, 45, 46, cu textura solului luto-nisipoasă și nisipo-lutoasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argilooasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30% cu textura solului luto-argilooasă
  - luvosol tipic – 30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 21, 37, 56 (24,92 ha) și bazice în rest (52,78 ha).

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 37, 41, 56-parțial, 57-parțial și lipsește în rest

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 37, 44, 45 și absentă în rest.

De asemenea în parcela 37, 44, 45, 56, 57 sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 37, 44, 45, 56, 57 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 75-100%, cu minim 30-55% în parcela 56,44.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 3-35% în majoritatea parcelelor, cu un maxim de 45-50% în parcela 44,56.

Adâncime apă freatică – 12 m în parcela 37,41,43,46,56, 7-12 m în parcela 44,45 și 7 m în parcela 21,57.

Capacitatea de pășunat – 0,55 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor și lipsește în parcela 21.

Cărări de vite – 5-15% în parcela 46,56,57 și absente în rest.

Acoperirea cu bolovani – 2-5% în parcela 45,56.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 21, 37

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 41,43,44,45,46

- Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 56,57

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 6,83 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 67,20 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 19,63 ha în parcela 45
- Nivelarea mușuroaielor- 3,67 ha
- Combaterea eroziunii solului – 31,02 ha în parcela 46,56,57
- Drenaj și/sau desecare -0.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 67,20 ha și reînsămânțare pe 10,50 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 10,50 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 67,20 ha.
Doze recomandate: 90 kg/ha s.a. N, 30 kg/ha s.a. P, 30-45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate

- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.2 ȘIPOTENI UAT

Suprafața – 21,90 ha

Parcela descriptivă: 5, 7, 9.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 470 - 480 m

Expoziție – Tot trupul este amplasat pe terenuri fără expoziție.

Panta – Tot trupul este amplasat pe terenuri orizontale, fără pantă.

Tip de sol – aluviosol calcaric în parcela 5, cu textura solului la suprafață

luto-nisipoasă

- aluviosol calcaric-litic în parcela 7, cu textura solului lutoasă

- faeoziom cambic în parcela 9, cu textura solului luto-argilooasă

Solurile sunt bazice.

Eroziunea în suprafață ca și eroziunea în adâncime lipsesc. La fel și alunecările de teren

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 100% pe toate parcelele

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 0

Adâncime apă freatică – 2,5 m în parcela 5,7 și 7 m în parcela 9.

Capacitatea de pășunat – 0,31 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 0

Cărări de vite – 0

Acoperirea cu bolovani – 0

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* în parcela 9

- Pajiști de lunci și depresiuni în parcela 5,7

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 0
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 21,90 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 0
- Combaterea eroziunii solului – 0
- Drenaj și/sau desecare -0.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 21,90 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea chimică se face pe 21,90 ha. (conform tabel 6.1.b anexat);
Doze recomandate: 90 kg/ha s.a. N, 25 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:

1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu

va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.3 FAȚA LUI BARBU UAT

Suprafața – 80,00 ha

Parcela descriptivă: 17, 22, 32, 46, 47, 48, 57.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 600 - 700 m

Expoziție – Domină terenurile cu expoziție estică (56,29 ha) urmată de expoziția sudică (19,69 ha)

Panta – Domină terenurile cu pante 11-14° (71, 43 ha), urmate de pantele de 5-8° (8,578 ha)

Tip de sol - eutricambosol tipic în parcela 17, cu textura solului la suprafață lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 22, cu textura solului luto-argiloasă
- luvosol tipic în parcela 32, cu textura solului lutoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 46,47,48, cu textura solului nisipo-lutoasă și luto-argiloasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
-eutricambosol stagnic-30% cu textura solului luto-argiloasă
-luvosol tipic – 30%, cu textura solului luto-nisipoasă
-luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în toate parcelele.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 17,22,48,57(parțial) și absentă în rest. Eroziunea în adâncime nu este prezentă.

Alunecările de teren se prezintă sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate în parcela 17,22,47,57 și sub formă de terase stabilizate în parcela 47.

Neuniformitatea terenului este puternică în parcela 17,22, moderată în parcela 47,57 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 75 - 90%, cu un maxim de 100% în parcela 22,32,47 și un minim de 59-70% în parcela 22,48,57.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – între 8-25%, cu un maxim de 40% în parcela 17.

Adâncime apă freatică – 12 m în majoritatea parcelelor. Fac excepție parcela 22,57 cu apa freatică la 7 m și parcela 32 unde apa freatică este la 7-12 m.

Capacitatea de pășunat – 0,45 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% în tpate parcelele

Cărări de vite – 5-11% în parcela 22,46,57

Acoperirea cu bolovani – 5% în parcela 47.

- Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 17,22,32
- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 46,47,48
  - Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 57

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 6,19 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0,87 ha în parcela 17,22
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toată suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 65,34 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 7,60 ha
- Combaterea eroziunii solului – 78,53 ha
- Drenaj și/sau desecare -55,75 ha în parcela 17,22.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 65,34 ha și reînsămânțare pe 14,66 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 14,66 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 65,34 ha.
Doze recomandate: 90 kg/ha s.a. N, 30 kg/ha s.a. P, 40 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente

- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.4 ȚIGLA MARE UAT

Suprafața – 204,20 ha

Parcela descriptivă: 3, 19, 20, 25, 27, 35, 36, 37, 39, 41, 44, 45, 47, 48, 50, 57.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie - 550 - 630 m

Expoziție predominantă- Domină terenurile cu expoziția vestică (102, 39 ha) urmată de expoziția sudică (51,25 ha) și cea estică cu 50,56 ha.

Panta – Domină terenurile cu pante de 11-14° (68,32 ha), urmate de pante de 5-8° pe 48,3 ha și pantele de 8-11° pe 44,07 ha.

Tip de sol - regosol calcaric-molic, în parcela 3, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- eutricambosol litic în parcela 19, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 20, cu textura solului lutoasă
- districambosol tipic în parcela 25, cu textura solului nisipo-lutoasă
- districambosol litic în parcela 27, cu textura solului nisipo-lutoasă
- luvosol stagnic în parcela 35,36,37,39, cu textura solului luto-nisipoasă, lutoasă și luto-argiloasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 41,44,45,47,48,50, cu textura solului luto-nisipoasă, luto-argiloasă, nisipo-lutoasă și lutoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30% cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol tipic – 30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 19,20,25,27,35-37,39,41,44,45,47,48,50,57 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 20,25,27,36,37,41,48,50, 57(parțial), moderată în parcela 19 și absentă în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 19,37,44,45 și este absentă în rest.

Alunecările de teren se prezintă sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate în majoritatea parcelelor. În parcela 47 sunt și alunecări sub formă de trepte stabilizate. Neuniformitatea terenului este puternică în parcela 20,25, moderată în parcela 3,19,35,36,37,39,44,45,47,50,57 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 55-95%, cu minim 20% în parcela 27 și maxim 100% în parcela 3,27,35,36,37,47,50.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – între 5-25%, cu un maxim de 33-35% în parcela 27,44.

Adâncime apă freatică – 12 m în parcela 19,25,27,35,36,37,41,47,48, 7 m în parcela 3,39,57 și 7-12 m în parcela 20,44,45,50.

Capacitatea de pășunat – 0,39 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 3 – 15% pe toate parcelele.

Cărări de vite – 10-15 % în parcela 3,57, cu 20-25% în parcela 19,20 și un maxim de 55% în parcela 27.

Acoperirea cu bolovani – 2-5% în parcela 19,20,45,47, cu un maxim de 20% în parcela 27 și absentă în rest.

- Tipul de pajiște - Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 3,20,35,36,37,39
- Pajiști montane de *Festuca rubra* în parcela 19,20,25,27
  - Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 3,57
  - Pajiști degradate cu *Nardus stricta* în parcela 19,25,27,41,44,45, 47,48,50.

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 5,19 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 1,12 ha în parcela 3,57.
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 175,69 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 71,25 ha în parcela 3,19,20,25,44,45
- Nivelarea mușuroaielor- 22,20 ha
- Combaterea eroziunii solului – 195,33 ha
- Drenaj și/sau desecare -10,42 ha în parcela 20.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 175,69 ha și reînsămânțare pe 28,51 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 28,51 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 175,69 ha.
Doze recomandate: 100-105 kg/ha s.a. N, 30-40 kg/ha s.a. P, 30-45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:

1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.

2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.

3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.5 ȚIGLA MICĂ UAT

Suprafața – 54,10 ha

Parcela descriptivă: 27, 47.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie - 540 - 600 m

Expoziție predominantă- Tot trupul este amplasat pe terenuri cu expoziție sudică.

Panta – Domină pante de 19-26° (39,35 ha), urmate de pantele de 8-11° pe 14,75 ha .

Tip de sol – districambosol litic în parcela 27, cu textura solului nisipo-lutoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 47, cu textura solului luto-argilooasă

Solurile sunt acide pe toate parcelele.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 27 și absentă în parcela 47.

Eroziunea în adâncime nu este prezentă .

Alunecările de teren se prezintă sub formă de valuri și terase stabilizate în parcela 47.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 27.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 20- 100% în parcela 27 și 75-100% în parcela 47.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – între 5-33% în parcela 27 și 13-25% în parcela 47.

Adâncime apă freatică – 12 m

Capacitatea de pășunat – 0,44 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 10-11%

Cărări de vite – 11-55%, în parcela 27.

Acoperirea cu bolovani – 5-20% în parcela 27 și 5% în parcela 47.

Tipul de pajiște - Pajiști degradate de *Nardus stricta*

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 3,44 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0,74 ha în parcela 47
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 48,45 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 1,47 ha

- Combaterea eroziunii solului – 54,10 ha
- Drenaj și/sau desecare -0

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 48,45 ha și reînsămânțare pe 5,65 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 5,65 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 48,45 ha.
Doze recomandate: 105 kg/ha s.a. N, 20 kg/ha s.a. P, 30 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:

1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu

va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘTERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.6 LAPOȘ UAT

Suprafața – 291,21 ha

Parcela descriptivă: 26, 51, 58.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie - 900 - 1300 m

Expoziție predominantă- Domină terenurile cu expoziția estică (220,78 ha) urmată de expoziție vestică (70,43 ha).

Panta – Domină pantele de 8-11° (114,16 ha), pantele de 14-19° pe 106,62 ha și de 19-26° pe 70,43 ha.

Tip de sol – districambosol tipic în parcela 26, cu textura solului la suprafață luto-nisipoasă

- prepodzol litic în parcela 51, cu textura solului luto-nisipoasă

- complex 3 de sol în parcela 58:

-litosol distric-40% cu textura solului nisipo-lutoasă

-prepodzol tipic – 50%, cu textura solului nisipo-lutoasă

-gresie-10%, cu textura solului nisipoasă

Solurile sunt acide pe toate parcelele.

Eroziunea în suprafață este moderată în parcela 51,58(parțial), excesivă în parcela 58(parțial) și absentă în parcela 26.

Eroziunea în adâncime nu este prezentă.

Alunecările de teren sunt sub formă de valuri și terase stabilizate în parcela 51,58 și sub formă de brazde semistabilizate în parcela 26.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 51,58 și puternică în parcela 26.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 55 - 95% în parcela 26 și 80-84% în parcela 51.58.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – între 5-20%.

Adâncime apă freatică – 7-12 m în parcla 26, 12 m în parcela 51 și 7 m în parcela 58.

Capacitatea de pășunat – 0,32 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 0.

Cărări de vite – 0-22 % în parcela 26 și 11% în parcela 51.

Acoperirea cu bolovani – 5-10%

Tipul de pajiște - Pajiști montane de Festuca rubra în parcela 26,51

- Pajiști degradate de Nardus stricta în parcela 58

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 25,60 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 11,04 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 254,57 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 291,21 ha
- Nivelarea mușuroaielor- 0
- Combaterea eroziunii solului – 291,21 ha
- Drenaj și/sau desecare - 0

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 254,57 ha și reînsămânțare pe 36,64 ha. Practic întreaga suprafață a trupului, rămasă după împădurire, trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 36,64 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 254,57 ha.
Doze recomandate: 105 kg/ha s.a. N, 30 kg/ha s.a. P (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.

- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.7 LĂLOAIA UAT

Suprafața – 528,60 ha

Parcela descriptivă: 2, 6, 10, 18, 19, 23, 28, 35, 36, 38, 40, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 55, 56, 57.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie - 500 - 750 m

Expoziție predominantă- Domină terenurile expuse estic pe (224,89 ha), cu expoziția sudică (149,26 ha) și estică cu 142,91 ha.

Panta – Domină terenurile expuse estic pe (224,89 ha), cu expoziția sudică (149,26 ha) și estică cu 142,91 ha..

Tip de sol – regosol calcaric, în parcela 2, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- aluviosol calcaric în parcela 6, cu textura solului luto-nisipoasă
- faeoziom cambic-vertic-stagnic în parcela 10, cu textura solului argiloasă
- eutricambosol tipic în parcela 18, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol litic în parcela 19, cu textura solului nisipo-lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 23, cu textura solului lutoasă
- preluvosol stagnic în parcela 28, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol stagnic în parcela 35,36,38, cu textura solului luto-nisipoasă și lutoasă
- luvosol albic-litic în parcela 40, cu textura solului nisipo-lutoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 44,45,47,48,49,50, cu textura solului luto-nisipoasă, luto-argiloasă, nisipo-lutoasă, lutoasă
- marnă în parcela 55, cu textura solului luto-argiloasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30% cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol tipic – 30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 10,18,19,23,28,35,36,38,40,44,45,47-50,56 și bazice în parcela 2,6,55,57.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 2,18,36,38,40,48,50,56(parțial), 57(parțial), moderată în parcela 19, puternică în parcela 23, excesivă în parcela 55 și absentă în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 2,18,19,44,45,49.

Alunecările de teren se prezintă sub formă de valuri stabilizate și semi-stabilizate în parcela 2,18,19,23,35,36,38,44,45,47,50,56,57. De asemenea în parcela 36 sunt prezente movile stabilizate și în parcela 47 trepte stabilizate.

Neuniformitatea terenului este moderat spre puternică în parcela 2 și moderată în parcela 18,19,23,35,36,38,44,45,47,49,50,56,57.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 60-95%, cu minim 30-50-55% în parcela 2,18,44,56 și maxim 100% în parcela 6,10,23,28,35,36,40,49,50,56.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – între 5-25%, cu un minim de 3% în parcela 57 și un maxim de 35-40% în parcela 18,44,55,56.

Adâncime apă freatică – 7-12 m în majoritatea parcelelor, cu 4 m în parcela 6.

Capacitatea de pășunat – 0,58 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor. Lipsesc în parcela 2,6,55.

Cărări de vite – până la 11-20 % în parcela 2,19,56,57.

Acoperirea cu bolovani – 1-5% în parcela 19,45,47,50,56 și absentă în rest.

Tipul de pajiște - Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 2,10,18,23,28,35,36,38,

-Pajiști montane de *Festuca rubra* în parcela 19

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 19,40,44,45,47, 48, 49,50,55

- Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 2,56,57.

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 24,75 ha în parcela 2,6,18,50,56,57
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 8,44 ha în parcela 2,56,57
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 477,98 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 52,87 ha în parcela 19,40,45
- Nivelarea mușuroaielor- 17,43 ha
- Combaterea eroziunii solului – 501,82 ha
- Drenaj și/sau desecare – 0

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 477,98 ha și reînsămânțare pe 50,62 ha. Practic întreaga suprafață a trupului, rămasă după împădurire, trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

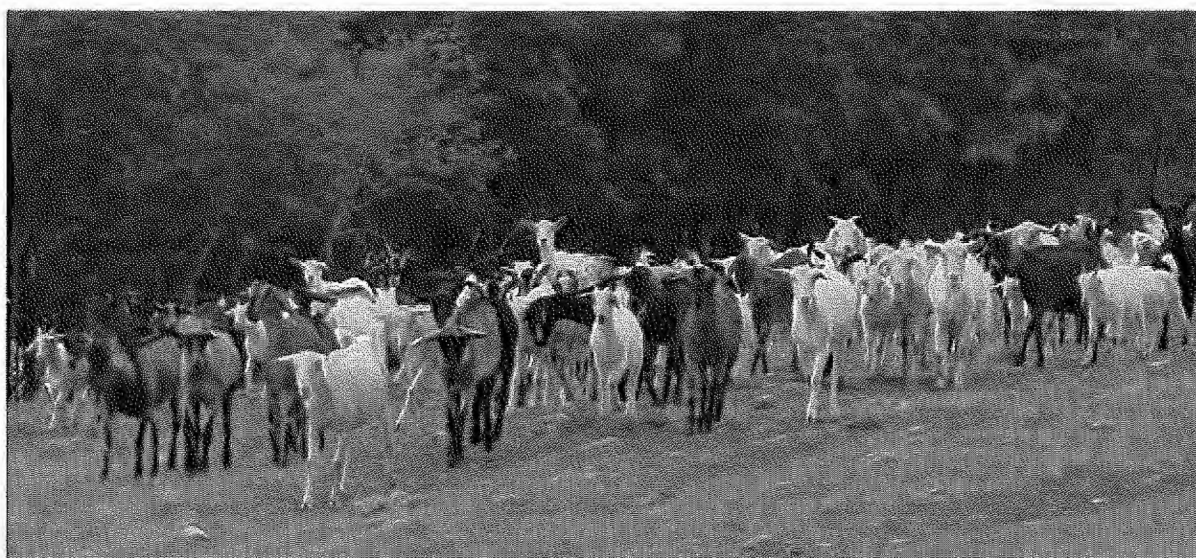
Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 50,62 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 477,98 ha.
Doze recomandate: 100-105 kg/ha s.a. N, 20 kg/ha s.a. P, 40 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPURERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.8 LĂLOIȚA UAT

Suprafața – 7,00 ha

Parcela descriptivă: 48.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 550 - 700 m

Expoziție – Toate terenurile au expoziție nordică..

Panta – Toate terenurile au pante de 5-8°.

Tip de sol – Iuvosol albic-stagnic în parcela 48, cu textura solului la suprafață nisipo-lutoasă

Solurile sunt acide.

Eroziunea în suprafață este slabă.

Eroziunea în adâncime, alunecările și neuniformitatea terenului sunt absente.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 70-89

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 5-15%

Adâncime apă freatică – 12 m

Capacitatea de pășunat – 0,52 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 11%

Cărări de vite – 1 % .

Acoperirea cu bolovani – 0.

Tipul de pajiște – Pajiști degradate de *Nardus stricta*

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 0,70 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0,35 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toată suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 5,95 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 0
- Combaterea eroziunii solului – 7,00 ha
- Drenaj și/sau desecare -0.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 5,95 ha și reînsămânțare pe 1,05 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 1,05 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 5,95 ha.
Doze recomandate: 110 kg/ha s.a. N, 30 kg/ha s.a. P, 45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:

1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu

va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.9 DEALUL VIILOR UAT

Suprafața – 14,50 ha

Parcela descriptivă: 29

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 440 – 480 m

Expoziție – Toate terenurile au expoziție sudică.

Panta – Toate terenurile au pante de 5-8°.

Tip de sol – preluvosol stagnic, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

Solurile sunt acide.

Eroziunea în suprafață este puternică.

Eroziunea în adâncime, alunecările și neuniformitatea terenului nu sunt prezente.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 70-90%

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 0-15%.

Adâncime apă freatică – 7-12 m

Capacitatea de pășunat – 0,30 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 10-15%.

Cărări de vite – 0-30%

Acoperirea cu bolovani – 0

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis)

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 0
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 13,05 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 1,45 ha
- Combaterea eroziunii solului – 0
- Drenaj și/sau desecare -0.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 13,05 ha și reînsămânțare pe 1,45 ha. Practic întreaga suprafață a trupului, rămasă după împădurire, trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.

Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!

- Fertilizarea organică se face pe 1,45 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 13,05 ha.

Doze recomandate: 105 kg/ha s.a. N, 25 kg/ha s.a. P, 45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).

Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!

- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:

1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu

va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.10 NOGEEA-CURPĂȘEL UAT

Suprafața – 170,20 ha

Parcela descriptivă: 1, 17, 19, 20, 24, 26, 27, 29, 32, 34, 43, 44, 45, 47, 50.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 550 – 700 m

Expoziție – Domină terenurile cu expoziția estică (60,758 ha), cu expoziția sudică (50,291 ha) și vestică cu 24,677 ha.

Panta – Domină pantele de 14-19° (80,292 ha), pantele de 11-14° pe 65,338 ha și de 8-11° pe 10,884 ha.

Tip de sol – regosol calcaric în parcela 1, cu textura solului la suprafață

- luto-argiloasă
- eutricambosol tipic în parcela 17, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol litic în parcela 19, cu textura solului nisipo-lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 20, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol mollic-stagnic în parcela 24, cu textura solului luto-argiloasă
- districambosol scheletic în parcela 26, cu textura solului luto-nisipoasă
- districambosol litic în parcela 27, cu textura solului nisipo-lutoasă
- preluvosoil stagnic în parcela 29, cu textura solului luto-argiloasă
- luvosoil tipic în parcela 32, cu textura solului lutoasă
- luvosoil stagnic-scheletic în parcela 34, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosoil albic-stagnic în parcela 43,44,45,47,50, cu textura solului luto-nisipoasă, luto-argiloasă și lutoasă

Solurile sunt bazice în parcela 1 și acide în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 17,20,24,27,50, moderată în parcela 19, puternică în parcela 29 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 1,19,44,45, sub formă de ogașe și rigole în parcela 34 și absentă în rest.

De asemenea pe majoritatea parcelelor sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate. În parcela 26 alunecările sunt sub formă de brazde semistabilizate. În parcela 27,29,32,43 alunecările de teren nu sunt prezente.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 19,24,34,44,45,47,50, puternică în parcela 1,17,20,24,26 și lipsește în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 55-95%, cu minim 20% în parcela 27 și un maxim de 100% în parcela 1,24,27,32,34,47,50 .

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 5-25% în majoritatea parcelelor, cu un maxim 33-35% în parcela 27,44,50 și un minim de 2% în parcela 20.

Adâncime apă freatică – 7-12 m

Capacitatea de pășunat – 0,42 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor, cu un maxim de 15% în parcela 20,29.

Cărări de vite – 0-15% în parcela 1,24, între 0-25% în parcela 19,20,26,34, între 0-30% în parcela 29 și un maxim de 11-55% în parcela 27

Acoperirea cu bolovani – 0-5% în parcela 1,19,20,24,26,34,45,47,50 și un maxim de 5-20% în parcela 27.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris*(*tenuis*) în parcela 1,17,20,24,29,32,34.

- Pajiști montane de *Festuca rubra* în parcela 19,20,26,27
- Pajiști degradate cu *Nardus stricta* în parcela 19,27,43,44,45,47,50

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 2,2630 ha în parcela 27
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 21,86 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 6,53 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 132,7570 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor) și resturi lemne- 104,9090 ha
- Nivelarea mușuroaielor- 6,79 ha
- Combaterea eroziunii solului – 167,9370 ha
- Drenaj și/sau desecare -26,0690 ha în parcela 1,24,26

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 132,7570 ha și reînsămânțare pe 35,18 ha. Practic aproape întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Face excepție parcela 27 care trebuie împădurită.
Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 35,18 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 132,7570 ha.
Doze recomandate: 105-110 kg/ha s.a. N, 20-25 kg/ha s.a. P, 25- 35 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente

- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘTERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.11 VERMEȘTI UAT

Suprafața – 121,68 ha

Parcela descriptivă: 1, 3, 15, 16, 24, 31, 32, 34, 35, 36, 45, 56.

Categoria de folosință – pășune

Altitudinea medie– 450 – 600 m

Expoziție – Domină terenurile expuse vestic (104, 65 ha), cu expunere sudică (10,87 ha) și nordică cu 3,52 ha.

Panta – Domină pante de 5-8° (70,91 ha), pan-tele de 11-14° pe 40,79 ha și de 14-11° pe 5,14 ha.

Tip de sol – regosol calcaric în parcela 1, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- regosol calcaric-molic în parcela 3, cu textura solului luto-argiloasă
- faeoziom clinic în parcela 15, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol tipic în parcela 16,24, cu textura solului lutoasă și luto-argiloasă
- luvosol tipic în parcela 31, cu textura solului lutoasă
- luvosol stagnic în parcela 32,35,36, cu textura solului lutoasă și luto-nisipoasă
- luvosol stagnic-scheletic în parcela 34, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol albic- stagnic în parcela 45, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 16,24,31,32,34,35,36,45 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 15,24,56 (parțial) și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 1,45, rigole și ogașe în parcela 34 și absentă în rest.

De asemenea pe majoritatea parcelelor sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate. În parcela 36 sunt valuri și movile stabilizate și semistabilizate. Alunecările de teren lipsesc în parcela 3,15,16,31,32.

Neuniformitatea terenului este puternică în parcela 1,24, moderată în parcela 3,15,24,34,35,36,45,56 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 55-90%, cu minim 30% în parcela 56 și maxim 100% în parcela 1,3,15,16,24,32,34,35,36,56.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 5-25% în majoritatea parcelelor, cu un maxim de 40% în parcela 56.

Adâncime apă freatică – 7 m în parcela 1,3,15,16, 7-12 m în parcela 32,34,45 și 12 m în rest.

Capacitatea de pășunat – 0,61 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 0-5-10% în majoritatea parcelelor. Fac excepție parcelele 1,15,16 unde acestea lipsesc.

Cărări de vite – 0-15% în parcela 1,3,24,56, cu un maxim de 20% în parcela 34.

Acoperirea cu bolovani – 0-3% în parcela 1,24,34,45, cu maxim 5% în parcela 56.

- Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 1,3,15,16,24,31,32,34,35,36
- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 45
  - pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 1,3,56.

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 2,21 ha în parcela 3,56.
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 118,34 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 49,15 ha
- Nivelarea mușuroaielor- 2,13 ha în parcela 31,32,34,35
- Combaterea eroziunii solului – 103,33 ha
- Drenaj și/sau desecare -7,64 ha în parcela 1,15.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 118,34 ha și reînsămânțare pe 3,34 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 3,34 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 118,34 ha.
Doze recomandate: 90-105 kg/ha s.a. N, 20-30 kg/ha s.a. P, 25-45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘTERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.12 CENTRU - ZĂVOI PAJIȘTI

Suprafața – 14,0352 ha

Parcela descriptivă: 6.

Categoria de folosință – pășune și fâneată

Altitudinea medie– 400– 420 m

Expoziție – Toate terenurile sunt fără expoziție.

Panta – Toate terenurile sunt fără pantă.

Tip de sol – aluviosol calcaric în parcela 6, cu textura solului la suprafață luto-nisipoasă.

Solurile sunt bazice.

Eroziunea în suprafață și în adâncime lipsesc. De asemenea lipsesc alunecările de teren și neuniformitatea.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 95-100%.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 0-5%.

Adâncime apă freatică – 4 m.

Capacitatea de pășunat – 0,50 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 0

Cărări de vite – 0

Acoperirea cu bolovani – 0

Tipul de pajiște – pajiști de lunci și depresiuni

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 0
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 14,0352 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 0
- Combaterea eroziunii solului – 0
- Drenaj și/sau desecare -0.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 14,0352 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată.
Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 0 (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 14,0352 ha.
Doze recomandate: 95 kg/ha s.a. N (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.13 LEORDA PAJIȘTI

Suprafața – 143,2220 ha

Parcela descriptivă: 3, 13, 14, 24, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 43, 49, 55, 56.

Categoria de folosință – pășune și fâneată

Altitudinea medie– 420– 750 m

Expoziție – Domină terenurile expuse estic (100,221 ha), terenurile cu expoziție sudică pe 32,967 ha și cu expoziție nordică pe 8,931 ha.

Panta – Domină pantele de 11-14° (66,043 ha), pantele de 5-8° pe 36,826 ha și de 2-5° pe 15,876 ha..

Tip de sol – regosol calcaric-molic în parcela 3, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- faeoziom greic-stagnic în parcela 13,14 cu textura solului luto-nisipoasă și luotasă
- eutricambosol tipic în parcela 24, cu textura solului luto-argiloasă
- preluvoso molli-calcic-stagnic în parcela 30, cu textura solului lutoasă
- luvoso tipic în parcela 31, cu textura solului lutoasă
- luvoso stagnic în parcela 32,33,35,36,37, cu textura solului lutoasă și luto-nisipoasă
- luvoso stagnic-scheletic în parcela 34, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvoso albic-stagnic în parcela 43,49, cu textura solului luto-nisipoasă și lutoasă
- marnă în parcela 55, cu textura solului luto-argiloasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 13,14,24,30-37,43,49 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 24,36,56, moderată în parcela 30, excesivă în parcela 55 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 37,49, rigole și ogașe în parcela 34 și lipsește în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate în parcela 24,34,35,36,37,56.

Neuniformitatea terenului este puternică în parcela 24 moderată în parcela 3,24,34,35,36,37,49,56 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 60-95%, cu minim 30% în parcela 56 și maxim 100% în majoritatea parcelelor (fac excepție parcelele 30,31,43,55).

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 8-25% în parcelele 3,14,24,32,34,35,36,37,43, cu un maxim 40% în parcela 55,56.

Adâncime apă freatică – 7-12 m

Capacitatea de pășunat – 0,50 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-10% în majoritatea parcelelor

Cărări de vite – 10-15% în parcela 3,24,56, cu un maxim de 20% în parcela 34.

Acoperirea cu bolovani – 0-1% în parcela 24,34 și 0-5% în parcela 56.

- Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 3,13,14,24,30,31-37,
- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 43,49,55
  - Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 3,56

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 16,18 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 6,49 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 111,1520 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 10,805 ha
- Nivelarea mușuroaielor- 9,40 ha
- Combaterea eroziunii solului – 112,68 ha
- Drenaj și/sau desecare -4,9610 ha în parcela 49.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 111,1520 ha și reînsămânțare pe 32,07 ha. Practic întreaga suprafață a trupului trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 32,07 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 111,1520 ha
- Doze recomandate: 85-95 kg/ha s.a. N, 25 kg/ha s.a. P, 35 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.14 VERMEȘTI PAJIȘTI

Suprafața – 72,5145 ha

Parcela descriptivă: 1, 2, 3, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 21, 22, 24, 32, 36, 45, 52, 56.

Categoria de folosință – pășune și fâneață

Altitudinea medie– 450– 600 m

Expoziție – Domină terenurile cu expoziția vestică (44, 8385 ha), expoziția sudică (17,1622 ha) și terenurile fără expoziție pe 10,5138 ha.

Panta – Domină pantele de 5-8° (22,9603 ha), pantele de 11-14° pe 20,5639 ha și cele orizontale, 1-2° pe 7,1123 ha.

Tip de sol – regosol calcaric în parcela 1,2, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- regosol calcaric-molic în parcela 3, cu textura solului luto-argiloasă

- faeoziom cambic în parcela 8,9, cu textura solului lutoasă și luto-argiloasă

- faeoziom cambic-vertic-stagnic în parcela 10, cu textura solului argiloasă

- faeoziom argic-stagnic în parcela 11, cu textura solului lutoasă

- faeoziom greic-stagnic în parcela 14, cu textura solului lutoasă

- faeoziom clinic în parcela 15, cu textura solului lutoasă

- eutricambosol tipic în parcela 16,24, cu textura solului lutoasă și luto-argiloasă

- eutricambosol stagnic în parcela 21,22, cu textura solului lutoasă și luto-argiloasă

- luvosol tipic în parcela 32, cu textura solului lutoasă

- luvosol stagnic în parcela 36, cu textura solului luto-nisipoasă

- luvosol albic-stagnic în parcela 45, cu textura solului luto-nisipoasă

- stagnosol luvic în parcela 52, cu textura solului luto-nisipoasă

- complex 1 de sol în parcela 56:

-regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă

-eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă

-luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 9,10,14,15,22,24,32,36,45 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 2,15,22,24,36,56 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 1,2,45 și absentă în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate și semistabilizate în parcela 1,2,22,24,36,45,56. Alunecările de teren lipsesc în parcela 3,8,9,10,11,14,15,16,21,32,52.

Neuniformitatea terenului este puternică în parcela 1,2,22,32, moderată în parcela 2,3,24,36,45,56 și absentă în rest.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 60-100%, cu minim 55% în parcela 1,2,52

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 5-30% în majoritatea parcelelor, cu un maxim 35-40% în parcela 52,56.

Adâncime apă freatică – 7-12 m în toate parcelele.

Capacitatea de pășunat – 0,61 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 0-10% în majoritatea parcelelor

Cărări de vite – 10-15% în parcela 1,2,3,24,56, cu 5% în parcela 24.

Acoperirea cu bolovani – 0-3% în parcela 1,24,45, cu un maxim de 5% în parcela 56.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 1,2,3,8,9,10,11,14,15,16,21,22,24,32,36.

- Pajiști montane de *Festuca rubra* în parcela 52

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 45

- Pajiști degradate cu *Botriochloa ischaemum* în parcela 1,2, 3,56.

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 4,41 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 1,14 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 66,2845 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 25,0475 ha
- Nivelarea mușuroaielor- 0,68 ha în parcela 2,56.
- Combaterea eroziunii solului – 25,3569 ha
- Drenaj și/sau desecare -7,8854 ha în parcela 1,52.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 66,2845 ha și reînsămânțare pe 6,23 ha. Practic întreaga suprafață a trupului, rămasă după împădurire, trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.
Acele lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 6,23 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 66,2845 ha.
Doze recomandate: 90-95 kg/ha s.a. N, 25-30 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică (CaCO_3).
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.

3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.

- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.15 LĂLOAIA PAJIȘTI

Suprafața – 129,008 ha

Parcela descriptivă: 18, 23, 28, 36, 38, 40, 44, 45, 47, 48, 50, 55, 56, 57.

Categoria de folosință – pășune și fâneață

Altitudinea medie– 500– 750 m

Expoziție – Domină terenurile expuse estic (63,202 ha), urmată de expoziția sudică (48,645 ha) și cea nordică cu 17,161 ha

Panta – Domină pantele de 8-11° (50,155 ha), pantele de 11-14° pe 34,079 ha și cele de 19-26° pe 14,985 ha.

Tip de sol – eutricambosol tipic în parcela 18, cu textura solului la suprafață lutoasă

- eutricambosol stagnic în parcela 23, cu textura solului lutoasă
- preluvosol stagnic în parcela 28, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol stagnic în parcela 36,38 cu textura solului luto-nisipoasă și lutoasă
- luvosol albic-litic în parcela 40, cu textura solului nisipo-lutoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 44,45,47,48,50, cu textura solului luto-nisipoasă, luto-argiloasă, nisipo-lutoasă și lutoasă
- marna în parcela 55, cu textura solului luto-argiloasă
- luvosol litic în parcela 62, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol tipic-30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 18,23,28,36,38,40,44,45,47,48,50,57 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 18,36,38,40,48,56,57, puternică în parcela 23, excesivă în parcela 55 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 18,44,45 și absentă în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri și/sau terase în parcela 18,23,36,38,44,45,47,50,56,57.

Neuniformitatea terenului este moderată în majoritatea parcelelor.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 50-95%, cu un minim de 30% în parcela 56 și un maxim de 100% în parcela 23,28,36,40,47,50,56.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 3-25% , cu un maxim de 35-40% în parcela 18,44,55,56

Adâncime apă freatică – 7-12 m în toate parcelele.

Capacitatea de pășunat – 0,58 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor..

Cărări de vite – 11-15% în parcela 56,57.

Acoperirea cu bolovani – 1-5% în parcela 45,47,50,56.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 18,23,28,36,38,

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 40,44,45, 47, 48, 50, 55
- Pajiști degradate de *Botriochloa ischaemum* în parcela 56,57

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 13,76 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 3,03 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 107,3580 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 26,8890 ha în parcela 40,45
- Nivelarea mușuroaielor- 4,86 ha
- Combaterea eroziunii solului – 127,6790 ha
- Drenaj și/sau desecare -7,1920 ha în parcela 48.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 107,3580 ha și reînsămânțare pe 21,65 ha. Practic întreaga suprafață trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.
Acele lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 21,65 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 107,358 ha.
Doze recomandate: 85-105 kg/ha s.a. N, 20 kg/ha s.a. P, 30-45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.

- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.16 ȘUPAN PAJIȘTI

Suprafața – 377,47 ha

Parcela descriptivă: 1, 3, 16, 18, 19, 20, 22, 25, 27, 35, 36, 37, 39, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 56, 57.

Categoria de folosință – pășune și fâneață

Altitudinea medie– 460– 750 m

Expoziție – Domină terenurile cu expoziția vestică (2459, 88 ha), expoziția nordică (79,64 ha) și terenurile cu expoziție vestică pe 35,83 ha.

Panta – Domină pantele de 11-14° (198,94 ha), pantele de 5-8° pe 63,37 ha și cele de 8-11° pe 53,8 ha.

Tip de sol – regosol calcaric în parcela 1, cu textura solului la suprafață luto-argiloasă

- regosol calcaric-molic în parcela 3, cu textura solului luto-argiloasă
- eutricambosol tipic în parcela 16,18 cu textura solului lutoasă
- eutricambosol litic în parcela 19 cu textura solului nisipo-lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 20,22,cu textura solului lutoasă și luto-argiloasă
- districambosol tipic în parcela 25, cu textura solului nisipo-lutoasă
- districambosol litic în parcela 27, cu textura solului nisipo-lutoasă
- luvosol stagnic în parcela 35,36,37,39, cu textura solului luto-nisipoasă și luto-argiloasă
- luvosol albic-litic în parcela 42, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 44,45,46,47,48,49, cu textura solului luto-nisipoasă, nisipo-lutoasă, luto-argiloasă și lutoasă
- stagnoglei albic-luvic în parcela 53, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol tipic-30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 16,18,20,22,25,27,35,36,39,42,44-49,53,57 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 18,20,22,25,27,36,37,48,56, moderată în parcela 19, puternică în parcela 42 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 1,18,19,37,42,44,45,49 și absentă în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri și/sau terase în parcela 1,18,19,20,22,25,35,36,37,39,44,45,47,56,57.

Neuniformitatea terenului este moderată în majoritatea parcelelor și puternică în parcela 1,20,22,25.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 50-95%, cu un minim de 20-30% în parcela 27,56 și un maxim de 100% în parcela 1,3,16,22,27,35,36,37,47,49,56.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 3-25% , cu un maxim de 33-40-45% în parcela 18,27,44,53,56.

Adâncime apă freatică – 7-12 m în toate parcelele.

Capacitatea de pășunat – 0,44 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor.

Cărări de vite – 5-25% în parcela 1,3,19,20,22,46,56,57 și un maxim de 11-55% în parcela 27.

Acoperirea cu bolovani – 2-5% în parcela 1,19,20,27,47,56.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 1,3,16,18,20,22,35,36,37,39,53.

- Pajiști montane de *Festuca rubra* în parcela 19,20,25,27.

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 19,25,27,42,44,45, 46-49,

- Pajiști degradate de *Botriochloa ischaemum* în parcela 56,57

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 11,91 ha în parcela 19
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 79,40 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 28,79 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 251,69 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 20,63 ha în parcela 1,3,20,42,45
- Nivelarea mușuroaielor- 5,68 ha
- Combaterea eroziunii solului – 312,81 ha
- Drenaj și/sau desecare -31,36 ha în parcela 20,22,53.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 251,69 ha și reînsămânțare pe 113,87 ha. Practic aproape întreaga suprafață trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Face excepție parcela 19 care este propusă pentru împădurire. Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 113,87 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 251,69 ha.
Doze recomandate: 90-100 kg/ha s.a. N, 15-30 kg/ha s.a. P, 30-40 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.

- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.17 PODEI PAJIȘTI

Suprafața – 143,285 ha

Parcela descriptivă: 4, 12, 13, 31, 33, 35, 37, 39, 43, 54, 56, 57.

Categoria de folosință – pășune și fâneată

Altitudinea medie– 460– 600 m

Expoziție – Domină terenurile fără expoziție (88, 273 ha), expoziția sudică (26,565 ha) și terenurile cu expoziție nordică pe 17,57 ha.

Panta – Domină terenurile fără pante(0-2°), (88, 273 ha), urmate de pantele de 11-14° (39,952 ha) și terenurile cu pante 5-8° pe 10,877 ha.

Tip de sol – aluviosol calcaric-entic-litic în parcela 4, cu textura solului la suprafață nisipo-lutoasă

- faeoziom greic în parcela 12, cu textura solului luto-nisipoasă
- faeoziom greic-stagnic în parcela 13, cu textura solului luto-nisipoasă
- luvosol tipic în parcela 31 cu textura solului lutoasă
- luvosol stagnic în parcela 33,35,37,39,cu textura solului luto-nisipoasă și luto-argiloasă
- luvosol albic-stagnic în parcela 43, cu textura solului lutoasă-nisipoasă
- stagnoglei albic-luvic în parcela 54, cu textura solului lutoasă
- complex 1 de sol în parcela 56:
  - regosol calcaric-30%, cu textura solului lutoasă
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă
- complex 2 de sol în parcela 57:
  - eutricambosol stagnic-30%, cu textura solului luto-argiloasă
  - luvosol tipic-30%, cu textura solului luto-nisipoasă
  - luvosol albic-stagnic-40%, cu textura solului luto-nisipoasă

Solurile sunt acide în parcela 12,13,31,33,35,39,43,54,57 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 37,56 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 37 și absentă în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate în parcela 35,37,39,56.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 35,56.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 80-100%, cu un minim de 74-82% în parcela 35,37,39,43.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 3-20% în parcela 35,37,39,43.

Adâncime apă freatică – 12 m în majoritatea parcelelor, cu 1,5 m în parcela 4 și 7 m în parcela 39.

Capacitatea de pășunat – 0,55 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor.

Cărări de vite – 0

Acoperirea cu bolovani – 0.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 12,13,31,33,35,37,39,54.

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 43.
- Pajiști degradate de *Botriochloa ischaemum* în parcela 56,57

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 8,66 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 4,00 ha
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 127,385 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 37,338 ha în parcela 4
- Nivelarea mușuroaielor- 3,24 ha
- Combaterea eroziunii solului – 50,829 ha
- Drenaj și/sau desecare -3,138 ha în parcela 54.

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 127,385 ha și reînsămânțare pe 15,90 ha. Practic întreaga suprafață trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.
Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 15,90 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 127,385 ha.
Doze recomandate: 95-100 kg/ha s.a. N, 30 kg/ha s.a. P, 35-40 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.

- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.

- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.18 SUBLĂLOAIA LUNCA DE JOS PAJIȘTI

Suprafața – 25,7815 ha

Parcela descriptivă: 16, 31, 35, 40, 44, 48, 50.

Categoria de folosință – pășune și fânează

Altitudinea medie– 450– 500 m

Expoziție – Domină terenurile expuse nordic (17,4881 ha), urmate de expoziția estică (6,6107 ha) și terenurile fără expoziție, de pe 1,6827 ha..

Panta – Domină pantele de 2-5° (18,6901 ha), pantele de 5-8° pe 4,327 ha și terenurile fără pantă 0-1° de pe 1,6827 ha.

Tip de sol – eutricambosol tipic în parcela 16, cu textura solului la suprafață lutoasă

- luvosol tipic în parcela 31, cu textura solului lutoasă

- luvosol stagnic în parcela 35, cu textura solului luto-nisipoasă

- luvosol albic-litic în parcela 40 cu textura solului nisipo-lutoasă

- luvosol albic-stagnic în parcela 44,48,50, cu textura solului luto-nisipoasă, nisipo-lutoasă și lutoasă

Solurile sunt acide pe toate parcelele.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 40,48,50 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime este sub formă de ogașe în parcela 44 și absentă în rest.

De asemenea sunt alunecări de teren sub formă de valuri stabilizate în parcela 35,44,50.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 35,44,50.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 70-100%, cu un minim de 55-65% în parcela 44,50.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 3-35% în parcela 35,44,48,50.

Adâncime apă freatică – 7-12 m

Capacitatea de pășunat – 0,58 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 5-11% pe majoritatea parcelelor.

Cărări de vite – 1% în parcela 48

Acoperirea cu bolovani – 0.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 16,31,35.

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 40,44,48,50.

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 1,81 ha
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0,55 ha în parcela 44,50

Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.

- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 22,0015 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0
- Nivelarea mușuroaielor- 1,42 ha
- Combaterea eroziunii solului – 1,0817 ha în parcela 50
- Drenaj și/sau desecare - 0

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 22,0015 ha și reînsămânțare pe 3,78 ha. Practic întreaga suprafață trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată. Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 3,78 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 22,0015 ha.
Doze recomandate: 110 kg/ha s.a. N, 20 kg/ha s.a. P, 45 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUȘTERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!

TRUPUL NR.19 ȘIPOTENI PAJIȘTI

Suprafața – 16,0067 ha

Parcela descriptivă: 7, 9, 10, 15, 16, 21, 55.

Categoria de folosință – pășune și fâneată

Altitudinea medie – 470– 480 m

Expoziție – Domină terenurile fără expoziție (11, 1522 ha), urmată de expoziția estică (4,4609 ha) și terenurile cu expoziție vestică pe 0,3936 ha.

Panta – Domină terenurile fără pante (0-2°), (8, 5938 ha), urmate de pantele de 14-19° (4,4609 ha) și terenurile cu pante 5-8° pe 0,3936 ha.

Tip de sol – aluviosol calcaric-litic în parcela 7, cu textura solului la suprafață

- lutoasă
- faeoziom cambic în parcela 9, cu textura solului luto-argilooasă
- faeoziom cambic-vertic-stagnic în parcela 10 cu textura solului argilooasă
- faeoziom clinic în parcela 15 cu textura solului lutoasă
- eutricambosol tipic în parcela 16, cu textura solului lutoasă
- eutricambosol stagnic în parcela 21, cu textura solului lutoasă
- marnă în parcela 55, cu textura solului luto-argilooasă

Solurile sunt acide în parcela 9,10,15,16,21 și bazice în rest.

Eroziunea în suprafață este slabă în parcela 15, excesivă în parcela 55 și lipsește în rest.

Eroziunea în adâncime și alunecările de teren nu sunt prezente.

Neuniformitatea terenului este moderată în parcela 15.

Grad de acoperire cu vegetație ierboasă – 90-100%, cu un minim de 60-75% în parcela 21,55.

Grad de acoperire cu arbori și arbuști – 25% în parcela 21 și 40% în parcela 55.

Adâncime apă freatică – 7 m pe majoritatea parcelelor, cu 12 m în parcela 55 și 2,5 m în parcela 7.

Capacitatea de pășunat – 0,31 UVM/ha

Acoperirea cu mușuroaie – 10% pe pe parcela 10.

Cărări de vite – 0

Acoperirea cu bolovani – 0.

Tipul de pajiște – Pajiști zonale premontane de *Agrostis capillaris* (tenuis) în parcela 9,10,15,16,21.

- Pajiști degradate de *Nardus stricta* în parcela 55
- pajiști de lunci și depresiuni în parcela 7

Lucrări de executat

(Tabel 6.1.a , Tabel 6.1.b și Tabel 6.1.c anexate la Studiul OSPA)

LUCRĂRI DE AMELIORARE

- Suprafețe de protecție (împădurire) – 0
- defrișarea vegetației arbustive și îndepărtarea resturilor de vegetație lemnoasă– 0,45 ha în parcela 55
- Tăierea arboretelor și scoaterea cioatelor – 0
Arborii răzleți care se găsesc pe pășune, nu se taie și se vor folosi cu rol de umbrar.
- Cosiri resturi vegetale neconsumate se vor executa pe toata suprafața, iar pentru combaterea plantelor dăunătoare și toxice pe 15,5567 ha;
- Culegerea pietrelor (bolovanilor)- 0,3936 ha în parcela 15
- Nivelarea mușuroaielor- 0
- Combaterea eroziunii solului – 0,7872 ha în parcela 15,55
- Drenaj și/sau desecare – 0

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A PAJIȘTILOR

- Supraînsămânțare pe 15,5567 ha și reînsămânțare pe 0,45 ha. Practic întreaga suprafață trebuie supraînsămânțată sau reînsămânțată.
Aceste lucrări se vor executa numai acolo unde angajamentele cu APIA permit (Masura 10, 11, 13) !!!!!!!!
- Fertilizarea organică se face pe 0,45 ha (conform tabel 6.1.b anexat);
- Fertilizarea chimică se face pe 15,5567 ha.
Doze recomandate: 90 kg/ha s.a. N, 25-30 kg/ha s.a. K (conform tabel 6.1.c anexat).
Fertilizarea chimică se realizează numai acolo unde angajamentele cu APIA permit și numai după curățare și amenajare !!!!!!!!
- Terenurile nu necesită amendare calcică.
- Nici un tip de îngrășământ nu poate fi aplicat pe terenuri acoperite de zăpadă, pe terenuri cu apă în exces sau pe terenuri înghețate
- Nu vor fi folosiți fertilizatori în apropierea resurselor de apă în conformitate cu următoarele indicații:
  1. Fertilizator solid – nu mai aproape de 6 m de apă.
  2. Fertilizator lichid – nu mai aproape de 30 m de apă.
  3. În apropierea stațiilor de captare a apei potabile, nu va fi folosit nici un tip de fertilizator la o distanță mai mică de 100 m față de stația de captare a apei.
- Amenajarea de locuri pentru adăpat și repararea celor existente
- Acolo unde este cazul se vor amenaja adăposturi cu rol de umbrar
- Se vor amenaja stâne sau se vor repara cele existente.
- În următorii ani, după ce se vor face toate lucrările de ameliorare, pășunea poate fi tarlalizată și se va putea trece la pășunatul rațional cu garduri electrice.
- Pentru o determinare precisă a producției de masă verde și pentru calcularea, în fiecare an, a încărcăturii de animale pe hectar (CP), se va avea în vedere ca anual, pe fiecare trup de pășune, să se delimiteze piețe de probă (pe

același amplasament în fiecare an) cu o suprafață de 10 mp fiecare. De asemenea de pe suprafețele pășunate, tot de pe 10 mp, se vor cosi plantele neconsumate de animale, pentru a determina cantitatea de masa verde utilă.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA (MĂSURILE 10, 11,13) !!!!!!!!!!!!!!!

Recomandări generale

Trupurile de pășune studiate au condiții staționale complexe și prezintă o diversitate de unități de sol și teren (58 unități de sol). Principalele degradări (și limitări) pentru pășunile studiate sunt date de relief (pante, eroziune în adâncime și alunecări de teren) sau de vegetația dăunătoare (arbustivă sau ierboasă).

Îmbunătățirea acestor pășuni se va realiza prin:

- combaterea eroziunii în adâncime;
- stabilizarea alunecărilor de teren;
- combaterea (și înlăturarea) vegetației arbustive;
- combaterea (și înlăturarea) plantelor ierboase nefolositoare- dăunătoare-toxice
- fertilizări diferențiate.

În funcție de resursele financiare se va da prioritate următoarelor lucrări:

- combaterea organismelor torențiale existente;
- organizarea unor perdele de vegetație lemnoasă (arbori) pentru stabilizarea în timp a alunecărilor;
- captării de izvoare pentru adăpare și numai unde este strict necesar;
- eliminarea plantelor nefolositoare, dăunătoare și toxice și desigur o fertilizare rațională;
- supraînsămânțarea, care este o lucrare necesară în principal pe terenurile supuse celorlalte lucrări de îmbunătățire a pășunilor, dar este bine venită și pentru ameliorarea compoziției pajiștii.

ATENȚIE.

Acolo unde exista angajamente de agromediu și climă și pentru agricultură ecologică se va ține cont de prevederile acestor angajamente !!!!!

- Realizarea de piețe de probă în fiecare an, pentru a determina evoluția producției, în funcție de lucrările efectuate și pentru calculul încărcăturii de animale pe fiecare trup de pășune;
- Îndepărtarea vegetației lemnoase se face numai în urma unor studii preliminare, finalizate în proiecte, ce vor ține seama de prevenirea eroziunii solului, adăpostirea animalelor împotriva intemperiilor în zone de refugiu, ocrotirea speciilor rare (unde este cazul), protecția izvoarelor, raportul favorabil între vegetația ierboasă și lemnoasă, caracteristicile speciilor ce urmează a fi îndepărtate, suprafața, metodele de executare a lucrării, valorificarea materialului rezultat, valorificarea suprafețelor eliberate;
- Organizarea surselor de apă prin captarea de izvoare sau forarea unor puțuri pe trupurile de pajiști unde nu există sursă de apă;
- Verificarea anuală a sursei de apă: fântâni, surse de apă naturală;
- Suprafața supraînsămânțată nu se pășunează timp de un an. Se fac cosiri de curățire;

ATENȚIE .

Supraînsămânțarea și reînsămânțarea se fac numai acolo unde angajamentele cu APIA, Măsurile 10, 11,13, permit !!!!!

- Dacă covorul ierbos local este relativ valoros, se poate proceda la autoînsămânțare;
- Împrăștierea dejectiilor lăsate de animalele care pășunează, este o lucrare obligatorie care trebuie executată în perioada pășunatului;

- De asemenea cosirea resturilor vegetale neconsumate de animale, după fiecare ciclu de pășunat, este o lucrare obligatorie;
- Nu recomandăm folosirea pajiștilor prin pășunat după data de 1 noiembrie și pe toată perioada iernii;
- De pe ravene și ogașe nu se va îndepărta vegetația lemnoasă și acolo unde este cazul, acestea se vor împădurii;
- Actualizarea cartării agrochimice o dată la cinci ani;
- Pentru fiecare trup de pășune trebuie să existe un caiet de lucrări, care să cuprindă toate datele necesare, respectiv lucrările executate, data, suprafața.

!!!!!!! TOATE LUCRĂRILE SE VOR EXECUTA ȚINÂND CONT DE ANGAJAMENTELE ÎNCHEIATE ÎN MOMENTUL DEPUNERII CERERII DE PLATĂ LA APIA !!!!!!!!!!!!!

Fertilizarea cu îngrășăminte chimice se va face după aprobarea măsurilor de protecție a mediului.

Teritoriul UAT Comănești este situat în zonă montană eligibilă pentru Măsura 10 (agromediu și climă) din Regulamentul CE nr. 1305/2013, respectiv, Pachetele 1 și 2. Ca atare, în caz de angajamente în acest sens, cei ce utilizează pajiștile vor respecta cerințele acestora (se vor conforma acestora). În continuare, anexăm cerințele specifice pachetelor 1 și 2 din Măsura 10.

Pachetul 1 – Pajiși cu înaltă valoare naturală.

Cerințe specifice:

- utilizarea fertilizanților chimici și a pesticidelor este interzisă;
- utilizarea tradițională a gunoiului de grajd este permisă până în echivalentul a maxim 40 kg N s.a/ha (1 UVM/ha);
- cositul poate începe doar după data de 1 iulie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m) sau după data de 15 iunie (pentru terenurile situate în UAT cu altitudini medii mai mici de 600 m);
- pășunatul se efectuează cu maxim 1 UVM/ha;
- masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii aflate sub angajament nu mai târziu de două săptămâni de la efectuarea cositului;
- pajiștile inundate nu vor fi pășunate mai devreme de două săptămâni de la retragerea apelor;
- nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental);
- este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare.

Pachetul 2 – Practici agricole tradiționale (poate fi aplicat doar adițional, în combinație cu Pachetul 1).

Cerințe specifice:

- sub pachetul 2.1- lucrările cu utilaje mecanizate nu sunt permise pe suprafața pajiștilor și a livezilor tradiționale aflate sub angajament cu excepția celor operate cu forță animală.
  - sub pachetul 2.2 – cositul se poate efectua cu utilaje mecanizate de mică capacitate (utilaje cu lama scurtă și viteză mică de deplasare), fiind interzisă folosirea utilajelor grele.
- Cerințe specifice comune ambelor sub-pachete ale Pachetului 2:

- masa vegetală cosită trebuie adunată de pe suprafața pajiștii aflate sub angajament numai târziu de 2 săptămâni de la efectuarea cositului.
- nu vor fi realizate însămânțări de suprafață sau supraînsămânțări (se pot face însămânțări cu specii din flora locală doar în cazurile când unele suprafețe sunt afectate accidental).
- este interzis aratul sau discuitul pajiștilor existente în cadrul fermelor care au angajamente în derulare.

CAPITOLUL 8. Diverse

8.1. Data intrării în vigoare a amenajamentului; durata acestuia.

Prezentul amenajament pastoral intră în vigoare la data aprobării de către Consiliul local Comănești și este valabil până în 2033 (10 ani).

8.2. Colectivul de elaborare a prezentei lucrării (Anexa 7 la amenajament):

<p>AVIZAT Direcția pentru Agricultură Județeană Bacău</p> <p>Director executiv, Adrian SOLOMON</p>	
<p>Inginer, Gică Pișlaru Direcția pentru Agricultură Județeană Bacău</p> <p>Director OSPA Bacău, Ionuț Claudiu Saulea Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice Bacău</p> <p>Inginer, Mihaela Trandabăț Direcția pentru Agricultură Județeană Bacău</p> <p>Reprezentantul primarului, Ciobanu Adrian Primăria oraș Comănești</p> <p>Reprezentantul primarului, Iftimoaie Silvia Primăria oraș Comănești</p> <p>Reprezentantul primarului, Șova Gabriela Primăria oraș Comănești</p>	

8.3. Hărțile ce se atașează amenajamentului:

- hartă cadastrală 1:10.000(atașat în **Anexa 8** la prezentul amenajament pastoral), împreună cu STUDIUL PEDOLOGIC ȘI AGROCHIMIC- U.A.T. Comănești, realizat de OSPA Bacău)

8.4. Evidența lucrărilor executate anual pe fiecare parcelă (model atașat în **Anexa 5**)

În fiecare an se va ține o evidență strictă a lucrărilor efectuate pe pajiști, pentru fiecare trup de pajiște în parte.

Pentru fiecare amenajament în parte trebuie să existe un caiet de lucrări, care să cuprindă toate datele necesare de lucrări executate, respectiv lucrările executate, data, suprafața etc.

Caietul de lucru

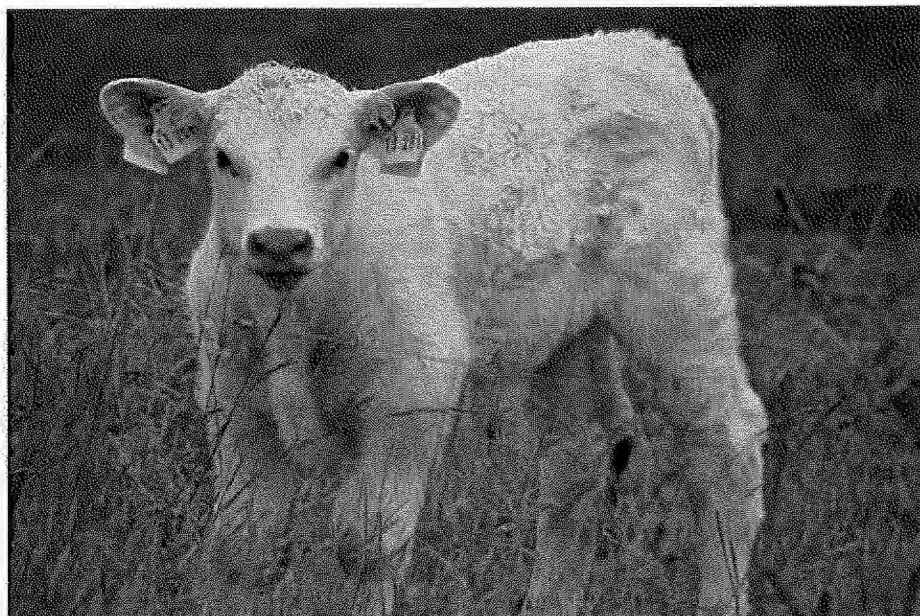
În cadrul fiecărui UAT va exista, pe toată perioada amenajamentului (10 ani), un caiet de lucru, în care vor fi trecute toate lucrările efectuate pe fiecare trup de pajiște/parcelă în ordinea efectuării lor.

În încheierea fiecărei mențiuni cu lucrări efectuate persoana care completează datele își va trece numele, data și va semna pentru conformitate.

Caietul de lucru va fi completat de către utilizatori și se va afla în posesia acestora pe toată perioada contractului de închiriere. Lucrările trecute în caietul de lucru vor fi datate (ziua/zilele, luna, anul efectuării) și în mod obligatoriu utilizatorul, care completează materialul, își va trece numele și va semna ca garant al executării acestora.

Dacă perioada de închiriere este mai redusă ca durată ca cea a amenajamentului, caietul va fi predat reprezentanților UAT-ului, după studierea judicioasă a acestuia în scopul verificării executării întocmai a lucrărilor propuse de specialiștii amenajști, pe baza unui proces verbal de predare-primire.

Predarea caietului se va face la sfârșitul perioadei decenale (cuprinsă în amenajament), pe bază de proces verbal de predare-primire cu număr de înregistrare de la UAT, documentul fiind păstrat în vederea fundamentării viitorului amenajament

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. MARUȘCA T. MOCANU V. HAȘ E. TOD M. ANDREOIU A. DRAGOȘ M. BLAJ E. ENE T. SILISTRU D. ICHIM E. ZEVEDEI P. CONSTANTINESCU C. TOD S.: Ghid de întocmire a amenajamentelor pastorale, Editura Capolavoro, Brașov, 2014
2. VÎNTU V. MOISUC A. MOTCĂ G. ROTARU I.: Cultura pajiștilor și a plantelor furajere, Editura Ion Ionescu de la Brad, Iași, 2004
3. Ordonanța de urgență a Guvernului – OUG nr. 34/2013 (act publicat în monitorul oficial nr.267 din 13 mai 2013)
4. Ordinul nr. 544 din 21 iunie 2013 – metodologia de calcul a încărcăturii de animale pe hectar de pajiște, emis de MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE (act publicat în monitorul oficial nr.386 din 28 iunie 2013)
5. Hotărârea Guvernului nr. 1064 din 11 decembrie 2013- Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, document emis de Guvernul României (act publicat în monitorul oficial nr.833 din 24 decembrie 2013)
6. Legea nr.86/2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/ 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea legii fondului funciar nr. 18/ 1991
7. Hotărârea nr. 78/2015 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor OUG nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea legii fondului funciar nr.18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1064/2013
8. Hotărârea nr.214 din 12 aprilie 2017 pentru aprobarea procedurii privind asigurarea fondurilor necesare pentru realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente, precum și pentru modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2013

9. Hotărârea nr.643 din 7 septembrie 2017 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991 , aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.064/2013

10. Lege nr. 44 din 19 ianuarie 2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

11. Studiu pedologic și agrochimic necesar întocmirii amenajamentului pastoral al UAT Comănești, județul Bacău – O.S.P.A. Bacău, 2022.

**Inițiator ,
Primar,
ec. Viorel Miron**

**Avizat pentru legalitate,
Secretarul general al orașului
jurist Daniela Chirilă**

Serviciul Urbanism
Ing Costin Chiriac

